

Lawarath Social e-Journal

ISSN [ONLINE] 2697-5211

Vol. 1 No. 1 January-April 2019

Social Department
Humanities &
Social Sciences
Thepsatri Rajabhat University

Lawarath Social E – Journal

กำหนดการเผยแพร่ ปีละ 3 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน/ ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม/ ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
2. เพื่อเผยแพร่บทความวิจัยและบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษาในมหาวิทยาลัยการด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวารสาร Lawarath Social E – Journal:

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ วิจัย และนวัตกรรม
คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
รองคณบดีฝ่ายบริหาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

บรรณาธิการ: อาจารย์ ดร.วีรวิชัย บุญส่ง

ผู้ช่วยบรรณาธิการ: อาจารย์ภูเทพ ประภากร, อาจารย์ปริญญากัญจน์ ใจสะอาด และ
อาจารย์เบญจพร นวลประเสริฐ

ศิลปกรรม: นางสาวสุนทรี รื่นชู

ภาพปก: อาจารย์ปริญญากัญจน์ ใจสะอาด และ นายศุภณัฐ ฟักหอม

สำนักงาน: ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

321 ถนนนารายณ์มหาราช อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

โทร. 036-427487-93 ต่อ 12247

E-mail: lawarath.sej@yahoo.com

กองบรรณาธิการ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.กาสัก เต๊ะชันหมาก	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรารณ ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์ ดร.สุริยะ หาญพิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
5. รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนชนก พรหมณศิริ	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
6. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ศิลปาสันทน	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะชันหมาก	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดงนภสร ณ ป้อมเพชร์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กิจจาร์ักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ สนั่นนารี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขอนแก่น
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
14. ดร.จันทร์ฉาย จันทร์ลา	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความ

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย	มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.บุญร่วม คำเมืองแสน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.รัตนชนก พรหมณศิริ	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดา ศิลปาสันทน	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มยุรี รัตนเสริมพงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วาสิตา เกิดผล ประสพศักดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทธาสินี ศิริโคคาภิรมย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกอร บุญมี	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานดา เต๊ะชันหมาก	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณ์ ภูริพงศ์	มหาวิทยาลัยพิษณุโลก
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามาส ชมผา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พ.ต.ท.ดร.ดิฐภัทร บวรชัย	โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดงนภสร ณ ป้อมเพชร์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรภัทร กิจจาร์ักษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิเทศ สนั่นนารี	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย ขอนแก่น
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ แขวงเมือง	มหาวิทยาลัยนครพนม
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาธิต ทรัพย์รวงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรเดช ไสยกิจ	มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
19.. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ ไกรสิน	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ร้อยเอ็ด
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุริยศักดิ์ มังกรแก้ววิกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิเศก ปันสุวรรณ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลิตา แสนวิเศษ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
24. อาจารย์ ดร.ปกเกศ จุลสุคนธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
25. อาจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
26. พ.ต.ท. ดร.ธนพิพัฒน์ สุภาจิตต์สิทธิ์	โรงเรียนนายร้อยตำรวจสามพราน
27. อาจารย์ ดร.เขมิกา ทองเรือง	มหาวิทยาลัยนครพนม
28. อาจารย์ ดร.สำราญ วิเศษ	มหาวิทยาลัยนครพนม
29. อาจารย์ ดร.สาคร มหาหิงค์	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย ขอนแก่น
30. อาจารย์ ดร.สุมาลี เอี่ยมสมัย	วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี
พระพุทธบาท
31. ดร.จรรยา กลัดล้อม	นักวิชาการอิสระ

บทบรรณาธิการ

วารสาร Lawarath Social E-Journal ฉบับนี้เริ่มจากบทความของ ศุภกานต์ วงศ์เณร เรื่อง “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

บทความของ รุ่งนภา ปี่แก้ว เรื่อง “ประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี”

บทความของ ศุภลักษณ์ ปานอ่อน เรื่อง “คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิยมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี”

บทความของ อินทิรา สมสกุล เรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแล โดยเทศบาลเมืองหัวหินอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

บทความของ ปิยะพันธ์ ใบเงิน เรื่อง “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์”

บทความของ บุญน้อม จินดานุ เรื่อง “การประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1”

บทความชิ้นสุดท้ายโดย ชนาทิพย์ เคียรนอก เรื่อง “บทวิจารณ์หนังสือ ขอฟันไฟ ในฟัน อันเหลือเชื่อ: ความเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิรูปกษัตริย์สยาม (พ.ศ. 2475 - 2500)”

วีริวิชญ์ บุญส่ง

สารบัญ

	หน้า
ข้อมูลวารสาร	(1)
กองบรรณาธิการ	(2)
บทบรรณาธิการ	(4)
สารบัญ	(5)
การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	1
: ศุภกานต์ วงศ์เนตร	
ประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธร จังหวัดเพชรบุรี	13
: รุ่งนภา ปี่แก้ว	
คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิยมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี	27
: ศุภลักษณ์ ปานอ่อน	
การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแล โดยเทศบาลเมืองหัวหินอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	37
: อินทิรา สมสกุล	
ประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยองค์การบริหารส่วน ตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	53
: ปิยะพันธ์ ใบเงิน	
การประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1	69
: บุญน้อม จินดานุ	
บทวิจารณ์หนังสือ ขอฟันไฟ ในฝัน อันเหลือเชื่อ: ความเคลื่อนไหวของขบวนการ ปฏิปักษ์ปฏิวัติสยาม (พ.ศ. 2475 - 2500)	87
: ชนาทิพย์ เสียรนอก	

ภาคผนวก	103
แนะนำผู้เขียน	104
ขั้นตอนการดำเนินงานวารสาร Lawarath Social E-Journal ของ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	105
คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ	106
การจัดรูปแบบหน้ากระดาษวารสาร Lawarath Social E-Journal ของภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	109
รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง	114

Administration in Accordance with Good Governance of Farmers Council in Prachuap Khiri Khan Province

Suppakan Wongnen

Master of Public Administration Program, Stamford International University

Corresponding Author: suppakan.w@yahoo.com

Received: November 19, 2018 **Revised:** January 11, 2019 **Accepted:** February 7, 2019

Abstract

This research aiming to study: 1) the measurement and evaluation the administration in accordance with good governance of farmers council in Prachuap Khiri Khan province, and 2) the personal factors and the administrative factors affecting the administration in accordance with good governance of farmers council in Prachuap Khiri Khan province. The sample were 407 informants from 399 informants from farmers who register with the farmers council in Prachuap Khiri Khan province and 8 informants from authorities council in Prachuap Khiri Khan province. The research instrument was questionnaire. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and linear regression analysis.

The research results were as follows: 1) the administration in accordance with good governance of farmers' council were overall at a high level. Considering in each aspect: the accountability as the average maximum, followed by the economy, the participation, the transparency, the rule of law, and the integrity. The administrative factors affecting the administration in accordance with good governance of farmers council administrative factors affecting the administration in accordance with good governance of farmers' council. Considering in each aspect: the as the organization average maximum followed by the planning, the management staff, the director, and the directing and controlling, respectively. 2) The administrative factors were overall and each aspect affecting the administration in accordance with good governance of farmers' council with statistical significance at the .001 level.

Keywords: Administration, Good Governance, Farmers' Council

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ศุภกานต์ วงศ์เนตร

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Corresponding Author: suppakarn.w@yahoo.com

ได้รับบทความ: 19 พฤศจิกายน 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 11 มกราคม 2562 ตอรับตีพิมพ์: 7 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) ปัจจัยการบริหารงานที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 399 คน และเจ้าหน้าที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 407 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักคุณธรรม ส่วนปัจจัยการบริหารงานของสภาเกษตรกร โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายด้านได้ดังนี้ ด้านการจัดองค์การ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการอำนวยความสะดวก และ ด้านการควบคุมกำกับ 2) ปัจจัยการบริหารงานโดยรวมและรายด้านมีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: การบริหารงาน, หลักธรรมาภิบาล, สภาเกษตรกร

บทนำ

ในประเทศไทยธรรมาภิบาลได้กลายเป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับว่า เป็นหลักการที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตย ได้มีการเสนอแนะและกล่าวถึงแนวคิดนี้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างระบบราชการยุคใหม่ที่เหมาะสม มีศักยภาพ และสามารถก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีสาระสำคัญ คือ พยายามสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น การประกัน และคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ภาครัฐมีการบริหารการปกครองที่โปร่งใส สามารถถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้น รวมทั้งยังได้มีการออกกระเปียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่างๆ ในทุกระดับ โดยยึดหลักพื้นฐาน 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (วีระ ฤกษ์วาณิชกุล, 2551, หน้า 2)

ต่อมาได้มีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้กำหนดแนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดินไว้ โดยรัฐต้องดำเนินการพัฒนาระบบงานภาครัฐให้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรมของเจ้าหน้าที่รัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบและวิธีการทำงาน เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ นอกจากนี้ต้องจัดระบบการให้บริการสาธารณะให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้ คำนึงการมีส่วนร่วมของประชาชน และให้หน่วยงานทางกฎหมายดำเนินการอย่างเป็นอิสระ ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรมและทั่วถึง จัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม

สภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐที่มีหน้าที่รับฟังความคิดเห็นจากเกษตรกร บูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในจังหวัดและเสนอสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรส่งผลให้ทุกขั้นตอนต้องใช้ระยะเวลาดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. 2553 ซึ่งเป็นพระราชบัญญัติที่เปิดโอกาสให้เกษตรกร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมกันปรับปรุงแก้ไข ร่วมกันผลักดัน และเป็นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 84 (8) “กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการคุ้มครองและรักษาประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิต การแปรรูปและการตลาด ส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนเกษตรกรรม และรักษาผลประโยชน์ร่วมของเกษตรกร” ดังนั้น สภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงต้องปฏิบัติราชการโดยยึดหลักธรรมาภิบาลหรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีตามหลักการ ดังกล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน แต่เนื่องจากสภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นหน่วยงานใหม่ทำให้ไม่เป็นที่รู้จักมากนักกับเกษตรกร องค์กรเกษตรกรต่างๆ มีปัญหาในการประสานงานกับหน่วยต่างๆ ปัญหาบุคลากรมีไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เฉพาะด้าน อุปกรณ์/เครื่องมือเครื่องใช้ไม่ทันสมัย ขาดการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง ทำงานเชิงรับมากกว่าเชิงรุก อีกทั้งระบบ

ข้อมูลการเกษตรยังไม่สมบูรณ์ ขาดความต่อเนื่องในการขับเคลื่อนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร จึงทำให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงานในการดำเนินงานต่างๆ

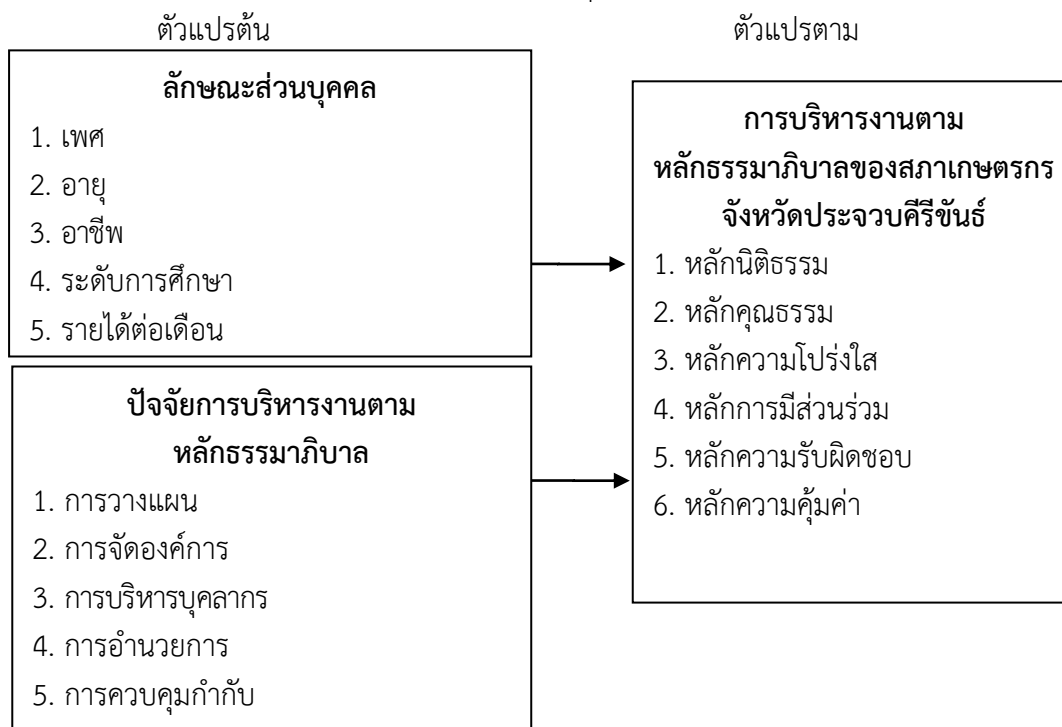
ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้ปฏิบัติงานของหน่วยงานสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จึงมีความสนใจศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเชิงสร้างสรรค์ตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางเสนอแนะการพัฒนาองค์กร สภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อองค์กรและเพื่อประโยชน์ของประชาชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาประเมินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารงานที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ตัวแปรต้นคือ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และ รายได้ต่อเดือน ปัจจัยการบริหารงานประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการควบคุมกำกับ และตัวแปรตามคือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 118,728 คน ประกอบด้วย เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 118,720 คน (สถิติรายชื่อผู้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พ.ศ. 2557-2558) เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 407 คน ประกอบด้วย 1) เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้สูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 399 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก จากนั้นคำนวณสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธี เทียบบัญญัติไตรยางศ์ แสดงรายละเอียดดังตาราง 3-1 และ 2) เจ้าหน้าที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นแบ่งเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน จำนวน 4 ข้อ มีลักษณะ คำถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ 1) การวางแผน 2) การจัดองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การอำนวยการ และ 5) การควบคุมกำกับ ลักษณะคำถามของแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณธรรม 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ และ 6) หลักความคุ้มค่า ลักษณะคำถามของแบบสอบถามเป็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

จากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ใช้เกณฑ์การวัดของ Likert Rating Scale ดังนี้ 4 = เห็นด้วยมากที่สุด 3 = เห็นด้วยมาก 2 = เห็นด้วยปานกลาง 1 = เห็นด้วยน้อย และ 0 = ไม่เห็นด้วย

กำหนดความหมายของระดับค่าเฉลี่ยใช้ตามเกณฑ์ของ Best & Kahn (1989; อ้างถึงใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 3.01-4.00	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 2.01-3.00	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 1.01-2.00	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 0.01-1.00	หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 0	หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น

2.2 คุณภาพของเครื่องมือ ผู้ศึกษาวิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

2.2.1 นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สอดคล้องเชิงเนื้อหา (IOC: Index Of Item Objective Congruence) โดยใช้สูตรของ Rovinelli & Hambleton (อ้างถึงใน พงษ์รัตน์ ทวีรัตน์, 2550, หน้า 125) จากนั้นนำผลของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านนำมารวมกัน คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยเลือกข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ได้ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ 0.67-1.00

2.2.2 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตรในเขตพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับประชากรและไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำค่าคะแนนที่ได้ไปคำนวณหา ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach's Alpha Coefficient (1970) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.959

2.2.3 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม และนำมาปรับปรุง

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำแบบที่สมบูรณ์ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานและการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และค่าความแปรปรวน (Variance) (S.D)² เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

3.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) การวิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยการบริหารงานที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Linear Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 53.32 และเพศหญิงร้อยละ 46.68 มีอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 31.45 รองลงมาคืออายุ 31-40 ปี ร้อยละ 27.27 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 61.18 รองลงมาคือมีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 32.68 และมีรายได้ต่อเดือน 15,001-25,000 บาท ร้อยละ 46.68 รองลงมาคือ รายได้ต่อเดือน 25,001-35,000 บาท ร้อยละ 35.63

2. ปัจจัยการบริหารงานของสภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก มีค่า ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 0.53, S.D.² = 0.28) และมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละด้านตามลำดับดังนี้ ด้านการจัดองค์การ ($\bar{x} = 2.96$, S.D. = 0.56, S.D.² = 0.32) รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 0.61, S.D.² = 0.38) ด้านการบริหารบุคลากร ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 0.58, S.D.² = 0.34) ด้านการอำนวยการ ($\bar{x} = 2.92$, S.D. = 0.56, S.D.² = 0.31) และด้านการควบคุมกำกับ ($\bar{x} = 2.91$, S.D. = 0.60, S.D.² = 0.36) ตามลำดับ พิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ด้านการวางแผน โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก และมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานให้สอดคล้องตามนโยบายขององค์กร รองลงมาคือ มีการกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จขององค์กร มีการกำหนดแนวทางการการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน จัดทำโครงการ กิจกรรมตามที่กำหนดไว้ในแผน และกำหนดให้มีการสรุปผลการดำเนินงาน เพื่อนำผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ไปปรับปรุงให้ดีขึ้น ตามลำดับ

2.2 ด้านการจัดองค์การ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ มีการจัดทำผังโครงสร้างขององค์กรตามภารกิจงานไว้อย่างชัดเจน รองลงมาคือ มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการจัดบุคลากรตามโครงสร้างการบริหารงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ มีการกำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอนไว้อย่างชัดเจน และมีการประสานงานของฝ่าย/แผนกต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การตามลำดับ

2.3 ด้านการบริหารบุคลากร โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกลในการทำงาน เพื่อประโยชน์ขององค์กร รองลงมาคือ ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการองค์กร บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารคอยให้คำแนะนำแก่บุคลากร เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามเป้าหมายขององค์กร และผู้บริหารจัดให้บุคลากรได้รับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ

2.4 ด้านการอำนวยการ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ ผู้บริหารมีการสร้างทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากร รองลงมาคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการสื่อสาร รักษาไว้ซึ่งระเบียบข้อบังคับขององค์กร การมอบหมายหน้าที่การงาน ผู้บริหารคำนึงถึงความสามารถของ บุคลากรเป็นหลัก ผู้บริหารมีการจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์การเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น และผู้บริหารมีการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรด้านกำกับดูแล ตามลำดับ

2.5 ด้านการควบคุมกำกับ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานตามความสามารถของบุคลากร รองลงมาคือ มีวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม การประเมินผลการปฏิบัติงานให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและภารกิจขององค์กร มีการนำผลการประเมินผลไป

ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและวางแผนงานในครั้งต่อไป และมีการรายงานผลการประเมินการปฏิบัติงานให้บุคลากรในองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ตามลำดับ

3. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก มีค่า ($\bar{x} = 2.94$, S.D. = 0.51, S.D.² = 0.26) และมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละด้านตามลำดับดังนี้ ด้านหลักความรับผิดชอบ ($\bar{x} = 3.02$, S.D. = 0.56, S.D.² = 0.32) รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{x} = 2.97$, S.D. = 0.59, S.D.² = 0.34) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{x} = 2.95$, S.D. = 0.58, S.D.² = 0.34) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{x} = 2.92$, S.D. = 0.58, S.D.² = 0.34) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{x} = 2.90$, S.D. = 0.58, S.D.² = 0.34) และด้านหลักคุณธรรม ($\bar{x} = 2.87$, S.D. = 0.57, S.D.² = 0.33) ตามลำดับ พิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

3.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีการบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ มีการบริหารงานโดยยึดกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงานอย่างเคร่งครัด รองลงมาคือ หลักเกณฑ์การปฏิบัติงานกฎ ระเบียบของหน่วยงานเป็นที่ยอมรับของประชาชน หน่วยงานให้บริการหรือพิจารณาเรื่องต่างๆ โดยยึดกฎ ระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน มีการให้บริการประชาชนผู้มาติดต่อด้วยความเท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ และมีการชี้แจงสิทธิต่างๆ ที่ควรได้รับจากการบริการให้ประชาชนได้รับทราบ ตามลำดับ

3.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีการบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ เสียสละ ขยัน อดทน รองลงมาคือ บุคลากรประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัย บุคลากรประพฤติตนเหมาะสมอยู่ในกรอบแห่งศีลธรรม ไม่มีการทุจริตในการปฏิบัติงานในองค์กร และบุคลากรประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ชุมชน/สังคม ตามลำดับ

3.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีการบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ มีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน รองลงมาคือ มีการเปิดเผยระยะเวลาแล้วเสร็จในการให้บริการหรือการพิจารณาเรื่องต่างๆ จัดช่องทางให้ประชาชนหรือผู้ได้รับผลกระทบเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร มีการประชาสัมพันธ์ผลการปฏิบัติงานให้สาธารณชนทราบ และประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานของหน่วยงานได้อย่างสะดวก ตามลำดับ

3.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีการบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของหน่วยงาน รองลงมาคือ ท่านได้ร่วมแสดงความคิดเห็นในการทำงาน เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมฟังการประชุมของสภาเกษตรกร ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจการดำเนินงาน และประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน ตามลำดับ

3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีปัจจัยบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ บุคลากรมีความตระหนักในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อประชาชน รองลงมาคือ การให้บริการหรือพิจารณาเรื่องต่างๆ แล้วเสร็จทัน ตามเวลาที่กำหนดไว้ มีความกระตือรือร้นและรับผิดชอบต่อผลของการกระทำที่เกิดขึ้น มีกระบวนการและขั้นตอนที่ชัดเจนในการ

แก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น และการเสนอความคิดเห็น/ความต้องการของประชาชนมีการนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตามลำดับ

3.6 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมากและมีปัจจัยการบริหารงานในแต่ละข้อตามลำดับดังนี้ มีการใช้เทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัย รองลงมาคือบุคลากรมีความรู้ ทักษะ ความชำนาญเหมาะสมกับงานที่ได้รับผิดชอบ มีการใช้เครื่องจักรในการผลิตเป็นไปอย่างประหยัดและคุ้มค่า เมื่อเทียบกับผลงานที่ได้รับ มีการปฏิบัติงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกัน และเรื่องร้องเรียนที่เกษตรกรมาร้องเรียน ได้รับการแก้ไขปัญหานั้นที่ตามลำดับ

4. ปัจจัยการบริหารงานมีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยการบริหารงานทุกด้านมีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารงานของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก และมีปัจจัยบริหารงานด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านการจัดองค์การ รองลงมาคือ ด้านการวางแผน ด้านการบริหารบุคลากร ด้านการอำนวยการ และด้านการควบคุมกำกับ ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานเป็นการที่จะดำเนินงานขององค์การให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดียังต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์กันของบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์การนั้น โดยเลือกใช้แนวคิดของ Wehrich & Koontz (1993, p.12) ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบของกระบวนการบริหารไว้ 5 ประการคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารบุคลากรหรือการจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (Directing) และ การควบคุมกำกับ (Controlling) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประวิทย์ ศักดิ์บุญญา (2550) ศึกษากระบวนการบริหารของผู้บริหารเทศบาลในจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดองค์การ ด้านการวางแผนงาน ด้านการประสานงาน ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการรายงาน และด้านการควบคุม และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อาคม ปัญญาแก้ว (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารและกระบวนการบริหารองค์การที่มีผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานีอนามัย เขตโซนเหนือ จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมปัจจัยการบริหาร กระบวนการบริหารองค์การ และสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 3.78, 4.02, 4.26 (S.D.= 0.41, 0.43, 0.44) ตามลำดับ

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านหลักความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักนิติธรรม และด้านหลักคุณธรรม ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่าแนวคิดหลักธรรมาภิบาลเป็นหลักการที่เกื้อหนุนสังคมประชาธิปไตยได้มีการ

เสนอแนะและกล่าวถึงแนวคิดนี้อย่างกว้างขวาง ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังที่จะสร้างระบบราชการยุคใหม่ที่เหมาะสมให้มีศักยภาพและก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ของสังคมใหม่ ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีสาระสำคัญ คือ พยายามสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของภาครัฐมากขึ้น การประกันและคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ภาครัฐมีการบริหารการปกครองที่โปร่งใส สามารถถูกตรวจสอบโดยประชาชนมากขึ้น รวมทั้งยังได้มีการออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 เพื่อเป็นกรอบปฏิบัติราชการของส่วนราชการต่างๆ ในทุกระดับ โดยยึดหลักพื้นฐาน 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า (วีระ ฤกษ์วาณิชกุล, 2551, หน้า 2) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วราพร อินทร์ภู (2551) ได้ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า 1) การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก ตามความเห็นของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล มีการบริหารงานโดยยึดหลักความรับผิดชอบต่อมากที่สุดคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์ และแจ้งความเดือดร้อนได้สะดวก แสดงให้เห็นว่าผู้บริหาร/สมาชิกสภา/พนักงานตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม เอาใจใส่ต่อปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง รองลงมาคือ หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วมตามลำดับ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ วีระ ฤกษ์วาณิชกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของราชการส่วนภูมิภาค: ศึกษากรณีที่ทำกาปกครองอำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ธรรมาภิบาลของราชการส่วนภูมิภาคในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามหลักธรรมาภิบาลพบว่า มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน เช่นเดียวกัน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ หลักความรับผิดชอบต่อ หลักความคุ้มค่า หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม และสุดท้ายคือ หลักคุณธรรม

3. ปัจจัยการบริหารงานมีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 เนื่องจากปัจจัยที่เกี่ยวกับการบริหารภายในองค์กรนั้นเป็นพื้นฐานของการบริหารองค์การให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มุทิตา วงศ์สงคราม (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลตูใต้ อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารงานส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มหลักความโปร่งใส/การมีส่วนร่วม กลุ่มหลักนิติธรรม/คุณธรรม กลุ่มหลักความรับผิดชอบต่อ/ความคุ้มค่า โดยปัจจัยการบริหารด้านภาวะผู้นำขององค์กรและ ผู้บริหารระดับต่างๆ ในองค์กรส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักความโปร่งใส/มีส่วนร่วม และการปฏิบัติตามหลักนิติธรรม/คุณธรรม มากที่สุด (อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อ/ความคุ้มค่า มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านความสามารถในการบริหารจัดการและบริหารทรัพยากรในองค์กร (อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อาคม ปัญญาแก้ว (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการบริหารและกระบวนการบริหารองค์การที่มีผลต่อสมรรถนะ หลักในการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานีนอนมัย เขตเขื่อนเหนือ

จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า การฝึกอบรมที่เกี่ยวกับ สมรรถนะ ปัจจัยการบริหารและกระบวนการบริหารองค์การ มีความสัมพันธ์ปานกลางทางบวกกับสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.353$, $p\text{-value} = 0.002$) ($r=0.551$, $p\text{-value} < 0.001$) ($r=0.556$, $p\text{-value} < 0.001$) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านคุณธรรม ผู้บริหารควรมีการจัดให้บุคลากรในองค์กรได้รับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำความรู้ ที่ได้มาพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพต่อไป
2. ด้านหลักนิติธรรม ควรมีการประสานงานของฝ่าย/แผนกต่างๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานและการปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์การ
3. ด้านหลักการมีส่วนร่วม ควรมีช่องทางให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็น เรื่องร้องเรียน และความต้องการของประชาชน เพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
4. ด้านความโปร่งใส ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของบุคลากรทุกฝ่าย/แผนก โดยจัดให้มีการประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
5. ด้านหลักความคุ้มค่า ควรมีกำหนดให้มีการสรุปผลการดำเนินงานให้ตัวแทนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามโครงการต่างๆ เพื่อนำผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ไปปรับปรุงให้ดีขึ้น
6. ด้านหลักความรับผิดชอบ ควรมีการชี้แจงสิทธิต่างๆ ที่ควรได้รับการบริการให้แก่ประชาชน ได้รับทราบและควรจัดช่องทางการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติงานของหน่วยให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสะดวก

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร โดยเพิ่มกลุ่มเป้าหมายในการสำรวจให้ครอบคลุมในจังหวัดพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อนำมาเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียในการปฏิบัติงาน
2. ควรมีการศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อที่จะได้ทราบสาเหตุของปัญหาการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาและวิธีการที่เหมาะสมต่อไป
3. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพหรือสัมภาษณ์แบบเจาะลึกควบคู่ไปกับการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งจะเป็นการศึกษาที่ครอบคลุมทุกมิติ เพื่อให้ทราบถึงความคิดเห็นของบุคลากรหรือประชาชนในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. นนทบุรี: ไทเนรมติกิจ อินเตอร์ โปรแกรสซิฟ.
- ประวัติ ยศปัญญา. (2550). **กระบวนการบริหารของผู้บริหารเทศบาลในจังหวัดพิจิตร**. การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- พระมหาชินวัฒน์ ธมฺมธมฺม (หาญกุล). (2558). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองสามพราณ อำเภอสองพราณ จังหวัดนครปฐม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มูทิตา วงศ์สงคราม. (2555). **ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลคูใต้ อำเภอนาหว้า จังหวัดนครพนม**. การค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วรพร อินทร์. (2551). **การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก**. การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีระ ฤกษ์วาณิชกุล. (2551). **ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลของราชการส่วนภูมิภาค: ศึกษากรณีที่ทำกรปกครองอำเภอนครพนม จังหวัดนครพนม**. การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรรธยา นรินทร์. (2552). **สภาพการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนาหว้า จังหวัดหนองคาย**. การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อาคม ปัญญาแก้ว. (2554). **ปัจจัยการบริหารและกระบวนการบริหารองค์การที่มีผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของหัวหน้าสถานีอนามัยเขตโซนเหนือ จังหวัดขอนแก่น**. การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of psychological testing** (3rd ed). New York: Harper & Row.
- Eihrich, H. & Koontz, H. (1993). **Management: a Global Perspective** (10th ed). New York: McGraw-Hill, Inc.

Effectiveness of The Public Service Delivery of 191 emergency call center, Phetchaburi Provincial Police

Rungnapa Peekaw

Master of Public Administration Program, Stamford International University

Corresponding Author: rungnapa.p@yahoo.com

Received: November 28, 2018 **Revised:** January 18, 2019 **Accepted:** February 21, 2019

Abstract

This research aimed to study 1) Level of service effectiveness of The Public Service Delivery 191 emergency call center, Phetchaburi Provincial Police. 2) Public service factors in relation to effectiveness of The Public Service Delivery 191 emergency call center, Phetchaburi Provincial Police. Sample was 142 people. Analytical statistics were percentage, mean, S.D. and multiple regression analysis.

Research found that; 1) Average level of The Public Service Delivery 191 emergency call center, Phetchaburi Provincial Police at high level as IT, Service provider, Report, and were at medium level as Liaison. and Service effectiveness average of the Public Service Delivery 191 emergency call center, Phetchaburi Provincial Police at highest level, and were at highest level in all aspects as Satisfaction of service, Convenience, Process of receiving notification. Public service factors were in casual relationships to effectiveness of public service at statistical significance .001. All aspects as Report, Service provider, IT, Liaison.

Keywords: Effectiveness, of Public Services, Police

ประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

รุ่งนภา ปี่แก้ว

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Corresponding Author: rungnapa.p@yahoo.com

ได้รับบทความ: 28 พฤศจิกายน 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 18 มกราคม 2562 ตอรับตีพิมพ์: 21 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี 2) ศึกษาปัจจัยการให้บริการประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 142 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า 1) การให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านการรายงานผล และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านการประสานงาน และประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการ ด้านความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ และด้านกระบวนการปฏิบัติงานรับแจ้งเหตุ ปัจจัยการให้บริการประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 ทุกด้านเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการรายงานผล ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และด้านการประสานงาน

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การให้บริการประชาชน, ตำรวจภูธร

บทนำ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดนโยบายในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2557 ต่อเนื่องจากนโยบายของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2555 ด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งกำหนดให้พัฒนาระบบศูนย์รับแจ้งเหตุทุกระดับ โดยเฉพาะศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่หรือชุดปฏิบัติการที่มีความพร้อม สามารถตอบสนองการรับแจ้งเหตุเข้าไปช่วยเหลือและแก้ปัญหาได้ทันเหตุการณ์ จึงมีโครงการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ให้กับตำรวจภูธรจังหวัดทุกจังหวัด ภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยมีเป้าหมายให้ประชาชนสามารถแจ้งเหตุฉุกเฉินทางหมายเลขโทรศัพท์สายด่วน 191 เพียงหมายเลขเดียว เพื่อความสะดวกในการจดจำและติดต่อสื่อสาร (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2557, หน้า 6)

ศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นหน่วยงานที่ให้บริการรับแจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย จากประชาชนทางโทรศัพท์หมายเลข 191 โดยมีพื้นที่การให้บริการครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัดเพชรบุรี พื้นที่ 6,225 ตารางกิโลเมตร ทั้งประชาชนที่อาศัย นักท่องเที่ยว และผู้ที่เดินทางผ่านเข้ามาในจังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันมีผู้โทรเข้ามายังศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี วันละกว่า 400 สาย เป็นเหตุที่ต้องสั่งการสายตรวจไปปฏิบัติเฉลี่ยวันละ 40 เหตุ และมีแนวโน้มว่าจะมากขึ้นตามลำดับ จึงเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญยิ่งในการดูแลปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่ตกอยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ปัญหาในการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี คือ ยังขาดการบริหารจัดการที่ดีในการให้บริการประชาชน โดยเฉพาะการให้บริการระหว่างเจ้าหน้าที่กับประชาชนผู้แจ้งเหตุยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร แต่ในขณะเดียวกันเมื่อมีเหตุด่วนเหตุร้ายเกิดขึ้นผู้ประสบเหตุก็ต้องการทางแจ้งเหตุเพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปช่วยเหลือหรือเข้าไประงับเหตุให้เร็วที่สุด หากการรับแจ้งจัดการเหตุใช้เวลาจนก่อความสูญเสียแก่ชีวิตและทรัพย์สินที่มากเกินไป (ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี, 2559, หน้า 4-5, 11-12)

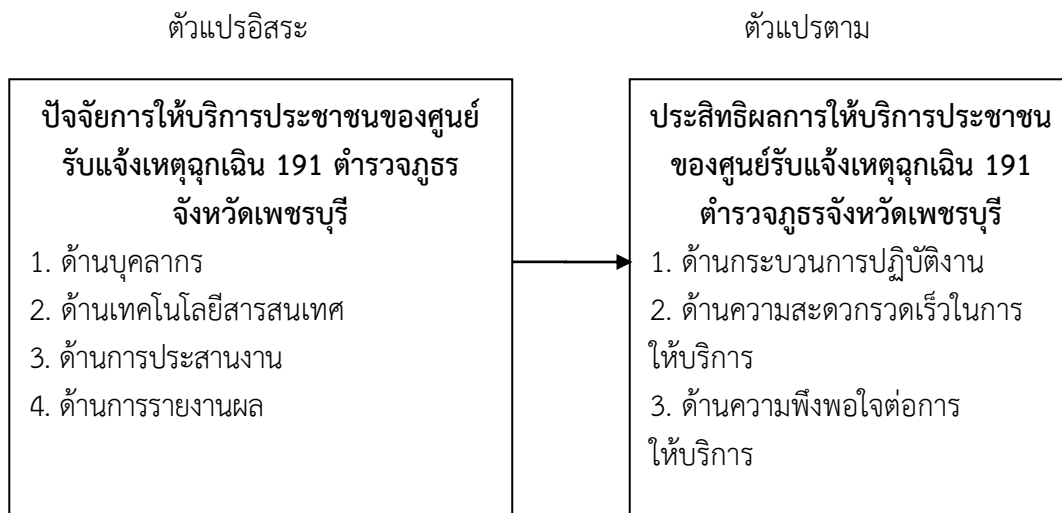
ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะปฏิบัติงานในหน้าที่รองหัวหน้าศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จึงมีความสนใจศึกษาประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการปฏิบัติงานของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีให้มีความพร้อมในการให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการให้บริการประชาชนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษา ตัวแปรอิสระคือ ลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และ รายได้ต่อเดือน ปัจจัยการบริหารงานประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบริหารบุคลากร การอำนวยความสะดวก และการควบคุมกำกับ และตัวแปรตามคือ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลประกอบด้วย หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนผู้มาใช้บริการแจ้งเหตุในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ตั้งแต่เดือน มีนาคม 2559 ถึง เดือนพฤษภาคม 2559 จำนวน 3,851 คน (ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี, 2559)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรผู้มาใช้บริการแจ้งเหตุ จำนวน 3,851 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณตามสูตรของ Samuel B.Green (ณัฐพล ชันธไชย, 2557, หน้า 140-144) ใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) จากการคำนวณ ได้ 138 คน เพื่อความคลาดเคลื่อนในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 142 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และช่วงเวลาขอรับบริการเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) มีจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 20 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานวัดแบบ Likert Scale กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 15 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานวัดแบบ Likert Scale กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะในการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

2.2 คุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของ แบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แล้วนำมาปรับปรุง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) จำนวน 3 ท่าน โดยนำผลของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละท่านมารวมกัน คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ แต่ละข้อ (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรจากการคำนวณหาค่า IOC ครั้งนี้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับประชาชนที่รับบริการกับศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.928

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยรวบรวมจากแหล่งของข้อมูลโดยตรง ทำการวิจัยภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างและเก็บด้วยตนเอง โดยใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวกให้ครบ จำนวน 142 คน

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหนังสือ ตำราทางวิชาการต่างๆ สถิติ หรือทะเบียนของหน่วยงาน และแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตโดยการศึกษาจากทฤษฎีที่เกี่ยวกับประสิทธิผลในการให้บริการประชาชน ผลจากการวิจัยและสิ่งตีพิมพ์ทั้งในและต่างประเทศ

3.3 รวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและพรรณนาการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของลักษณะส่วนบุคคลกับประสิทธิผลในการให้บริการประชาชน และปัจจัยการให้บริการที่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีโดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

4.3 ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ที่แสดงข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ผู้วิจัยได้รวบรวมแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques)

ผลการวิจัย

1. ระดับการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า

1.1 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ บริการด้วยน้ำเสียงสุภาพเป็นมิตรมีความเต็มใจ ใส่ใจในการให้บริการมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ มีความชำนาญและมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและสามารถจัดการ และตัดสินใจเหตุการณ์ได้อย่างถูกต้อง

1.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ มีระบบการโทรแจ้งเหตุโดยไม่เสียค่าบริการระบบเครือข่ายโทรศัพท์ 191 สามารถโทรติดในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีสัญญาณโทรศัพท์มีความชัดเจนระบบฐานข้อมูลสามารถแสดงเบอร์โทรศัพท์ของผู้แจ้งเหตุและสัญญาณวิทยุสื่อสารมีความชัดเจน

1.3 ด้านการประสานงานมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก เรียงตามลำดับดังนี้ มีการใช้วิทยุสื่อสารในการประสานงานสั่งการเจ้าหน้าที่สายตรวจไปยังที่เกิดเหตุได้อย่างถูกต้อง ตรงตามพื้นที่ที่เกิดเหตุมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ มีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ร่วมเข้าไปช่วยเหลือหรือระงับเหตุเจ้าหน้าที่ในที่เกิดเหตุสามารถปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เข้าไปช่วยเหลือได้อย่างราบรื่นไม่เกิดความขัดแย้งและประสานหน่วยงานที่ร่วมเข้าไปช่วยเหลือหรือระงับเหตุได้อย่างถูกต้องตรงกับเหตุที่ได้รับแจ้ง

1.4 ด้านการรายงานผลมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้มีการติดตามผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สายตรวจทางโทรศัพท์หรือวิทยุสื่อสารว่าไปที่เกิดเหตุจริงหรือไม่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ เจ้าหน้าที่สายตรวจหรือร้อยเวรรายงานผลการปฏิบัติที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริงมีระบบการโทรกลับหาผู้แจ้งเหตุ เพื่อสอบถามผลการปฏิบัติเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจเจ้าหน้าที่สายตรวจหรือร้อยเวรรายงานผลการปฏิบัติให้ผู้แจ้งเหตุทราบทันทีและเจ้าหน้าที่สายตรวจหรือร้อยเวรมีการบันทึกข้อมูลหรือถ่ายภาพเพื่อรายงานผลการปฏิบัติให้ศูนย์รับแจ้งเหตุทราบ

1.5 สรุปภาพรวมด้านปัจจัยการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ เรียงตามลำดับดังนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศบุคลากรผู้ให้บริการการรายงานผล และการประสานงาน

2. ระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า

2.1 ด้านกระบวนการปฏิบัติงานรับแจ้งเหตุมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ เมื่อได้รับเหตุแล้วมีการส่งการไปยังเจ้าหน้าที่สายตรวจให้เข้าไปช่วยเหลือหรือระงับเหตุ เจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุซักถามข้อมูลเบื้องต้น (เหตุอะไร ที่ไหน และรายละเอียดเหตุเบื้องต้น) โดยใช้เวลาไม่เกิน 1 นาทีเจ้าหน้าที่สายตรวจสามารถช่วยเหลือหรือระงับเหตุได้อย่างถูกต้องเป็นธรรมได้รับข้อมูลหรือคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ในที่เกิดเหตุและเจ้าหน้าที่สายตรวจเดินทางไปที่เกิดเหตุโดยใช้เวลาในเขตเทศบาลหลักไม่เกิน 5 นาที นอกเขตเทศบาลหลักไม่เกิน

2.2 ด้านความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ความรวดเร็วในการรับโทรศัพท์ รับสายทันทีเมื่อโทรศัพท์ความสะดวกรวดเร็วในการโทรแจ้งเหตุโดยใช้หมายเลข 191 ความรวดเร็วในการส่งเจ้าหน้าที่สายตรวจส่งการทันทีเมื่อได้รับข้อมูลเบื้องต้น ความรวดเร็วในการดำเนินการกับเหตุที่ได้รับแจ้ง และความรวดเร็วในการประสานงานกับหน่วยงานอื่น ประสานงานทันทีหลังจากซักถามข้อมูลเสร็จเรียบร้อย

2.3 ด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงตามลำดับดังนี้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน คือ ความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานความพึงพอใจต่อเวลาในการรับแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ความพึงพอใจต่อความสุภาพและมีมารยาทขณะสนทนาความพึงพอใจต่อการเอาใจใส่และเข้าใจปัญหาของเจ้าหน้าที่รับแจ้งเหตุและความพึงพอใจต่อระยะเวลาในการไปถึงที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่ตำรวจเจ้าของท้องที่

2.4 สรุปภาพรวมประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากและอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ความพึงพอใจต่อการให้บริการความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ และกระบวนการปฏิบัติงานรับแจ้งเหตุ

3. สรุปผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุของปัจจัยการให้บริการประชาชนกับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า

3.1 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กับประสิทธิผลการให้บริการประชาชน โดยเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก แปลความหมายได้ว่า บุคลากรผู้ให้บริการที่ดี เนื่องจากศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถผู้ให้บริการที่ดีตัวแปรอิสระบุคลากรผู้ให้บริการโดยรวมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ($F = 119.525$ และ $P \leq .001$) ต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชน

3.2 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กับประสิทธิผลการให้บริการประชาชน โดยเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก แปลความหมายได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี เนื่องจากศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีตัวแปรอิสระเทคโนโลยีสารสนเทศโดยรวมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ($F = 50.42$ และ $P \leq .001$) ต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชน

3.3 ด้านการประสานงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กับประสิทธิผลการให้บริการประชาชน โดยเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก แปลความหมายได้ว่าการประสานงานที่ดี เนื่องจากศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการประสานงานที่ดีตัวแปรอิสระการประสานงานโดยรวมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ($F = 19.996$ และ $P \leq .001$) ต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชน

3.4 ด้านการรายงานผลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .001 กับประสิทธิผลการให้บริการประชาชน โดยเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก แปลความหมายได้ว่าการรายงานผลที่ดี เนื่องจากศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้มีความรู้ความสามารถด้านการรายงานผลโดยรวมมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญ ($F = 232.947$ และ $P \leq .001$) ต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชน

อภิปรายผล

1. ปัจจัยการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการประสานงาน และด้านการรายงานผลภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีมีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ ต่อการปฏิบัติงาน มีงบประมาณสำหรับการบริหารจัดการอย่างเพียงพอ มีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรม มีที่ตั้งสำนักงาน มีวัสดุอุปกรณ์สำนักงานพร้อม การควบคุมกำกับดูแลจากเจ้าหน้าที่ และมีการส่งเสริมการพัฒนาเท่ากับการบริหารงานเกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540, หน้า 77) เทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการจัดเก็บประมวลผลและเผยแพร่สารสนเทศ ซึ่งรวมแล้วก็คือ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมสอดคล้องกับแนวคิดของ สมิต สัจฉกร (2550, ออนไลน์) การที่บุคคลหรือหน่วยงานในองค์กรทำงานร่วมกับบุคคลและหน่วยงานอื่นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน มีลักษณะเป็นกระบวนการที่ต้องกระทำต่อเนื่องสอดคล้องกันไปเพื่อให้งานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุไร ดวงระหว้า (2554, หน้า 86-87) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อ

คุณภาพการให้บริการศูนย์บริการ One Stop Service กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อคุณภาพการให้บริการที่แตกต่างกันโดยรวม แตกต่างกันทุกปัจจัย ยกเว้น เพศ ส่วนปัจจัยการให้บริการ ได้แก่ ด้านประเภทการให้บริการ ด้านข้อมูลข่าวสารการให้บริการ ด้านบุคลากรหรือผู้ให้บริการ ด้านรูปแบบการให้บริการ และด้านระยะเวลาการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการให้บริการโดยรวมอยู่ในระดับสูง

2. ประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ด้านกระบวนการปฏิบัติงานรับแจ้งเหตุ ด้านความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ ด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการ อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากประชาชนมีความคิดต่อการให้บริการของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี มีขั้นตอนไม่ยุ่งยากซับซ้อน รวดเร็วอธิบายขั้นตอนชัดเจน เรียงลำดับก่อนหลัง มีระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้บริการ เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจ ใส่ใจในการให้บริการ บริการด้วยน้ำเสียงสุภาพเป็นมิตร และสามารถตอบข้อคำถามได้อย่างชัดเจน ถูกต้อง การให้บริการ สะดวก อุปกรณ์มีความพร้อม สอดคล้องกับแนวคิดของ เจิตศักดิ์ ชีวะก้องเกียรติ (2534: 32) กล่าวว่า การให้บริการสาธารณะต่างๆ นั้น ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่องานบริการนั้นย่อมเป็นสิ่งที่สำคัญ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศุภินญา ไชวแข็ง (2554, หน้า 65-66) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาคลองหลวง โดยวัดจากผลการปฏิบัติงานในการให้บริการประชาชน ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาคลองหลวง พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด

3. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของปัจจัยการให้บริการประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

3.1 ลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยการให้บริการประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมไม่มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล ($P > .05$) กล่าวคือ ผู้ขอรับบริการที่มีสถานะเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ รายได้ต่อเดือนและช่วงเวลาขอรับบริการไม่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อการให้บริการของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีส่วน ปัจจัยการให้บริการประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($P \leq .001$) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($P \leq .001$) ด้านการประสานงาน ($P \leq .001$) และ ด้านการรายงานผล ($P \leq .001$) กล่าวคือ ในการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี มีการให้บริการประชาชนที่ดี ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยในด้านต่างๆ ได้แก่ มีบุคลากรผู้ให้บริการที่ดี มีเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี มีการประสานงานที่ดี และมีการรายงานผลที่ดี เนื่องจากหลักการการบริการที่ดีต้องต้องมีการพัฒนาการให้บริการเชิงรุกแบบครบวงจร มีเป้าหมายที่จะให้ประชาชนที่ได้รับบริการ ได้รับอย่างครบถ้วนสมบูรณ์มีความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อภิชา ชลเสถียร (2555, หน้า 78-80) ศึกษาเรื่อง คุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานที่ดินจังหวัดระยอง สาขากเลง ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนได้รับคุณภาพการให้บริการสำนักงานที่ดินจังหวัดระยอง สาขากเลง ในภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างดี

3.2 ด้านกระบวนการปฏิบัติงานรับแจ้งเหตุ ความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการประชาชนกับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า การให้บริการประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อกระบวนการปฏิบัติงานรับแจ้งเหตุ ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($P \leq .001$) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($P \leq .001$) ด้านการประสานงาน ($P \leq .001$) และ ด้านการรายงานผล ($P \leq .001$) โดยเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก แปลความหมายได้ว่าการให้บริการประชาชนที่ดี เนื่องจากศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้มีการให้บริการประชาชนที่ดี มีการประสานงาน มีการรายงานผลการปฏิบัติงานและประชาสัมพันธ์การทำงาน มีการจัดประชาชนเพื่อระดมความคิดเห็นของประชาชน ชุมชน องค์กรเอกชนต่างๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี อันร่วมกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม สอดคล้องกับแนวคิดของกระบวนการปฏิบัติงานของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2558, หน้า 3) การกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานและรูปแบบการบันทึกการปฏิบัติงานในการรับแจ้งเหตุและสั่งการเหตุให้เป็นแนวทางเดียวกันและมีความครอบคลุม จะสามารถช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบเหตุที่ตกอยู่ในอันตรายหรือต้องการความช่วยเหลือเร่งด่วนได้อย่างรวดเร็วทันทั่วทั้งที่และยังสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พระมหาเดชิน สิทธาภิกขุ (2554, หน้า 103-108) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอมือง จังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิผลการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3.3 ด้านความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ ความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการประชาชนกับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี พบว่า การให้บริการประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการ ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($P \leq .001$) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($P \leq .001$) ด้านการประสานงาน ($P \leq .001$) และด้านการรายงานผล ($P \leq .001$) โดยเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก แปลความหมายได้ว่าการให้บริการประชาชนที่ดี เนื่องจากบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน เช่น คอมพิวเตอร์ทำให้เกิดการให้บริการที่รวดเร็ว สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ นโยบายของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้เพิ่มมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการบริการรับใช้ประชาชนให้ได้รับความสะดวกรวดเร็วโปร่งใสเป็นธรรมตามหลักธรรมาภิบาลทำให้ประชาชนรู้สึกว่าการตำรวจเป็นมิตรมีความพึงพอใจรักและศรัทธาตำรวจสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัทธพล แสงพุ่ม (2557, หน้า 129-132) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยแวดล้อมโดยภาพรวม ด้านบุคลากร และด้านอำนาจการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานของสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงาน

3.4 ด้านความพึงพอใจต่อการให้บริการ ความสัมพันธ์ระหว่างการให้บริการ ประชาชนกับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัด เพชรบุรี พบว่า การให้บริการประชาชนมีความสัมพันธ์เชิงเหตุผลต่อความพึงพอใจต่อการให้บริการ ได้แก่ ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ($P \leq .001$) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ($P \leq .001$) ด้านการประสานงาน ($P \leq .001$) และ ด้านการรายงานผล ($P \leq .001$) โดยเป็นความสัมพันธ์ในเชิงบวก แปลความหมายได้ว่า การให้บริการประชาชนที่ดี เนื่องจากศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี เป็นผู้มีการให้บริการประชาชนที่ดี เนื่องจากสำนักงานมีความเหมาะสมกับสภาพชุมชนและท้องถิ่น สะดวกต่อการเดินทางติดต่อระหว่างชุมชนกับสำนักงาน มีวัสดุ อุปกรณ์ที่เหมาะสม การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของตำรวจประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการและการปฏิบัติงานของตำรวจลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการให้บริการด้วยความรวดเร็วถูกต้องเป็นธรรมโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรพนา สาแก้ว (2555, หน้า 63-65) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาพบว่า ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจต่อประสิทธิผลการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานของศูนย์ฯ และจัดหางบประมาณในการดำเนินการอย่างเพียงพอและทั่วถึง
2. ควรวางแผนการดำเนินงาน โดยกำหนดเป้าหมาย และกำหนดตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม
3. ควรวางแผนการจัดเก็บข้อมูล และจัดทำฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุงระบบและข้อมูลให้ทันสมัย ง่ายต่อการใช้งาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน

1. ประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ควรจัดหาคู่มือการให้บริการที่มีความรู้ความสามารถในการรับผิดชอบงานแต่ละด้าน พร้อมทั้งมีฝ่ายตรวจสอบติดตามการดำเนินงานแต่ละด้านเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานแต่ละด้านที่ดำเนินไปแล้วได้ประสิทธิภาพสูงสุดพร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณในการติดตามประเมินผลตั้งแต่เริ่มต้นการวางแผนงานแต่ละด้าน ซึ่งมีความสำคัญมาก เพราะถ้าหากงานแต่ละด้านดีแต่ขาดการดูแล และติดตามก็เท่ากับว่างานแต่ละด้านที่ดำเนินการมาแล้วนั้นศูนย์เปล่าและที่สำคัญไม่น้อยไปกว่าคือ ต้องรักษา งานแต่ละด้าน ให้สามารถดำเนินได้ตลอดไปให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดแก่การให้บริการประชาชนอย่างยั่งยืนตลอดไป

2. การส่งเสริมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี โดยส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเพิ่มเติมในตำแหน่งหรือหน้าที่ตนเองรับผิดชอบให้มากขึ้น เพื่อจะได้ผลงานที่เป็นที่พึงพอใจแก่ประชาชน ดังนั้น ศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในองค์กรของตน เช่น การให้บุคลากรไปอบรม ไปศึกษาดูงาน หรืออาจจัดโครงการพัฒนาบุคลากรในด้านต่างๆ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนาศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 และเป็นการพัฒนาตนเองในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

3. ควรมีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับการรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน โดยใช้หมายเลข 191 ว่ามีขั้นตอนและวิธีการแจ้งเหตุอย่างไร เมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้น

4. ควรจัดสรรบุคลากรในการปฏิบัติงานของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี อย่างชัดเจนและมีจำนวนเพียงพอด้วย

5. ควรมีการกำหนด และตรวจสอบระยะเวลาในการไปถึงที่เกิดเหตุของเจ้าหน้าที่สายตรวจให้เป็นไปตามกรอบที่ตำรวจกำหนด เพื่อจะช่วยเหลือประชาชนให้ได้รับความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และเกิดความพึงพอใจระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการกับประสิทธิภาพของการให้บริการประชาชนของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

2. ควรมีการศึกษาการประเมินผลเพื่อผลสัมฤทธิ์ของศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- ครรรชิต มาลัยวงศ์. (2540). **ทักษะไอที**. กรุงเทพฯ: บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่นจำกัด (มหาชน).
- เจดศักดิ์ ชีวะก้องเกียรติ. (2534). **ความพึงพอใจในการได้รับบริการของประชาชน ศึกษาเฉพาะงานทะเบียนสำนักงานเขตจตุจักร**. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยการปกครอง กระทรวงมหาดไทย.
- ณัฐพล ชันธไชย. (2557). Green. S. B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis? *Multivariate Behavioral Research*, 26, 499 – 510.
- วารสารเกษมบัณฑิต**, 15, 140 – 144.
- ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี. (2559). **รายงานการประชุมบริหารศูนย์รับแจ้งเหตุฉุกเฉิน 191 ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรี ประจำเดือนพฤษภาคม**, 4-5, 11-12.
- พรพนา สาแก้ว. (2555). **ความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระมหาเตชินท์ สิทธาภิกขุ. (2554). **ประสิทธิภาพการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรพล แสงพุ่ม. (2557). **ประสิทธิภาพการบริหารงานสถานีตำรวจภูธรเมืองพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ศุภินญา ไชวเซ่ง. (2554). **ประสิทธิภาพการให้บริการของสำนักงานที่ดินจังหวัดปทุมธานี สาขาลองหลวง**. การค้นคว้าอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สมิต สัมฤทธิ์. (2550). **ทักษะการประสานงาน**. สืบค้นเมื่อ สิงหาคม 10, 2559. จาก http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?passTo=aed1da5c127a1f81eac9398d9e0c80eb&pageid=3&bookID=394&read=true&count=true
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2557). **นโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ**. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- อภิชา ชลเสถียร. (2555). **คุณภาพการให้บริการประชาชนของสำนักงานที่ดินจังหวัดระยอง สาขาแกลง**. ปัญหาพิเศษปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อุไร ดวงระหว้า. (2554). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพการให้บริการศูนย์บริการ One Stop Service: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี**. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

Quality of life of people in Tambom Niyomchai Sabot District Lopburi Province

Supalux Parnaon

Students in Public Administration, Thepsatri Rajabhat University

Corresponding Author: Supalux.1994.Su@gmail.com

Received: December 19, 2018 **Revised:** January 16, 2019 **Accepted:** February 25, 2019

Abstract

This research was intended to 1) To study quality of life of the people in Niyomchai District, Sraboast District , Lopburi Province 2) To compare life people in Niyomchai District, Sraboast District, Lopburi Province Distinguish age to study career average revenue of the people. The population to study this time is the people in Niyomchai District, Sraboast District , Lopburi Province.

To study found that in high degree of the people in Niyomchai District, Sraboast District, Lopburi Province. When many consider different sides. There is two different sides, the first is community and the second is the body. And two different sides. That is psychological and environment. compare the different between the quality of life the people, that found different groups the degree of life of the people with no difference when considering each found the life of the people split age, career and income, status difference statistically significant to 0.05 Quality of life of residents in the district popular victory . Sa Bot District Lopburi is that most people rarely go to the doctor when sick .Such as headache, fever, illness , or a little bit .Approach to solve the problem of the quality of life of residents in the district popular victory . Sa Bot District Lopburi The event is a joint community. Sports create harmony of the community .Far from drugs And also in the community Unity more Health.

Keywords: Quality, people, Tambom Niyomchai

คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอกระโบสถ จังหวัดลพบุรี

ศุภลักษณ์ ปานอ่อน

นักศึกษาศาสาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: Supalux.1994.Su@Gmail.com

ได้รับบทความ: 19 ธันวาคม 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 16 มกราคม 2562 ตอรับตีพิมพ์: 25 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอกระโบสถ จังหวัดลพบุรี 2) เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอกระโบสถ จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของประชาชน กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลนิคมชัย อำเภอกระโบสถ จังหวัดลพบุรี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ที่มีค่าความเชื่อมั่น 0.867

ผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอกระโบสถ จังหวัดลพบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีมากไปหาด้านที่มีค่าน้อยคือ ด้านสังคม ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสิ่งแวดล้อม ตามลำดับ เปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้พบว่า ประชาชนในตำบลนิคมชัยที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ แตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอกระโบสถ จังหวัดลพบุรี พบว่า ควรจัดกิจกรรมที่ทำร่วมกัน ชุมชนได้ สร้างกีฬาสมานฉันท์ของคนในชุมชน ห่างไกลจากยาเสพติด และยังมีประชาชนในชุมชน สามีคึกกันมากยิ่งขึ้น สุขภาพร่างกายแข็งแรง

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, ประชาชน, ตำบลนิคมชัย

บทนำ

การศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต (Quality of Life) ในประเทศไทยมีมากกว่า 30 ปียังมีปัญหาในการกำหนดตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตหน่วยงานภาครัฐโดยกระทรวงการและนักวิชาการที่ให้ความสนใจได้พัฒนาตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตทั้งในระดับจังหวัดชุมชนและบุคคลรวมถึงการศึกษาตัวชี้วัดเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีคุณลักษณะเฉพาะเช่นผู้สูงอายุแรงงานสตรี เกษตรกรครัวเรือนชนบท สภาพสังคมไทยปัจจุบันมีช่องว่างของการกระจายรายได้และความเหลื่อมล้ำในสังคมสูงขึ้นในทุกๆ ด้านระบบการศึกษาที่มุ่งการแข่งขันสูงและสภาพแวดล้อมที่เป็นภัยต่อชีวิตและสุขภาพของประชาชนที่สำคัญคือ ชาวบ้านรู้สึกว่าการเข้าถึงของบริการ ด้านยุติธรรมขาดความรู้และขาดความเข้าใจพื้นฐานเรื่องความยุติธรรม สภาพของการขาดโอกาสในการทำมาหากินที่เสมอภาคและเท่าเทียมกัน ปัญหาคุณภาพของการศึกษา ปัญหาการกระจายความเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน ปัญหาความไม่แน่นอนและไม่เป็นธรรมของราคาผลผลิตทางการเกษตร รวมไปถึงการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพ (จิรัชยา เจียวกิก และคณะ, 2558, หน้า 2-3)

คุณภาพชีวิตตามแนวความคิดความจำเป็นพื้นฐานในระยะต้นศตวรรษ 1970 เริ่มเป็นประจักษ์ที่ว่าการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ได้ช่วยให้ยากจนในหลายประเทศลดลงแต่ยังคงเพิ่มสูงขึ้นทำให้เกิดความไม่พอใจในแนวคิดความเติบโตทางเศรษฐกิจแพร่กระจายออกไปของมนุษย์ แต่ละคนในสังคมแทนการจัดการปัญหาความยากจน เช่น ด้านการศึกษา สาธารณสุข และการพัฒนาที่อยู่อาศัย ความจำเป็นพื้นฐาน เกี่ยวข้องกับการดูแลตอบสนองความต้องการขั้นต่ำของประชาชนที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตมากกว่าการคำนึงถึงรายได้ในภาพรวมเพื่อช่วยยกระดับความเป็นอยู่ที่ดีมีสุขของประชาชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจึงถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายหนึ่งในการพัฒนา ถ้าหากคนในประเทศชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีการยกระดับชีวิตของประชาชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิต คือ ชีวิตของบุคคลที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเหมาะสมและมีชีวิตที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายจิตใจ สามารถดำเนินชีวิตที่ซื่อสัตย์ และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและค่านิยมของสังคมได้ (ธนภูมิ จงชิตกลาง, 2556, หน้า 1)

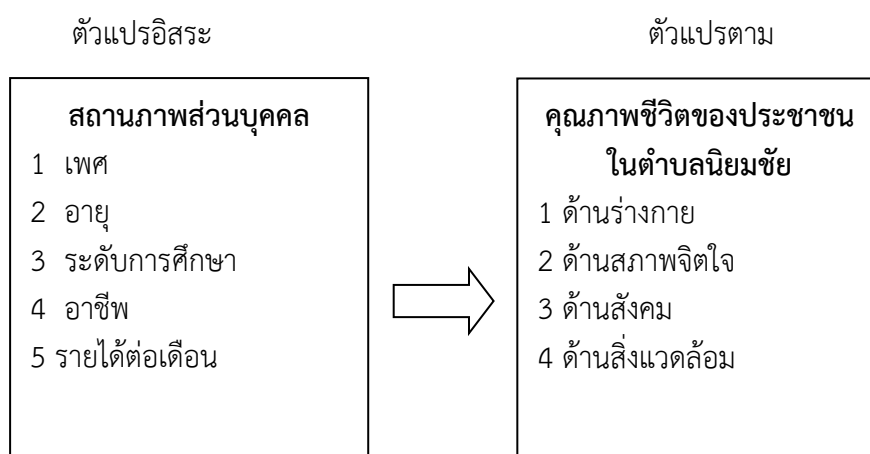
สรุปการศึกษาผู้วิจัยมุ่งศึกษา มีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนตรงตามเป้าหมาย ประกอบกับยังไม่มีใครเคยมีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อนอันจะนำมาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายซึ่งเป็นประโยชน์และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ให้มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัยอำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยของประชาชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวความคิดการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ได้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีและค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ องค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย ของกรมสุขภาพจิต (กระทรวงสาธารณสุข, 2556, หน้า 7-10) ตัวแปร ได้แก่ 1.ด้านร่างกาย 2.ด้านสภาพจิตใจ 3.ด้านสังคม และ 4.ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ (ตัวแปรตาม) ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในพื้นที่ตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 4,105 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในพื้นที่ตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี จำนวน 365 คน คำนวณหาโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิอย่างเป็นสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) เพื่อหาสัดส่วนที่เหมาะสมของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี แต่ละหมู่บ้าน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามมีทั้งปลายปิดและปลายเปิด แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรีและ ลงพื้นที่จัดเก็บข้อมูล 12 หมู่บ้านในเขตพื้นที่ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถาม มาทำวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล การจัดทำข้อมูลหรือการจัดระเบียบข้อมูล โดยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาเรียบเรียงแล้วมาจัดระเบียบก่อนที่จะนำไปวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การตรวจสอบข้อมูลว่าข้อมูลที่ได้อ้างอิงหรือไม่ได้และสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้หรือไม่ ถ้าได้ข้อมูลไม่ตรงกันก็ต้องตรวจสอบว่าข้อมูลที่แท้จริงเป็นอย่างไร เมื่อตรวจสอบข้อมูลเสร็จแล้วจะทำการรวบรวมข้อมูลมาดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์ เชื่อมโยงข้อมูลให้มีลักษณะเป็นแนวคิดสรุปเชิงนามธรรม (abstract) เพื่อใช้อธิบายปรากฏการณ์ที่ทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยนำเสนอในลักษณะของการพรรณนาวิเคราะห์ (analytical description)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 30 – 49 ปี ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกร ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีรายได้ 5,000 - 10,000 บาท

2. จากการศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย พบว่า มีระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.625) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือ ด้านสังคม ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.593) รองลงมาคือ ด้านร่างกาย ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 0.626) รองลงมาอีกคือ ด้านจิตใจ ($\bar{x} = 3.83$, S.D. = 0.621) และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{x} = 3.56$, S.D. = 0.663)

ตาราง 1 คุณภาพชีวิตของประชาชนในตำบลนิคมชัย

คุณภาพชีวิต	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลความหมาย
1 ด้านร่างกาย	3.89	0.626	มาก
2 ด้านสภาพจิตใจ	3.83	0.621	มาก
3 ด้านสังคม	4.02	0.593	มาก
4 ด้านสิ่งแวดล้อม	3.56	0.663	มาก
รวม	3.82	0.625	มาก

3. เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี แบ่งตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศความแตกต่างความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกๆด้านไม่แตกต่างกันตามเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบความความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชน พบว่าความความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกันไปตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. คุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรีโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่ามากที่สุดคือด้านสังคมรองลงมาคือด้านร่างกาย รองลงมาอีกคือ ด้านความจิตใจและด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ดังนี้

1.1 ด้านร่างกาย พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนมีความพอใจกับสุขภาพร่างกายในปัจจุบันและมีกำลังเพียงพอที่จะทำสิ่งต่างๆ ในแต่ละวัน ทั้งเรื่องงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศารัตน์ ศิลปะเดช (2546) ความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับมาก คือ การที่ร่างกายของมนุษย์มีอวัยวะต่างๆ ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกประการ มีระดับพัฒนาการของสติปัญญาเป็นปกติเหมือนบุคคลทั่วไป มีความสุขสบายไม่เจ็บป่วย และมีการพักผ่อนนอนหลับ สามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้เป็นปกติและทำงานได้อย่างคนทั่วไป และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวัฒน์ ชันโท (2557) ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยงานบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยงานบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา มีคุณภาพชีวิตด้านร่างกายอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านจิตใจ พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากประชาชนยอมรับในตนเอง มีความรู้สึกพอใจในชีวิต มีความสุข ความสงบ มีความหวังในการดำเนินชีวิต และพอใจกับการงาน อาชีพที่ทำสอดคล้องกับงานวิจัยของ กระทรวงสาธารณสุข (2556) และ นิศารัตน์ ศิลปะเดช (2546) ความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับมาก คือ การเป็นคนที่มีจิตใจที่อธิบายว่าดี มีเมตตา ช่วยเหลือเผื่อแผ่ผู้อื่น มีอารมณ์ดี สดชื่นแจ่มใส ไม่มีอารมณ์แปรปรวน หงุดหงิดและขี้โมโห ไม่คิดที่จะอิจฉาหรือเคียดแค้น หรือพยาบาทต่อผู้อื่น การรับรู้ทางจิตใจของตนเอง ก็จะมีการรับรู้ทางด้านความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผู้อื่นและผู้อื่นมีต่อตนเอง การรับรู้ภาพลักษณ์ของตน และความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ ของตน เช่น ความเชื่อด้านวิญญาณ ศาสนา การให้ความหมายของชีวิต และความเชื่อด้านอื่นๆ ที่มีผลทางการดำเนินชีวิต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐวัฒน์ ชันโท (2557) ที่ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยงานบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี โดยคุณภาพชีวิตในด้านจิตใจอยู่ในระดับดีสามอันดับแรก คือ ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ และด้านสัมพันธภาพทางสังคม

1.3 ด้านสังคม พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนพอใจกับการผูกมิตรกับผู้คนรอบข้างหรือเข้ากับคนอื่นในชุมชนได้ พอใจกับสภาพบ้านเรือนชีวิตความเป็นอยู่ตอนนี้ และมีความรู้สึกว่ามี ความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทยา สายหู (2547) และ สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2551) ความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับมาก คือ ความสัมพันธ์ของบุคคลที่รวมกันอยู่เป็นกลุ่มๆ มีระบบความสัมพันธ์ที่กล่าวมาไว้ เป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจในในกลุ่มเอาไว้ด้วยกัน โดยไม่มีการแตกแยก ความสัมพันธ์จะเกิดขึ้นนั้น ต้องอาศัยบุคคลหรือกลุ่มที่มีพฤติกรรม รวมกันอย่างมีกระบวนการ ซึ่งคอยกำหนดหน้าที่ของบุคคลอื่น หรือ กลุ่มคนหรือผู้ที่มาอาศัยอยู่ใน บริเวณรอบๆ ในเขตพื้นที่เดียวกัน มีความสัมพันธ์ที่เกิดจากการกระทำระหว่างกัน รวมถึงการรับรู้ที่ได้รับความช่วยเหลือและกำลังใจจากคนภายนอกและรอบๆ ตัวเรา

1.4 ด้านสิ่งแวดล้อม พบว่า ความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศารัตน์ ศิลปะเดช (2546) ความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับมาก คือ สิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวเราทั้งเป็น สิ่งมีชีวิตและวัตถุที่ไม่มีชีวิต มีทั้งเป็นรูปธรรมและไม่มีรูปธรรม อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นอาจ กล่าวได้ว่า เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ สิ่งแวดล้อม การเป็นคนที่ได้รับการยอมรับจากคนทั่วไป มาจากการมีมนุษย์สัมพันธ์ที่และการยอมรับความสามารถและความสำคัญของผู้อื่นได้เสมอและมีตัวชี้วัดคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารัตน์ คนเพียร (2558) ได้ศึกษา คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทราโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพชีวิตดี

2. เปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี แบ่งตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศความแตกต่างความคิดเห็นของคุณภาพคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่า ความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกๆ ด้านไม่แตกต่างกันตามเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เปรียบเทียบความความคิดเห็นคุณภาพชีวิตของประชาชน พบว่า ความความคิดเห็นของคุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี ไม่แตกต่างกันไปตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนการมีสถานภาพที่ต่างกัน ทำให้มีการแบกรับภาระค่าใช้จ่ายหรือการดูแลบุคคลในครอบครัวแตกต่างกันออกไป เช่น คนโสดจะมีคุณภาพชีวิตที่ค่อนข้างดีเนื่องจากไม่มีภาระค่าใช้จ่าย เมื่อเทียบกับคนสมรส มีครอบครัวแล้วหรือคนหม้าย หย่าร้าง ทำให้ประชาชนที่มีสถานภาพการสมรส ต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ธนภูมิ จงชิดกลาง (2556) ได้ศึกษา คุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลหน้าพระลาน อำเภอนิคมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณภาพชีวิตของประชาชน ตำบลหน้าพระลาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ย มากไปน้อย ดังนี้ ด้านจิตใจ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม และด้านร่างกาย 2) การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชน ตำบลหน้าพระลาน อำเภอนิคมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

1. ด้านสิ่งแวดล้อม องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ควรสนับสนุนนโยบายบ้านนาอยู่เมืองนาอยู่ โดยสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาด้านกายภาพ ปรับภูมิทัศน์สภาพแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่ อาศัยและสร้างสถานที่ออกกำลังกายชุมชน
2. ด้านจิตใจ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาจิตใจให้เป็นสุขและส่งเสริมสุขภาพจิตในชุมชนอย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ พัฒนาอาชีพ สร้างรายได้แก่ครอบครัว เป็นต้น
3. ด้านร่างกาย ควรที่จะมีสถานที่ออกกำลังกายให้แก่ประชาชน ได้ออกกำลังกายตอนเย็น พบปะผู้คนพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. ด้านสังคม ควรมีการฝึกอาชีพหรืออบรมในสิ่งที่สามารถประกอบธุรกิจได้จริง เช่น ทำขนม ทอผ้า เย็บกระเป๋าท่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มและผู้ว่างงานจะได้มีงานทำหารายได้พิเศษได้อีกทาง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป

1. การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาคุณภาพชีวิตให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วอำเภอ และขยายไปสู่การศึกษาระดับจังหวัด เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ทางการวิจัยของตำบลนิยมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี เป็นการศึกษาวิจัยเพียงตำบลเดียวซึ่งยังไม่สามารถนำไปสรุปคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งอำเภอสระโบสถ์ได้และประเด็นคุณภาพชีวิตเป็นเรื่องที่จะต้องอาศัยเวลาที่ยาวนานในการแก้ไขตลอดจนวิธีการแก้ไขจะต้องอยู่บนรากฐานที่ถูกต้องจึงจะประสบความสำเร็จ
2. ยังมีตัวแปรอีกจำนวนมากมาจากการวิจัยครั้งนี้ไม่ได้นำมาศึกษาปัญหาคุณภาพชีวิตเป็นปัญหาระดับประเทศซึ่งแต่ละพื้นที่อาจมีตัวแปรที่แตกต่างกันจากการศึกษาครั้งนี้ อนึ่ง ผู้วิจัยหวังว่าการศึกษารื่องปัญหาคุณภาพชีวิต จึงควรจะมีการสนับสนุนในการศึกษาปัญหาย่างจริงจัง เพราะว่าการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตนั้นมีความสำคัญมากต่อการพัฒนาประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2556). **เครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย**. สืบค้นเมื่อ มกราคม 27, 2559 จาก <http://dmb.go.th/test/whoqo/.com>
- จิรัชยา เจียวกัก และคณะ. (2558). **คุณภาพชีวิตของประชาชนเทศบาลเมืองคองหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- จุฬารัตน์ คนเพียร. (2558). **คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล สองคลอง อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา**. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐวัฒน์ ชันโท. (2557). **คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่หน่วยงานบริการชุมชน คลินิกศูนย์แพทย์พัฒนา**. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนภูมิ จงชิดกลาง (2556). **คุณภาพชีวิตของประชาชนตำบลหน้าพระลาน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดสระบุรี**. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- นิศารัตน์ ศิลปะเดช. (2540). **ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต** (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: แพทยา สายหู. (2547). **กลไกของสังคม**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2551). **การศึกษาสังคมและวัฒนธรรม**. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย (2559). **องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมชัย อำเภอสระโบสถ์ จังหวัดลพบุรี**. สืบค้นเมื่อ วันที่ 27 มกราคม 2559 จาก <https://www.google.co.th/#q>
- องค์การอนามัยโลก ของกรมสุขภาพจิต. (2545). **กระทรวงสาธารณสุข**. สืบค้นเมื่อ มกราคม 27, 2559 จาก <http://dmb.go.th/test/whoqo/.com>

Quality improvement of educational personnel affiliated to Hua Hin municipality, Prachuap Khiri Khan Province

Inthira Somsakul

Master of Public Administration Program, Stamford International University

Corresponding Author: inndys09@gmail.com

Received: November 14, 2018 **Revised:** January 7, 2019 **Accepted:** February 4, 2019

Abstract

This study examines 1) Level of life quality improvement of educational personnel in welfare administration system at Hua Hin municipality, Prachuap Khiri Khan Province 2) Welfare administration system of educational personnel affiliated to Hua Hin municipality and 3) The relationship between the welfare administration system and life quality of educational personnel in welfare administration system at Hua Hin municipality. The samples were educational personnel affiliated to municipal school, Hua Hin municipality for 130 respondents from 7 schools. Descriptive statistics were percentage, mean, standard deviation. Inferential statistics were chi-square test and multiple regression analysis.

The research result were as follows: 1) Life quality improvement of educational personnel in welfare administration system at Hua Hin municipality, Prachuap Khiri Khan Province for overall, life quality was at medium level such as social prestigious, working, way of life, opportunities to improve ability, progress and stability. 2) Administration of welfare system under supervision by Hua Hin Municipality, Hua Hin District, Prachuap Khiri Khan Province In general, the welfare system administration is at a moderate level in all aspects. 3) The welfare administration system were causal relationship with life quality improvement of educational personnel in welfare administration system affiliated to Hua Hin municipality, Prachuap Khiri Khan Province. For each aspects, were found that welfare administration, monthly income, qualification allowance, pension fund, medical allowance, child education welfare and insignia were causal relationship with life quality improvement of educational personnel in welfare administration system affiliated to Hua Hin municipality, Prachuap Khiri Khan Province at the .001 level of significance.

Keywords: Quality of life, Administration, Welfare.

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแล โดยเทศบาลเมืองหัวหินอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อินทิรา สมสกุล

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Corresponding Author: inndys09@gmail.com

ได้รับบทความ: 14 พฤศจิกายน 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 7 มกราคม 2562 ตอรับตีพิมพ์: 4 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบสวัสดิการของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล ของการบริหารงานระบบสวัสดิการกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน รวมทั้งสิ้น 7 โรงเรียน จำนวน 130 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ ดังนี้ การได้รับการยอมรับนับถือ การทำงานและการดำเนินชีวิต โอกาสที่ได้รับการพัฒนาและใช้ความสามารถ และความก้าวหน้าและมั่นคง 2) การบริหารระบบสวัสดิการในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีการบริหารระบบสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และ 3) การบริหารงานระบบสวัสดิการมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณารายด้านพบว่า การบริหารงานระบบสวัสดิการ เงินเดือนและเงินวิทยฐานะ กองทุนบำเหน็จบำนาญ สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, การบริหารงาน, สวัสดิการ

บทนำ

“คุณภาพชีวิตในการทำงาน” มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานในปัจจุบัน เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญ เป็นต้นทุนทางสังคมที่มีคุณค่า ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ต้องเข้าสู่ระบบการทำงาน ต้องทำงานเพื่อให้ชีวิตดำรงอยู่ได้และตอบสนองความต้องการพื้นฐาน เมื่อคนต้องทำงานในที่ทำงานเป็นส่วนใหญ่ จึงควรมีสภาวะที่เหมาะสม ทำให้เกิดความสุขทั้งร่างกายและจิตใจ คุณภาพชีวิตการทำงานจึงเป็นเรื่องที่มีผลกระทบโดยตรงเป็นอย่างมาก ซึ่งถ้าหากเกิดสภาพปัญหาคุณภาพชีวิตการทำงานที่ไม่ได้มาตรฐาน มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในสภาพวิกฤตทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน เมื่อเปรียบเทียบด้านค่าตอบแทน สวัสดิการที่ได้รับ และความมั่นคงก้าวหน้าในอาชีพ กับค่าครองชีพที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเจริญก้าวหน้าในการบริหารองค์การอย่างแน่นอน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเมืองคัมภีร์ประกอบที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ ครู ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา หลักสูตรและกิจกรรมของสถานศึกษา รวมทั้งสภาพแวดล้อมและการบริการ ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการได้ คือ ครู ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 2 ส่วน ได้แก่ คุณภาพของตัวครู และคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลของครู (อมฤต ทัศกรรจ, 2556, หน้า 6)

ดังนั้น จากปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การบริหารงานระบบสวัสดิการกับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรมีปรับปรุงการบริหารงานระบบสวัสดิการกับคุณภาพชีวิตในฐานะผู้วิจัยซึ่งเห็นความจำเป็นที่จะศึกษาการบริหารงานระบบสวัสดิการกับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อจะได้พัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานระบบสวัสดิการกับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการ ได้แก่ 1) การได้รับการยอมรับนับถือ 2) โอกาสที่ได้รับการพัฒนา และใช้ความสามารถ 3) ความก้าวหน้าและมั่นคง และ 4) การทำงานและการดำเนินชีวิตโดยรวมของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการสามารถบริหารงานระบบสวัสดิการกับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค จนทำให้บุคลากรรู้สึกได้รับการยอมรับนับถือ มีความมั่นคงและภาคภูมิใจในตนเองจนทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานระบบสวัสดิการของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลของการบริหารงานระบบสวัสดิการกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การบริหารงานระบบสวัสดิการ การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานระบบสวัสดิการ (พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542) ดังนี้

1. สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ที่เป็นตัวเงินเงินเดือนและเงินเพิ่มอื่นๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือน พนักงานครูเทศบาลและผู้บริหารสถานศึกษามีสถานะเป็นข้าราชการประเภทหนึ่ง และได้รับเงินเดือน ตลอดจนเงินเพิ่มอื่นๆ ที่จ่ายควบกับเงินเดือนจากงบประมาณ เงินอุดหนุนของรัฐ ประกอบกับมาตรฐานการบริหารงานบุคคลพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้ต้องนำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูในส่วนที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลมด้วย ฉะนั้น เงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินเพิ่มเพื่อการครองชีพชั่วคราวเงินเพิ่มสำหรับครูการศึกษาพิเศษ เบี้ยกันดาร ฯลฯ พนักงานครูส่วนท้องถิ่นจะได้รับเช่นเดียวกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

2. กองทุนบำเหน็จบำนาญ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น หลักการสำคัญ คือ บำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นนี้ กำหนดสิทธิประโยชน์ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่น ได้รับเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน/ทหาร ตาม พ.ร.บ.บำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2494 มาตรา 4 กำหนดให้ข้าราชการ อบจ. พนักงานเทศบาล พนักงานเมืองพัทยา และพนักงานส่วนตำบล (ยกเว้น กทม.) มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ มาตรา 6 และมาตรา 9 เพื่อจ่ายบำเหน็จบำนาญให้แก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน พ.ร.บ.ฉบับนี้ กำหนดให้มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (กบท.)

3. สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามระเบียบนี้ หรือบุคคลในครอบครัวของผู้นั้นมีสิทธิหรือได้รับเงินค่ารักษาพยาบาลจากหน่วยงานอื่นแล้ว ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลตามระเบียบนี้ เว้นแต่ค่ารักษาพยาบาลที่ได้รับนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลที่มีสิทธิจะได้รับตามระเบียบนี้ ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่ ดังนั้น กรณีผู้มีสิทธิตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยนี้ หากมีสิทธิซ้ำซ้อนกับสิทธิอื่นๆ จากรัฐ จะต้องใช้สิทธินั้นเสียก่อน ยังไม่อาจใช้สิทธิตามระเบียบฯ นี้ได้ แต่หากเงินสวัสดิการที่ได้รับไม่เพียงพอ กฎหมายกำหนดให้สามารถได้รับเงินสวัสดิการในส่วนที่ขาดได้

4. สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ในกรณีที่ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรตามพระราชกฤษฎีกานี้ผู้ใดมีคู่สมรสที่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากหน่วยงานอื่นแล้ว ผู้มีสิทธิไม่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรตามพระราชกฤษฎีกานี้ เว้นแต่เงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรที่ได้รับจากหน่วยงานอื่นนั้นต่ำกว่าเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานี้ก็ให้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรเฉพาะส่วนที่ขาดอยู่

5. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือที่เรียกกันเป็นภาษาสามัญว่า ตรา คือ สิ่งที่เป็นเครื่องหมายแสดงเกียรติยศและบำเหน็จความชอบเป็นของพระมหากษัตริย์ทรงสร้างขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการ ประเทศชาติศาสนา ประชาชน หรือส่วนพระองค์ นอกจากนั้น ยังหมายความว่ารวมถึงเหรียญที่ระลึกที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างในโอกาสต่างๆ เพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประดับได้อย่างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ในปัจจุบันเป็นเครื่องหมายประดับเสื้อซึ่งนิยมกันทั่วไป แม้ประเทศซึ่งไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขก็นิยมใช้ โดยถือว่าเป็นสิ่งส่งเสริมเกียรติของบุคคลผู้มีผลงานดีเด่นต่อส่วนรวมให้เป็นแบบอย่างที่ดีควรยึดถือ มิใช่เป็นเครื่องหมายแบ่งแยกชนชั้นแต่อย่างใด

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ Richard E. Walton (1974, pp. 12 - 16) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง โดยพิจารณาจากคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต โดยเน้นแนวทางความเป็นมนุษย์ (Humanistic) ศึกษาสภาพแวดล้อมตัวบุคคลและสังคมที่ส่งผลให้การทำงานประสบความสำเร็จ ผลผลิตที่ได้รับตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของบุคคลในการทำงาน โดย Walton ได้ชี้ให้เห็นถึงปัจจัยที่มีผลต่อการสร้างคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานไว้ในหนังสือ Criteria for Quality of Working life โดยได้แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน ออกเป็น 8 ประการ ได้แก่

1. ค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม (Adequate and Fair Compensation) ค่าตอบแทนเป็นสิ่งหนึ่งที่บ่งบอกถึงคุณภาพชีวิตการทำงานได้ เนื่องจากทุกคนนั้นมีความต้องการทางเศรษฐกิจและจะมุ่งทำงานเพื่อให้ได้รับการตอบสนองทางเศรษฐกิจ ซึ่งความต้องการนี้เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีชีวิตรอดบุคคลนอกจากจะสร้างความคาดหวังในค่าตอบแทนแล้ว ยังมองในเชิงเปรียบเทียบกับผู้อื่นในประเภทของงานแบบเดียวกัน

2. สิ่งแวดล้อมที่ถูกลักษณะมีความปลอดภัย (Safe and Healthy Environment) หมายถึงว่าผู้ปฏิบัติงานควรจะอยู่ในสภาพแวดล้อมทางด้านร่างกายและสภาพแวดล้อมของการทำงานที่มีการป้องกันอุบัติเหตุปลอดภัยและไม่เกิดผลเสียต่อสุขภาพ มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ

3. ความก้าวหน้าและความมั่นคงในงาน (Growth and Security) หมายถึง งานที่ผู้ปฏิบัติได้รับมอบหมาย จะมีผลต่อการคงไว้และเพิ่มขีดความสามารถของตน มีแนวทางในการเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นได้รับความรู้และทักษะใหม่ๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์อนาคตได้ และได้มีโอกาสในการพัฒนาทักษะความสามารถจนประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงาน เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ครอบครัวและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

4. โอกาสในการพัฒนาสมรรถภาพของตนเอง (Development of Human Capacities) งานที่ทำอยู่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานใช้และพัฒนาทักษะ ความสามารถ ศักยภาพที่มีอยู่อย่างเต็มที่ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการพัฒนาทักษะความรู้ที่จะทำให้งานมีคุณภาพ

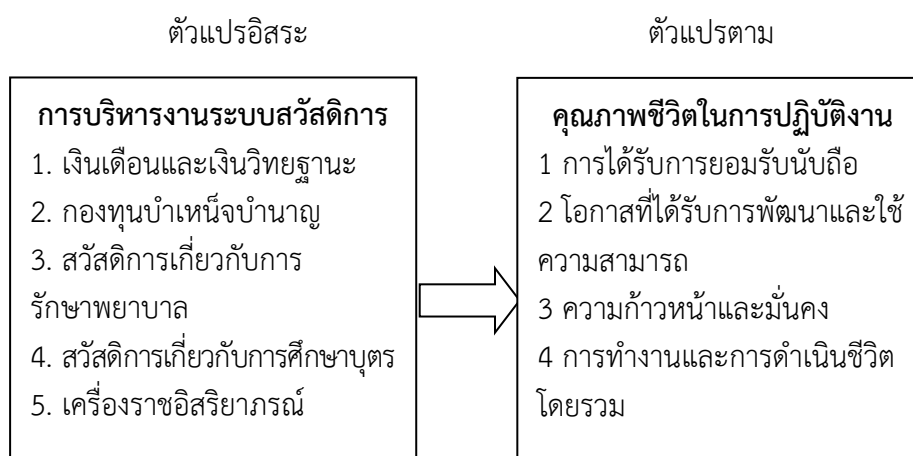
5. การทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น (Social Integration) ธรรมชาติของความสัมพันธระหว่างบุคคลในองค์กรมีผลต่อบรรยากาศในการทำงาน การสนับสนุนกันในกลุ่ม มีลักษณะการทำงานที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความปรารถนาที่จะมีความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนร่วมงาน

6. สิทธิส่วนบุคคลที่ตั้งอยู่บนฐานของกฎหมาย (Constitutionalism democracy at Work) หมายถึง การบริหารจัดการที่ให้ผู้ทำงานทุกคนมีสิทธิในการปฏิบัติตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมาย หรือมีการกำหนดแนวทางในการทำงานร่วมกัน และบุคคลได้รับการเคารพในสิทธิส่วนตัว การกระทำของหน่วยงานย่อมจะมีผลต่อคุณภาพชีวิตของพนักงาน สหภาพแรงงานได้กำหนดระเบียบในการคุ้มครองพนักงานในหน่วยงานไม่ให้ถูกฝ่ายนายจ้างเอารัดเอาเปรียบได้

7. จังหวะชีวิตหรือความสมดุลชีวิตการทำงานโดยรวม (Total Life Space) ได้แก่การที่บุคคลสามารถจัดเวลาในการทำงานของตนเอง มีความสมดุลกับบทบาทชีวิตของตนเอง ของครอบครัว และกิจกรรมอื่นๆ การกำหนดความสัมพันธ์อันเหมาะสมระหว่างหน้าที่การงานกับการดำเนินชีวิตของผู้ปฏิบัติงาน และการที่พนักงานทำงานโดยไม่มีเวลาให้เขาอยู่กับครอบครัวย่อมทำให้ครอบครัวเขาเดือดร้อน และมีปัญหา ไม่เบียดบังเวลาที่เขาควรให้ครอบครัว การพักผ่อน หรืองานอดิเรก

8. ความเป็นประโยชน์ต่อสังคม (Social Relevance) หมายถึง การทำงานที่ดำเนินการไปในลักษณะที่ได้รับผิดชอบต่อสังคม เช่น ด้านผลผลิต การจำกัดของเสีย การรักษาสภาพแวดล้อม การปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างงาน ซึ่งจะก่อให้เกิดการเพิ่มคุณค่าความสำคัญของงานและอาชีพของผู้ปฏิบัติงานนั้น บทบาททางสังคมที่สัมพันธ์กับชีวิตการทำงานด้วยการที่หน่วยงานจะต้องไม่กระทำการใดๆ ที่เสื่อมเสียทางด้านสังคม

กรอบแนวความคิดการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการบริหารงานระบบสวัสดิการ (พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542) ได้แก่ 1) เงินเดือนและเงินวิทยฐานะ 2) กองทุนบำเหน็จบำนาญ 3) สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล 4) สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร และ 5) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามแนวคิดทฤษฎีของ Richard E. Walton (1974, pp. 12-16) ได้แก่ 1) การได้รับการยอมรับนับถือ 2) โอกาสที่ได้รับการพัฒนาและใช้ความสามารถ 3) ความก้าวหน้าและมั่นคง และ 4) การทำงานและการดำเนินชีวิตโดยรวม ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ บุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้สูตรคำนวณของ Samuel B. Green (1991, pp. 109-110) ได้กลุ่มตัวอย่าง 130 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รวมทั้งสิ้น 7 โรงเรียน

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และ 5) รายได้ต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลการบริหารงานระบบสวัสดิการ ได้แก่ 1) เงินเดือนและเงินวิทยฐานะ 2) กองทุนบำเหน็จบำนาญ 3) สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล 4) สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร และ 5) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ท สเกล (Likert scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประกอบด้วย 1) การได้รับการยอมรับนับถือ 2) โอกาสที่ได้รับการพัฒนาและใช้ความสามารถ 3) ความก้าวหน้าและมั่นคง และ 4) การทำงานและการดำเนินชีวิตโดยรวม มีจำนวน 20 ข้อ ซึ่งลักษณะแบบสอบถามตอนที่ 3

เป็นการสอบถามระดับคุณภาพชีวิต มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายปิด มีการประเมินค่าแบบลิเคิร์ต สเกล (Likert scale) กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 คำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.2 คุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบพิจารณาความถูกต้อง ตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเชิงเนื้อหา รวมถึงภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถามดำเนินการปรับแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะจนได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์

2.2.2. นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแล้วนำมาปรับปรุง โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ซึ่งแสดงว่า ข้อคำถามที่ใช้มีความเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2.3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try – Out) กับบุคคลที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับประชากรและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 0.919 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูง สามารถนำไปใช้ในการสอบถามกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยได้

2.2.4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนี้ เป็นการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียน 7 โรงเรียน และผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบมาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์เนื้อหาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการบริหารงานระบบสวัสดิการ ของเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้วิเคราะห์ความแตกต่างของลักษณะส่วนบุคคล กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการของเทศบาลเมืองหัวหิน โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi-square test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้สำหรับวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการบริหารงานระบบสวัสดิการกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ลักษณะส่วนบุคคล ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 72.70) มีอายุ 41–50 ปี (ร้อยละ 39.20) จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 83.10) มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 11–15 ปี (ร้อยละ 35.40) และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001–30,000 บาท (ร้อยละ 29.20)

2. การบริหารระบบสวัสดิการในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การบริหารงานระบบสวัสดิการของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยภาพรวมมีการบริหารระบบสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X}$ = 2.48, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการบริหารระบบสวัสดิการอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับดังนี้ เงินเดือน และเงินวิทยฐานะ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 2.93, S.D. = 0.42) สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร ($\bar{X}$ = 2.93, S.D. = 0.42) กองทุนบำเหน็จบำนาญ ($\bar{X}$ = 2.90, S.D. = 0.40) สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ($\bar{X}$ = 2.80, S.D. = 0.40) และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ($\bar{X}$ = 2.63, S.D. = 0.37)

3. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหินอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ($\bar{X}$ = 2.83, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเรียงตามลำดับดังนี้ การได้รับการยอมรับนับถือ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 2.90, S.D. = 0.40) การทำงานและการดำเนินชีวิต ($\bar{X}$ = 2.85, S.D. = 0.41) โอกาสที่ได้รับการพัฒนาและใช้ความสามารถ ($\bar{X}$ = 2.80, S.D. = 0.35) และความก้าวหน้าและมั่นคง ($\bar{X}$ = 2.77, S.D. = 0.39)

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหินอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

การพัฒนาคุณภาพชีวิต ของบุคลากรทางการศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การได้รับการยอมรับนับถือ	2.90	0.40	ปานกลาง
2. โอกาสที่ได้รับการพัฒนาและใช้ความสามารถ	2.80	0.35	ปานกลาง
3. ความก้าวหน้าและมั่นคง	2.77	0.39	ปานกลาง
4. การทำงานและการดำเนินชีวิต	2.85	0.41	ปานกลาง
รวม	2.83	0.30	ปานกลาง

4. ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามสมมติฐานที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดเขตเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 2 ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแล โดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามสมมติฐานที่ 1

ลักษณะส่วนบุคคล	การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์				
	การได้รับการยอมรับนับถือ	โอกาสที่ได้อำนาจในการพัฒนาและใช้ความสามารถ	ความก้าวหน้าและมั่นคง	การทำงานและการดำเนินชีวิตโดยรวม	ภาพรวม
1. เพศ					
2. อายุ			0.050*		
3. ระดับการศึกษา					
4. ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน					
5. รายได้ต่อเดือน					

5. การบริหารงานระบบสวัสดิการมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ – ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามสมมติฐานที่ 2 โดยรวมการบริหารงานระบบสวัสดิการมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการบริหารงานระบบสวัสดิการเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ กองทุนบำเหน็จบำนาญ สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร เครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตาราง 3 การบริหารงานระบบสวัสดิการมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากร ทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตามสมมติฐานที่ 2

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา จากการบริหารงานระบบสวัสดิการ ในสังกัดการกำกับดูแล โดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์					
การบริหารงานระบบสวัสดิการ	การได้รับ การยอมรับ นับถือ	โอกาสที่ ได้รับการ พัฒนา และใช้ความ สามารถ	ความ ก้าวหน้า และมั่นคง	การทำงาน และการ ดำเนินชีวิต โดยรวม	ภาพรวม
1. เงินเดือน และเงินวิทยฐานะ	0.507***	0.725***	0.611***	0.675***	0.812***
2. กองทุนบำเหน็จบำนาญ	0.503***	0.479***	0.719***	0.568***	0.737***
3.สวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาล	0.513***	0.510***	0.649***	0.603***	0.738***
4. สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร	0.507***	0.725***	0.611***	0.675***	0.812***
5.เครื่องราชอิสริยาภรณ์	0.547***	0.567***	0.597***	0.556***	0.733***

อภิปรายผล

1. ลักษณะส่วนบุคคลในภาพรวมไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า ลักษณะส่วนบุคคล คือ อายุ มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความก้าวหน้าและมั่นคง สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ หทัยรัตน์ สุกุลปิ่น (2555, หน้า 89-90) วิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยโซ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชน จำแนกตามอายุ พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยโซ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. การบริหารงานระบบสวัสดิการมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พิจารณารายด้านพบว่า การบริหารงานระบบสวัสดิการด้านเงินเดือน และเงินวิทยฐานะ ด้านกองทุนบำเหน็จบำนาญ ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล ด้านสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร และด้านเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการ ในสังกัดการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่า การบริหารงานระบบสวัสดิการเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยจูงใจ สนับสนุน หรือผลักดันให้พัฒนาคุณภาพชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้แก่ 1) เงินเดือนและเงินวิทยฐานะ 2) กองทุนบำเหน็จบำนาญ 3) สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล 4) สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร และ 5) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ของบุคลากรทางการศึกษา เมื่อถ่ายโอนมาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรให้อยู่ดีกินดี มีความมั่นคงในชีวิต สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพงษ์ พุ่มพวง (2557, หน้า 136) วิจัยเรื่อง การจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา: การประเมินผลและการศึกษาหาแนวทางใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1) การประเมินด้านความต้องการจำเป็น มีความต้องการจำเป็นในภาพรวมของด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมาก ทั้งด้านเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ กองทุนบำเหน็จบำนาญ สวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล สวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาบุตร และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยเน้นการดูแลและพัฒนาครูทั้งระบบชีวิต โดยเปลี่ยนจากการดูแลเรื่องเงินเป็นดูแลเรื่องคน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน โดยเน้นการวิเคราะห์จากปัญหาของบุคลากรทางการศึกษา เช่น มีการจัดกิจกรรมนันทนาการร่วมกันเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน สนับสนุนให้มีการศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้า และจัดกิจกรรมต่างๆ โดยที่ไม่กระทบต่อวันหยุดของบุคลากร แล้วนำมากำหนดเป็นเป้าหมายและกลยุทธ์ในการการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา

2. การบริหารงานระบบสวัสดิการ ควรจัดสวัสดิการให้ตรงกับความต้องการและจำเป็นต่อชีวิตโดยรวมของบุคลากร เช่น มีการเพิ่มเงินเดือนและเงินวิทยฐานะ เพิ่มบำเหน็จบำนาญให้มากขึ้น ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และการศึกษาของบุตร ควรจ่ายให้เต็มจำนวนที่ได้จ่ายไปในทุกกรณีเน้นการดูแลและพัฒนาครูทั้งระบบชีวิต

3. ปรับปรุงส่งเสริมระบบสวัสดิการ ให้มีการดูแลบุคลากรทุกคนในเรื่องขั้นตอนของสวัสดิการด้วยความสะดวกรวดเร็ว ไม่ซับซ้อน ตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้เป็นอย่างดีเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง

ข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ

1. ควรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาด้านการได้รับการยอมรับนับถือ เพื่อให้งานที่ทำอยู่นั้นส่งผลต่อการได้รับการยอมรับนับถือจากบุคคลในสังคม ด้วยการส่งเสริมให้มีการสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นๆ จนได้รับการยอมรับจากเพื่อนร่วมงาน ชุมชน และสังคม รวมถึงผู้บังคับบัญชาควรให้ความเคารพในสิทธิส่วนบุคคลสามารถแสดงความคิดเห็นต่อกันและกัน

2. ควรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาด้านโอกาสที่ได้รับการพัฒนาและใช้ความสามารถ ด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานได้ใช้และพัฒนาทักษะ ความรู้เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานอยู่เสมอ มีอิสระในการควบคุมงานตามที่ได้รับมอบหมายให้เกิดความสำเร็จ ได้รับมอบหมายให้ทำงานที่ครอบคลุมภารกิจโดยรวมของหน่วยงาน มีโอกาสได้ทำงานที่ตนยอมรับว่าสำคัญ และมีความหมาย การได้รับการสนับสนุนการศึกษาดูงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพงาน การเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพ ได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะใหม่ๆ เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการทำงาน และมีส่วนร่วมในการวางแผนงานของหน่วยงาน

3. ควรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาด้านความก้าวหน้าและความมั่นคง โดยการสนับสนุนให้มีการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จนมีโอกาสดำเนินการความรู้ ทักษะและนำมาปฏิบัติงานจนประสบความสำเร็จ เพื่อพร้อมจะก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้นและมีรายได้ประจำที่แน่นอน

4. ควรมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาด้านการทำงานและการดำเนินชีวิตโดยรวม โดยการที่ไม่ปล่อยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับความกดดันจากการปฏิบัติงานมากเกินไป ด้วยการจัดเวลาในการทำงานไม่เบียดบังกับการดำเนินชีวิตประจำวันของครอบครัว หรือกำหนดชั่วโมงการทำงานที่เหมาะสมเพื่อหลีกเลี่ยง หรือได้ใช้ชีวิตส่วนตัวในทำงานอดิเรกอย่างเพียงพอและมีการแบ่งเวลาในการทำงานและเวลาส่วนตัวอย่างเหมาะสม มีเวลาในการพักผ่อนและดูแลสุขภาพของตนเองอย่างเพียงพอ รวมทั้งการร่วมงานสังคมในการทำกิจกรรมในโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสม

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่คาดว่าจะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อาทิเช่น ปัจจัยด้านความหลากหลายของงาน ด้านความมีอิสระในการทำงาน ด้านความท้าทายของงาน และด้านการมีโอกาสนับพันธุกับผู้อื่น เป็นต้น

2. ควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

3. ควรทำการศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการ ในพื้นที่ติดต่อกันและขนาดใกล้เคียงกัน เพื่อนำข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงแก้ไข การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการ

4. ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการในการกำกับดูแลโดยเทศบาลเมืองหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถนำผลการศึกษาไปใช้ในการกำหนดรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษาจากการบริหารงานระบบสวัสดิการ ได้อย่างถูกต้องตรงกับความต้องการของบุคลากรทางการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กิตติพงษ์ พุ่มพวง. (2557). การจัดสวัสดิการและสวัสดิภาพแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา: การประเมินผลและการศึกษาหาแนวทางใหม่. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปวรรัตน์ เลิศสุวรรณเสรี. (2556). คุณภาพชีวิตการทำงานของบุคลากรวิทยาลัยราชพฤกษ์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. (2542). พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542. ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 114 ก 17 พฤศจิกายน 2542.
- หทัยรัตน์ สกลปิ่น. (2555). การศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานของครูโรงเรียนเอกชนในเครือมูลนิธิไทยโย. การค้นคว้าอิสระปริญญาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อมฤต หัตถกรรจ์. (2556). คุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคมมหาวิทยาลัยบูรพา 9, (1).
- Richard E. Walton. (1975). The Diffusion of New Work Structures: Explaining Why Success Didn't Take. Organizational Dynamics.
- Samuel B Green. (1991). How Many Subjects Does It Take to Do a Regression Analysis. Multivariate Behavioral Research, 26(3), 109-110.

The Effectiveness of Disaster prevention and Mitigation of public affairs of the Hin-lek-fai Sub-district Administration Organization, Hua hin District, Prachuapkhilikhan Province

Piyaphan Baigean

Master of Public Administration Program, Stamford International University

Corresponding Author: piyaphan_bai@hotmailmail.com

Received: November 25, 2018 **Revised:** January 21, 2019 **Accepted:** February 13, 2019

Abstract

This research aimed to study 1) Level of, The Effectiveness of Disaster Prevention and Mitigation of public affairs of the Hin lek fai Sub-district Administration Organization, Hua hin District Prachuapkhirikhan Province. 2) Factor affecting. The Effectiveness of Disaster Prevention and Mitigation of public affairs of the Hin lek fai Sub-district Administration Organization, Hua hin District Prachuapkhirikhan Province The Samples were 150 informants From 16 Households agent of Hin lex fai Sub-district. Descriptive Statistics were percentage, mean, S.D. Infermtial Statistics were chi-square test and multiple regression analysis.

The research result were as follows: 1) The Effectiveness of Disaster Prevention and Mitigation of public affairs of the Hin lek fai Sub-district Administration Organization, Hua hin District Prachuapkhirikhan Province were at a highest level in overall such as Prevention and Mitigation of public affairs, Keeping calm and Victim relief. 2) Factor affecting The Effectiveness of Disaster Prevention and Mitigation of public affairs of the Hin lek fai Sub-district Administration Organization, Hua hin District Prachuapkhirikhan Province were statistically significant with The Effectiveness of Disaster Prevention and Mitigation of public affairs of the Hin lek fai Sub-district Administration Organization, Hua hin District Prachuapkhirikhan Province at the .001 such as Policy, Budget, Personal, People' s participation and Communication.

Keywords: The Effectiveness, Disaster prevention and Mitigation.

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ปิยะพันธ์ ไบเงิน

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมป์ฟอร์ด

Corresponding Author: piyaphan_bai@hotmailmail.com

ได้รับบทความ: 25 พฤศจิกายน 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 21 มกราคม 2562 ตอรับตีพิมพ์: 13 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2) ศึกษาปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนในตำบลหินเหล็กไฟ จำนวน 16 หมู่บ้าน จำนวน 150 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน โดยใช้สถิติไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ โดยรวมมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย 2) และปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

คำสำคัญ: ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน, การป้องกัน และ บรรเทาสาธารณภัย

บทนำ

จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างรวดเร็วในปัจจุบันทำให้เห็นชัดว่า แนวโน้มสถานการณ์สาธารณสุขภัยจะมีความรุนแรงมากขึ้น และถือเป็นภัยร้ายแรงที่จะคุกคามต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและของประเทศได้ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์สาธารณสุขยังส่งผลกระทบต่อทิศทางการพัฒนาประเทศในอนาคตอีกด้วย และผลพวงที่เกิดขึ้นจากการจัดการสาธารณสุขประเทศหนึ่งยังมีผลกระทบต่อประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศอื่นๆ ได้ด้วยเช่นกัน ดังนั้นเมื่อทบทวนผลการปฏิบัติด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยระยะที่ผ่านมาได้สะท้อนปัญหาและความท้าทายต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเชิงโครงสร้างกระบวนการและองค์ความรู้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการป้องกัน การเตรียมความพร้อม และการสร้างภูมิคุ้มกันในการจัดการสาธารณสุขภัยของประเทศให้เข้มแข็งภายใต้หลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” อันประกอบด้วย ความมีเหตุผล และความพอประมาณ ในการจัดการสาธารณสุข รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีต่อการรับรู้ปรับตัวกับผลกระทบ และความเปลี่ยนแปลง โดยอาศัยความรู้และคุณธรรมในการจัดการสาธารณสุขภัยที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างยั่งยืน (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณสุข, 2558, หน้า 11-12)

องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นองค์กรหนึ่ง ประสบกับปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่ เช่น ปัญหาอุทกภัย ปัญหาวัตถุอันตราย เป็นต้น ซึ่งในการเกิดเหตุสาธารณสุขภัยแต่ละครั้งนั้นการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยนั้น บางครั้งเป็นไปด้วยความล่าช้าอันเกิดมาจากปัจจัยหลายๆ ด้าน เช่น ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการสื่อสาร เป็นต้น

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะพนักงานส่วนตำบลหินเหล็กไฟ เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหานี้ จึงมีความสนใจในการศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาไปใช้ประโยชน์ต่างๆ เช่น จัดทำแผนพัฒนาหรือปรับปรุงการให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งในส่วนขององค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

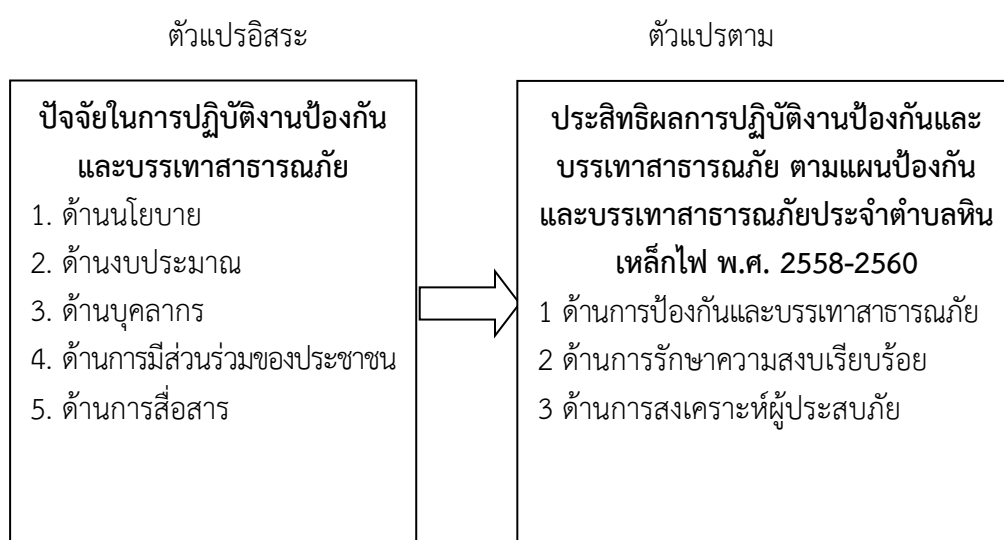
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. เพื่อศึกษาปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านบุคลากร 4) ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และ 5) ด้านการสื่อสาร และศึกษาประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำตำบลหินเหล็กไฟ พ.ศ. 2558-2560 ได้แก่ 1) ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 2) ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย 3) ด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือนในตำบลหินเหล็กไฟ จำนวน 16 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 8,512 ครัวเรือน

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างคำนวณตามสูตรของ Samuel B.Green (ณัฐพล ชันชโย, 2557, หน้า 140-144) จำนวน 150 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้หลักการความน่าจะเป็น (Probability Sampling) การสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มประชากร เพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของตัวแทนครัวเรือนในตำบลหินเหล็กไฟ จำนวน 16 หมู่บ้าน

2. เครื่องมือการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และช่วงเวลาขอรับบริการเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) มีจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 25 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานวัดแบบ Likert Scale กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประจำตำบลหินเหล็กไฟ พ.ศ. 2558-2560 จำนวน 15 ข้อ โดยผู้วิจัยได้ใช้มาตรฐานวัดแบบ Likert Scale กำหนดคะแนนเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 4 เป็นคำถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะในประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2.2 คุณภาพของเครื่องมือ

2.2.1 นำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาของ แบบสอบถามเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น แล้วนำมาปรับปรุง ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ ทำการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity) จำนวน 3 ท่าน โดยนำผลของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละท่านมารวมกัน คำนวณหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ แต่ละข้อ (Index of item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรจากการคำนวณหาค่า IOC ครั้งนี้ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

2.2.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับประชาชนที่เป็นตัวแทนครัวเรือนในตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.928

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อตรวจสอบและแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการวิจัยแบบสำรวจ โดยการแจกแบบสอบถาม (Questionnaire) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 ชุด และผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามมาตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ และวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) และวิเคราะห์ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และวิเคราะห์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้การวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส มีอาชีพรับจ้าง มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. และรายได้หลักต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท

2. ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านนโยบาย และด้านการสื่อสาร โดยพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ด้านนโยบาย ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ มีนโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ชัดเจน เหมาะสมเอื้อประโยชน์แก่ประชาชน นโยบายมุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และนโยบายที่ผ่านมาสามารถแก้ไขปัญหาด้านสาธารณภัยได้ตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายส่วนลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ มีการปรับเปลี่ยนนโยบายให้ทันต่อสถานการณ์สาธารณภัยที่เกิดขึ้น

2.2 ด้านงบประมาณ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ มีการจัดงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านเรือนที่อยู่อาศัยที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย มีการจัดงบประมาณในการติดตั้งเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์เตือนภัยในด้านต่างๆ มีงบประมาณเพียงพอต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการใช้จ่ายงบประมาณในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นไปอย่างถูกต้องและโปร่งใส ส่วนลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ผู้ประสบภัยได้รับเงินช่วยเหลือตามระยะเวลาที่กำหนด

2.3 ด้านบุคลากร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่ให้การบริการอย่างเสมอภาค และทั่วถึงไม่เลือกปฏิบัติ เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดีเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย เจ้าหน้าที่มีความเต็มใจในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย มีกิริยามารยาท สุภาพ เรียบร้อย และเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัยเจ้าหน้าที่พร้อมออกให้ความช่วยเหลือได้ทันที ส่วนลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติต่อผู้ประสบภัยอย่างซื่อตรง ไม่หวังผลประโยชน์จากการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการซ่อมแซมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ หรือหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ประชาชนมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ประสบภัย ข้อมูลความเสียหายเบื้องต้น และแจ้งให้องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟทราบ และประชาชนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ส่วนลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.5 ด้านการสื่อสาร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่ผู้รับแจ้งเหตุ ใช้วาจาสุภาพ เรียบร้อย ในการรับแจ้งเหตุ ระบบเครือข่ายโทรศัพท์ และวิทยุสื่อสาร สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ตำบลหินเหล็กไฟ การแจ้งเหตุสาธารณภัยหรือเหตุฉุกเฉิน ผ่านวิทยุสื่อสาร และโทรศัพท์ กระทำได้ ตลอด 24 ชั่วโมง และมีการประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนภัย ผ่านเสียงตามสายและหอกระจายข่าว ส่วนลำดับสุดท้ายมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ มีการปรับปรุงเทคโนโลยีด้านการสื่อสารเพื่อให้ทันต่อการเกิดเหตุสาธารณภัย

3. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามลำดับดังนี้ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านดังนี้

3.1 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ มีการตรวจตรา สอดส่องสถานที่ที่ไม่ปลอดภัย เสี่ยงต่อการเกิดสาธารณภัย มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือนภัย เพื่อป้องกันและเตรียมพร้อมก่อนเกิดสาธารณภัย มีการเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสาธารณภัยให้กับประชาชน ในชุมชน และมีการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปี ส่วนลำดับสุดท้ายมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก คือ การระงับเหตุสาธารณภัย การช่วยเหลือผู้ตกอยู่ในอันตราย ผู้อพยพ และผู้ประสบภัย สามารถทำได้ทัน่วงที

3.2 ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ มีการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด และเฝ้าระวังรักษา สถานที่สำคัญในตำบลหินเหล็กไฟ มีการจัดระเบียบการจราจร และกำหนดพื้นที่ห้ามเข้าในกรณีเกิดอัคคีภัย หรือภัยพิบัติอื่นๆ มีการออกตรวจพื้นที่ป้องกันการเกิดสาธารณภัยในตำบลหินเหล็กไฟ ตลอด 24 ชั่วโมง และประชาชนมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันการโจรกรรม การก่ออาชญากรรม การชุมนุม และการก่อความไม่สงบ ส่วนลำดับสุดท้ายมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก คือ มีการรณรงค์ ป้องกันและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่

3.3 ด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมากที่สุดเรียงลำดับดังนี้ มีการจัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องอุปโภคบริโภค และเวชภัณฑ์ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยและผู้ได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บ มีการสำรวจความเสียหาย เช่น ทรัพย์สินของประชาชนและสิ่งสาธารณประโยชน์ การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยมีความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และมีการซ่อมแซมที่พักอาศัย สิ่งสาธารณประโยชน์ และสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ ที่ได้รับความเสียหาย ส่วนลำดับสุดท้ายมีประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก คือ จัดให้มีการบริการภาครัฐ การจ้างงาน และการประกอบอาชีพแก่ผู้ประสบภัย

4. ลักษณะส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แก่ ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และอาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และเมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

4.1 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ อาชีพ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4.3 ด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พบว่า ลักษณะส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

5.5 ด้านการสื่อสาร พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในภาพรวม โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสื่อสาร มีสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการสงเคราะห์ ผู้ประสบภัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามประเด็นที่น่าสนใจได้ดังนี้

1. ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอกำแพงหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านการสื่อสาร ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟมีประสิทธิภาพผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เกิดจาก ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งนโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่ชัดเจน เหมาะสมเอื้อประโยชน์แก่ประชาชน นโยบายมุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว มีการจัดงบประมาณในการซ่อมแซมบ้านเรือนที่อยู่อาศัยที่ได้รับความเสียหายจากสาธารณภัย มีการจัดงบประมาณในการติดตั้งเครื่องมือเครื่องใช้ และอุปกรณ์เตือนภัยในด้านต่างๆ เจ้าหน้าที่ให้การบริการอย่างเสมอภาค และทั่วถึง ไม่เลือกปฏิบัติ เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน เป็นอย่างยิ่งเมื่อเกิดเหตุสาธารณภัย ประชาชนมีส่วนร่วมในการซ่อมแซมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ หรือหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย เจ้าหน้าที่ ผู้รับแจ้งเหตุ ใช้อาสาสุภาพ เรียบร้อย ในการรับแจ้งเหตุ และระบบเครือข่ายโทรศัพท์ และวิทยุสื่อสาร สามารถให้บริการได้ครอบคลุมทั่วพื้นที่ตำบลหินเหล็กไฟ ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวคิดของ Kast & Rosenweiq (อ้างถึงใน ดิน ปรัชญพฤทธิ และ ไกรยุทธ ธีรยาศินันท์ 2537, หน้า 26) ซึ่งเห็นว่าปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลงานและประสิทธิภาพของการบริหารงานมีอยู่ทั้งสิ้น 32 ประการด้วยกัน คือ 1) การพัฒนา เทคโนโลยีและวัตถุดิบ 2) ผลงานของคณงาน 3) ความสามารถของคณงาน 4) ความรู้ซึ่งรวมถึงการศึกษา ประสบการณ์การฝึกอบรม และความสนใจของคณงาน 5) ทักษะซึ่งรวมทั้งความถนัดและบุคลิกภาพ 6) การจูงใจ 7) สภาพการทำงานซึ่งรวมถึงการวางผังงาน แสงสว่าง อุณหภูมิทางระบายอากาศ ระยะเวลา หยุดพักความปลอดภัยและแม้กระทั่งเสียงดนตรี 8) ความต้องการส่วนบุคคล 9) กิจกรรมในและนอก เวลางาน ทั้งนี้ รวมถึงการรับรู้ในสถานการณ์ระดับความไฝ่ฝันของบุคคล ประเภทของงานที่ทำ ซึ่งปัจจัย เหล่านี้อาจจะมีความแตกต่างออกไปตามเพศด้วย 10) จังหวะชีวิตทั้งนี้รวมถึงสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป และสถานการณ์แวดล้อมของแต่ละ บุคคล 11) สภาพทางสังคม 12) องค์การที่เป็นทางการ 13) โครงสร้าง องค์การ 14) บรรยากาศของภาวะผู้นำ 15) ประสิทธิภาพขององค์การ 16) นโยบายการบริหารงานบุคคล ซึ่งรวมถึงเนื้อหาของงาน การบรรจุแต่งตั้ง การคัดเลือกบุคลากร ระดับเงินเดือน และค่าจ้าง การบำรุงขวัญ การประเมินและวัดผลงาน และการฝึกอบรม 17) การสื่อข้อความ 18) สภาพแวดล้อมที่เฉพาะเจาะจง ของงานและเวลา 19) องค์การที่ไม่เป็นทางการ 20) ขนาดขององค์การ 21) ความเหนียวแน่นของกลุ่ม และองค์การ 22) วัตถุประสงค์หรือนโยบายขององค์การ 23) ผู้นำองค์การ 24) ความสัมพันธ์กับ ผู้บังคับบัญชา 25) ทักษะในการวางแผนและความรู้ทางด้านเทคนิค 26) ประเภทของภาวะผู้นำ 27) การบริหารงานแบบยถากรรม (laissez-faire) 28) การควบคุมงานอย่างใกล้ชิดหรือแบบเผด็จการ โดยการเน้นงาน 29) การควบคุมงานแบบประชาธิปไตยโดยเน้นจิตใจของคณงานเป็นหลัก 30) การมีส่วนร่วม 31) ผลรวมตั้งแต่ข้อ (1) ถึงข้อ (30) 32) สหภาพแรงงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภัทร ภูวเดชชยานันท์ และ พรธนา ไวกุล (2559, หน้า 9-10) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ใน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง

ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ผู้มีอำนาจจะต้องมีภาวะผู้นำสูง มีความรู้ความสามารถในการสร้างระเบียบ ระบบกฎเกณฑ์ (Rules) หลักการบริหาร รวมทั้งระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพต่อผลสัมฤทธิ์หรือการปฏิบัติงานที่ประสบผลสำเร็จตามหลักการบริหารที่ดีแล้วจะต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบายหรือการบริหารระบบ 2) ด้านงบประมาณหรืองบประมาณรายจ่ายประจำปี 3) ด้านบุคลากร สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิจิตรตา ประชาชาติ (2556) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนกับประสิทธิผลการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังสถานที่ที่คาดว่าจะไม่ปลอดภัยในหมู่บ้านชุมชนของท่าน มีส่วนร่วมในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านต่างๆ เบื้องต้น มีส่วนร่วมในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเพื่อจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในระดับน้อย

2. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีผลจากการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร การแจ้งเตือนภัย เพื่อป้องกันและเตรียมพร้อมก่อนเกิดสาธารณภัยให้กับประชาชนในชุมชน มีการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นประจำทุกปี การให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันการโจรกรรม การก่ออาชญากรรม การชุมนุม และการก่อความไม่สงบ มีการรณรงค์ป้องกันและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ และการช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยมีความเป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของพิทยา บวรวัฒนา (2552, หน้า 167-177) มีความเห็นว่า ประสิทธิภาพขององค์การเป็นเรื่องของการพิจารณาว่าองค์การประสบความสำเร็จเพียงใดในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้สำหรับคำว่าเป้าหมายขององค์การนั้น หมายถึง สภาพการณ์ที่องค์การปรารถนาให้บังเกิดขึ้นและได้อธิบายเพิ่มเติมว่าองค์การที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง องค์การที่ดำเนินการบรรลุเป้าหมาย (Goals) ที่ตั้งใจไว้ ประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องของความสำเร็จขององค์การในการกระทำสิ่งต่างๆ ตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ องค์การที่มีประสิทธิภาพสูงจึงเป็นองค์การที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการทำงานตามเป้าหมาย ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของวิจิตรตา ประชาชาติ (2556, หน้า 101-104) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของชุมชนกับประสิทธิผลการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ตามความเห็นของประชาชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มีประสิทธิภาพในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านสงเคราะห์ผู้ประสบภัย มีประสิทธิภาพในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านรักษาความสงบเรียบร้อย มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

3. ลักษณะส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยรวมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้แก่ ระดับการศึกษา และมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ อาชีพ แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาชีพ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าลักษณะส่วนบุคคลโดยรวมมีผลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และอาชีพ มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

4. ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ เป็นอย่างมาก

5. ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถอภิปรายเป็นรายด้าน ดังนี้

5.1 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.2 ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย พบว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

5.3 ด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย พบว่า ปัจจัยในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผลกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้แก่ ด้านนโยบาย ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านการสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงเหตุ-ผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการประชาสัมพันธ์ให้มีส่วนร่วมให้ข้อมูลเพื่อจัดทำแผน การซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านสาธารณภัยต่างๆ

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยการรณรงค์ป้องกันและให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ การออกกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันเหตุความไม่สงบ รวมทั้งการตั้งจุดตรวจจุดสกัดบริเวณที่มีความเสี่ยงในการเกิดเหตุอาชญากรรมต่างๆ

3. ควรส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพ ด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย โดยการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยนั้นต้องเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรมโดยที่ไม่มีการเลือกปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. ควรดำเนินการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยเน้นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลของชุมชน เพื่อนำมากำหนดเป้าหมายทิศทางการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. จัดงบประมาณให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ทั้งในด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย และด้านการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

3. ควรจัดอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และมีสเตอร์เตือนภัยให้ครอบคลุมทั้งตำบล เพื่อเป็นการช่วยเหลือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

4. ควรจัดอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน และอาสาสมัครด้านต่างๆ เพื่อที่จะสามารถแนะนำให้กับคนในชุมชนตนเองได้ และก่อให้เกิดการพัฒนาตรงกับความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

5. พัฒนาระบบการสื่อสารให้ครอบคลุมทั้งตำบล ทั้งระบบเครือข่ายโทรศัพท์ วิทยุสื่อสาร รวมถึงการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการแจ้งเหตุฉุกเฉิน เช่น ไลน์ หรือ เฟสบุ๊ค

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับอำเภอ และระดับจังหวัด เพื่อทำการศึกษาเปรียบเทียบและศึกษาประสิทธิภาพในภาพรวม

2. ควรศึกษาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยการวิจัยคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. กระทรวงมหาดไทย. (2550). **คู่มือการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกษตรและสหกรณ์.
- _____. (2555). **คู่มือการฝึกซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
- _____. (2558). **แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2560**. กรุงเทพฯ: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย.
- กฤษณพล พัฒนาศุณย์. (2557). **ประสิทธิผลการปฏิบัติงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลไชยราช จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- เกรียงไกร กิจประเสริฐ. (2550). **สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนต่อการบริการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเทศบาลตำบลบ้านแก่ง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เกษม จำวงศ์. (2553). **ประสิทธิผลในการจัดการสาธารณภัยของเทศบาลตำบลต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่**. การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ขันตริภักษ์ ดันติเฉลิม. (2548). **ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานบรรเทาสาธารณภัยของข้าราชการสำนักโยธาธิการและผังเมือง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ติน ปรัชญพฤทธิ์ และไกรยุทธ ธีรตยาสินันท์. (2537). **การประเมินการใช้เวลาของนักบริหารในราชการพลเรือน**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐพล ชันธไชย. (2557). Green. S. B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis? *Multivariate Behavioral Research*, 26, 499 – 510.
- วารสารเกษมบัณฑิต, 15, 140 – 144.
- ธนภัทร ภูวเดชชญาพันธ์ และ พรธนา ไวกุล. (2559). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลนครขอนแก่น อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น**. การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิทยา บวรวัฒนา. (2552). **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ**. กรุงเทพฯ: ศักดิ์โสธร.
- วิจิตรตา ประชาชาติ. (2556). **การมีส่วนร่วมของชุมชนกับประสิทธิผลการดำเนินงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- องค์การบริหารส่วนตำบลหินเหล็กไฟ. (2558). **แผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประจำปี 2558**. หินเหล็กไฟ. ประจวบคีรีขันธ์: ผู้แต่ง.
- _____. (2558). **แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2559-2561)**. ประจวบคีรีขันธ์: ผู้แต่ง.
- _____. (2558). **อัตรากำลัง 3 ปี (พ.ศ. 2558-2560)**. ประจวบคีรีขันธ์: ผู้แต่ง.

- ASEAN Secretariat. (2006). **ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response**. Jakarta: ASEAN Secretariat.
- _____. (2010). **ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response (AADMER) Work Program for 2010 - 2015**. Jakarta: ASEAN Secretariat.
- _____. (2011). **Standard Operating Procedure for Regional Standby Arrangements and Coordination of Joint Disaster Relief and Emergency Response Operations**. Jakarta: ASEAN Secretariat.
- Campbell. (1977). **Introduction to Educational Administration**. 5th ed. Boston: Mass, Allyn and Bacon.
- Donnelly, MA, C Guyer, DM Krempels, and HE Braker.(1987). The tadpole of *Agalychniscalarifer* (Anura: Hylidae). **Copeia** **1987(1)**: 247-250.
- Goodsell, Charles. (1980). **Emerging Issues in Public Administration**. In Lynn and Wildavsky. Eds.
- Gundlach, James, and Nelson P. Reid (1983). A Scale for Measurement of Consumer Satisfaction with Social Service. **Journal of Social Research** **7 (Fall)**, 37-54.
- Hall. (1972). **Organization and Management: A system and contingency approach**. 4th ed. Singapore: Mcgraw-Hill.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). **Educational administration: Theory, research, and practice**. 4th edition. New York: McGraw-Hill.
- Likert R. A. (1932). Technique for the Measurement of Attitudes. **Arch Psychological**.**25 (140)**, 1-55.
- Millet. (1954). **Management in the Public Service, The quest for effective performance**. New York: McGraw-Hill Book.
- Mondy, R. Wayne and Noe, Robert M. (1990). **Human Resource Management**. 4th ed. The United States of America: Allyn and Bacon, Adivision of Simon & Schuster, Inn.
- Nigro, Falix. (1959). **A Public Personal Administration**. New York: Henry Holt and Company, Inn.
- Robbins, Stephen P. and Coulter, Mary. (2004). **Management** **6 ed**. Upper Saddle River, N.J.: Prentice Hall.
- Zeleanick and Other. (1958). **Motion Productivity and Satisfaction of Workers**. Massachusetts: Division of Research. Harvard Uninversity.

A Monitoring Evaluation of Pran Buri - Prachuap Khiri Khan Main Highway (Section 1) Restoration Project

Boonnorm Jindanu

Master of Public Administration Program, Stamford International University

Corresponding Author: boonnorm.j@yahoo.com

Received: December 11, 2018 **Revised:** January 23, 2019 **Accepted:** February 18, 2019

Abstract

This research aiming to: 1) analysis context evaluation the monitoring evaluation of Pran Buri - Prachuap Khiri Khan main highway (section 1) restoration project, 2) analysis input evaluation the monitoring evaluation of Pran Buri - Prachuap Khiri Khan main highway (section 1) restoration project, 3) analysis process evaluation the monitoring evaluation of Pran Buri - Prachuap Khiri Khan main highway (section 1) restoration project, and 4) analysis product evaluation the monitoring evaluation of Pran Buri - Prachuap Khiri Khan main highway (section 1) restoration project. The sample were 20 peoples living in the street construction. The research instrument was interview. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The research results were as follows: 1) Context evaluation, it is found that: there is need for action the monitoring evaluation of Pran Buri - Prachuap Khiri Khan main highway (section 1) restoration project. This aiming to raise the travel and transport road transport between regional countries to have flexibility to link the hub to travel and transport goods continuously system and prepare the road infrastructure in this part of the ASEAN Economic Community. The main route is a public thoroughfare to a large amount. Therefore, it should be restored to good condition according to compliance highways to facilitate safe travel to the people. 2) Input evaluation, it is found that: the authority to Pranakorn Sriyuthaya commercial & industry co., LTD. according the monitoring evaluation of Pran Buri - Prachuap Khiri Khan main highway (section 1) restoration project the ability and readiness of the personnel, budget, materials and information, it is sufficient to carry out the project as well under construction period of 690 days to reduce the impact on the peoples/stakeholders measures by the department of highways. 3) Process evaluation, it is found that: the management project duties under the plan. The manner of implementation of engineering of bureau of location and design, department of highways and cooperation in fulfilling their roles. The publicity and participation of people to organizations Involving

both public and private sectors and the peoples interest to receive information, explanations and rationale of the project as well as contribute comments on the project from the start until the end of the process. 4) Product evaluation, it is found that: The performance project were according to the procedures and objectives under the quality standard technical basis. The project implementation to enhance communication for accommodate the increased traffic, promote the expansion of trade and tourism, spread prosperity to the region as well as enhance the quality of life for people, accidents resulting from the state highway. So that people can travel easily, quickly and safely. It also found that the impact occurred during the project such as dust, sound, vibrancy, and the accident happened on people's road unskilled areas. The company responsible for the project has taken measures to control and prevent the occur problems.

Keywords: Evaluation, Project Implementation, Restoration Project.

การประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลัก ระหว่างภาคสายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1

บุญน้อม จินดานุ

นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Corresponding Author: boonnorm.j@yahoo.com

ได้รับบทความ: 11 ธันวาคม 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 23 มกราคม 2562 ตอรับตีพิมพ์: 18 กุมภาพันธ์ 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) วิเคราะห์บริบทการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 2) วิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 3) วิเคราะห์กระบวนการการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 และ 4) วิเคราะห์ผลผลิตการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนบริเวณริมถนนที่ก่อสร้าง จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านบริบท พบว่า มีความจำเป็นในการดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อยกระดับการเดินทางและการคมนาคมขนส่งทางถนนระหว่างภูมิภาคระดับประเทศให้มีความคล่องตัว สามารถเชื่อมโยงศูนย์กลางการเดินทางและคมนาคมขนส่งสินค้าต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่องทั้งระบบ และเป็นการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางถนนในการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ประกอบกับเป็นเส้นทางสายหลักที่มีประชาชนใช้สัญจรไป-มาเป็นจำนวนมาก จึงเห็นควรบูรณะปรับปรุงให้อยู่สภาพดีตามมาตรฐานทางหลวงเพื่ออำนวยความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางให้แก่ประชาชน 2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า บริษัท พระนครศรีอยุธยาพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับจ้างเหมาดำเนินการก่อสร้างโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 มีความสามารถและความพร้อมทั้งบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และข้อมูลข่าวสาร มีความเพียงพอเหมาะสมต่อการดำเนินโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักเป็นอย่างยิ่ง ภายใต้ระยะเวลาการก่อสร้าง 690 วัน เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามมาตรการของกรมทางหลวง 3) ด้านกระบวนการ พบว่า การบริหารจัดการโครงการเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามแผนงานที่ได้ถูกกำหนดไว้แล้ว ซึ่งเป็นลักษณะของการดำเนินการตามหลักวิศวกรรมของสำนักสำรวจและออกแบบ กรมทางหลวง และได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ได้ดี โดยมีการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจในโครงการ

ได้รับทราบข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล ตลอดจนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อโครงการตั้งแต่เริ่มต้น จนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการ 4) ด้านผลผลิต พบว่า ผลการดำเนินโครงการเป็นไปตามแผนงาน ระยะเวลา ขั้นตอน และวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานตามหลักวิชาการ ซึ่งการดำเนินโครงการนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพการคมนาคมให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรที่เพิ่มขึ้น ส่งเสริมการขยายตลาดทางการค้าและการท่องเที่ยว กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากสภาพทางหลวง เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย แต่ยังพบผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการ เช่น ฝุ่นละออง เสียง ความสั่นสะเทือน และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับประชาชนที่ใช้รถใช้ถนนที่ไม่ชำนาญพื้นที่ ซึ่งทางบริษัทผู้รับผิดชอบโครงการได้มีมาตรการเพื่อควบคุมและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

คำสำคัญ: การประเมินผล, การดำเนินโครงการ, โครงข่ายสายหลักระหว่างภาค

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการและการลงทุนอย่างเสรี ทางหลวงหมายเลข 4 (AH 2) หรือถนนเพชรเกษม เป็นถนนสายหลักในการเดินทางสู่ภาคใต้ และเป็นโครงข่ายสำคัญในการเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิก AEC แต่เนื่องจากทางหลวงหมายเลข 4 ซึ่งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงประจวบคีรีขันธ์นั้นได้รับความเสียหายจากสภาพการจราจรที่คับคั่ง และมีปริมาณรถบรรทุกหนักจำนวนมาก จึงจำเป็นต้องบูรณะปรับปรุงให้มีสภาพที่สมบูรณ์ โดยรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณให้กรมทางหลวงเพื่อดำเนินโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค ในเขตพื้นที่แขวงทางหลวงประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 6 โครงการ ดังนี้ (กรมทางหลวง, 2558, หน้า 223-229) 1) โครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาคทางหลวงหมายเลข 4 สาย ปราณบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ระหว่าง กม. 241+708 - กม.277+000 ระยะทาง 20.165 กิโลเมตร ค่างานตามสัญญา 553,742,325.00 บาท 2) โครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค ทางหลวงหมายเลข 4 สาย ปราณบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ (เป็นตอนๆ) ตอน 2 ระหว่าง กม.277+000 - กม.308+835 ระยะทาง 31.835 กิโลเมตร ค่างานตามสัญญา 786,372,680.00 บาท 3) โครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค ทางหลวงหมายเลข 4 สาย ประจวบคีรีขันธ์ - แยกปฐมพร ตอน 1 (ประจวบคีรีขันธ์ - บางสะพาน) (เป็นตอนๆ) ส่วนที่ 1 ระหว่างกม. 310+000 - กม.350+000 ระยะทาง 29.118 กิโลเมตร ค่างานตามสัญญา 815,804,680.00 บาท 4) โครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค ทางหลวงหมายเลข 4 สาย ประจวบคีรีขันธ์ - แยกปฐมพร ตอน 1 (ประจวบคีรีขันธ์ - บางสะพาน) (เป็นตอนๆ) ส่วนที่ 2 ระหว่าง กม.350+000 - กม.390+000 ระยะทาง 33.030 กิโลเมตร ค่างานตามสัญญา 918,530,881.40 บาท 5) โครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค ทางหลวงหมายเลข 4 สาย ประจวบคีรีขันธ์ - แยกปฐมพร ตอน 2 (บางสะพาน - แยกปฐมพร) (เป็นตอนๆ) ส่วนที่ 1 ระหว่าง กม.390+000 - กม.437+000 ระยะทาง 34.500 กิโลเมตร ค่างานตามสัญญา 977,301,900.00 บาท และ 6) โครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค ทางหลวงหมายเลข 4 สาย ประจวบคีรีขันธ์-แยกปฐมพร ตอน 2 (บางสะพาน - แยกปฐมพร) (เป็นตอนๆ) ส่วนที่ 2 ระหว่าง กม.437+000 - กม. 485+233 ระยะทาง 35.164 กิโลเมตร ค่างานตามสัญญา 963,425,227.00 บาท (สำนักก่อสร้างทางที่ 1 กรมทางหลวง, 2558)

ทางหลวงหมายเลข 4 เป็นทางสายหลักลักษณะ 4 เลน กว้างข้างละ 11.00 ม. (รวมไหล่ทาง) มีร่องหรือเกาะกลางแยกทิศทางจราจรวิ่งไป-กลับ โดยเฉพาะช่วงอำเภอปราณบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ มีเพียงเส้นทางเดียวที่รองรับปริมาณการจราจรอย่างคับคั่งจากทุกภาคของประเทศลงสู่ภาคใต้ทั้ง 14 จังหวัด และมีปริมาณรถบรรทุกหนักจำนวนมาก จากการสำรวจข้อมูลปริมาณการจราจรของกรมทางหลวงเมื่อปี พ.ศ. 2557 มีปริมาณการจราจร 22,786 คันต่อวัน โดยแยกเป็นรถบรรทุกหนัก 6,177 คันต่อวัน คิดเป็น 27.11% ประกอบกับสภาพแวดล้อมสองข้างทางมีแหล่งชุมชน ตลาด ร้านค้า ร้านอาหาร สถานศึกษา สถานที่ราชการ ปั้มน้ำมัน ปั้มแก๊สตลอดเส้นทาง ส่วนลักษณะการดำเนินก่อสร้างโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาคตามรูปแบบนั้นจะเป็นการก่อสร้างโดยวิธีการขุดไผ่ผิวทางเดิมออกแล้วขุดรื้อวัสดุชั้นโครงสร้างทางออกทั้งหมด เพื่อนำไปปรับปรุงคุณภาพแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ ดังนั้น ขณะดำเนินการก่อสร้างจึงมีความจำเป็นที่จะต้องปิดการจราจรอย่างถาวร โดยให้รถเบี่ยงไปใช้เส้นทางฝั่งตรงกันข้ามลักษณะวิ่งสวนทางกัน และจะสลับทำลักษณะเดียวกันเมื่อก่อสร้างฝั่งหนึ่งเสร็จ โครงการ

บูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค ทางหลวงหมายเลข 4 สาย ปราณบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ระหว่าง กม.241+708 - กม.277+000 ระยะทาง 20.165 กิโลเมตร สัญญาเริ่มต้นวันที่ 19 พฤษภาคม 2558 สิ้นสุดสัญญาวันที่ 7 เมษายน 2560 รวมระยะเวลาดำเนินการก่อสร้าง 690 วัน ซึ่งจากการดำเนินการก่อสร้างโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาคดังกล่าว ได้เกิดปัญหาและผลกระทบต่อประชาชนที่อยู่อาศัยสองข้างทางผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในระหว่างดำเนินการก่อสร้างหลายประเด็น เช่น ปัญหาความไม่สะดวกในการประกอบอาชีพประจำวัน ปัญหาในการเข้า - ออก ที่พักอาศัย อาคารร้านค้า ปัญหามลพิษฝุ่นละอองขณะก่อสร้าง ปัญหาผลกระทบทางเสียง ความสั่นสะเทือน ปัญหาความไม่สะดวกและความปลอดภัยในการใช้เส้นทางระหว่างกา​​รก่อสร้าง เป็นต้น นอกจากนี้ในการดำเนินโครงการก่อสร้างยังมีปัญหาในส่วนของผู้รับจ้างทางด้านปัจจัยนำเข้าเกี่ยวกับความพร้อมของบุคลากร ความคล่องตัวของเงินลงทุน ความเพียงพอของเครื่องมือเครื่องจักรวัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี รวมทั้งด้านกระบวนการเกี่ยวกับการก่อสร้างและคุณภาพของงาน การจัดระเบียบการจราจร และการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

การประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 จะทำให้ทราบถึงการดำเนินการโครงการที่ผ่านมาว่าเกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด คำนวณค่ากับการลงทุนหรือไม่ หากไม่ทำการประเมินอาจทำให้สูญเสียงบประมาณจำนวนมากโดยใช้เหตุ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และเป็นเงินภาษีของประชาชนทั้งประเทศ และถ้าหากโครงการดังกล่าว มีผลการดำเนินงานที่ด้อยประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อยก็จะทำให้ประชาชนได้ประโยชน์จากโครงการไม่คุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้จ่ายไป นอกจากนี้แล้วยังจะต้องสูญเสียงบประมาณในการปรับปรุงหรือบำรุงรักษาโครงการในอนาคตอีกด้วย จากปัญหาดังกล่าวผู้ศึกษาในฐานะที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการควบคุมงานก่อสร้างทางของสำนักงานทางหลวงที่ 15 (ประจวบคีรีขันธ์) จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่ควบคุมโครงการของรัฐ เจ้าหน้าที่ของบริษัทผู้รับจ้าง และประชาชนในพื้นที่ก่อสร้างและบริเวณใกล้เคียง โดยใช้การประเมินตามรูปแบบ CIPP Model (Stufflebeam, 1971) เพื่อประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต รวมทั้งศึกษาปัญหาอุปสรรคระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 เพื่อนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการวางแผนบริหารโครงการก่อสร้างทางหลวงให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

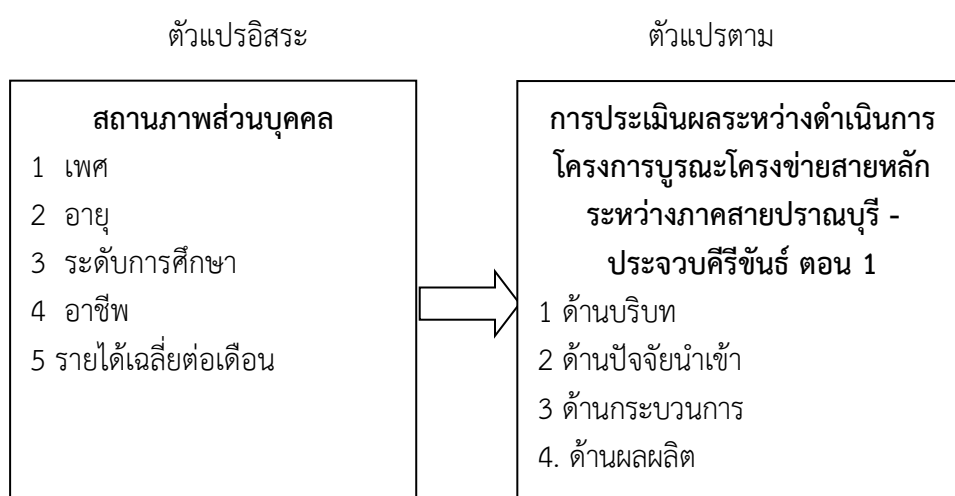
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์บริบทการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1
2. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1
3. เพื่อวิเคราะห์กระบวนการการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปราณบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1

4. เพื่อวิเคราะห์ผลผลิตการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลัก ระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการประเมินผลโครงการและผลกระทบของประชาชนในพื้นที่ก่อสร้างและบริเวณใกล้เคียง ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ระหว่าง กม.241+708 - กม.277+000 โดยใช้การประเมินผลตามรูปแบบ CIPP Model (Stufflebeam, 1971) ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เป็นตัวแปรในการศึกษาครั้งนี้ ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนบริเวณริมถนนที่ก่อสร้าง ตั้งแต่จุดเริ่มต้นโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ระหว่าง กม.241+708 - กม.277+000 ในพื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนบริเวณริมถนนที่ก่อสร้าง ตั้งแต่จุดเริ่มต้นโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 โดยใช้การเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 20 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเอกสารระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลัก ระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 และแบบสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งเป็นคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ดังนี้

แบบสัมภาษณ์สำหรับประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมถนนที่ก่อสร้าง

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์สภาพทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีวิธีการและขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี บทความและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตลอดจนการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ (Interview) ประชาชนบริเวณริมถนนที่ก่อสร้าง ตั้งแต่จุดเริ่มต้นโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม (Questionnaire) กับประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ชุด แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความถูกต้อง ความครบถ้วน สมบูรณ์ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลที่เป็นคำถามปลายเปิดมาวิเคราะห์สังเคราะห์ในเชิงเนื้อหาต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้คำนวณเชิงสถิติดังนี้

4.1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

4.2 วิเคราะห์การประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ใช้สถิติการแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) เสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

1. ด้านบริบท (Context) ด้านบริบทของการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 สรุปได้ดังนี้

1.1 ด้านการเมือง ทางหลวงหมายเลข 4 เป็นทางหลวงสายหลักระหว่างภาคที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการมาเป็นเวลายาวนานหลายสิบปี จนเกิดสภาพชำรุดเสียหายหนักมากมาหลายปีแล้ว กรมทางหลวงเองก็ได้ดูแลบำรุงรักษาสภาพเส้นทางมาตลอด และได้จัดทำแผนของบประมาณเพื่อซ่อมแซมบูรณะจากรัฐบาลมาตลอดหลายยุคหลายสมัยรัฐบาล แต่ก็ไม่ได้รับการพิจารณาเนื่องจากช่วงนั้นกระแสการเมืองขัดแย้งกันอย่างรุนแรง การพิจารณาจัดสรรงบประมาณลงสู่พื้นที่จึงไม่เป็นไปตามลำดับความสำคัญโดยแท้จริง จนกระทั่งมีการปฏิบัติอำนาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เข้ามาดำเนินการบริหารประเทศส่งผลดีทำให้เกิดการอนุมัติงบประมาณให้กรมทางหลวง

เพื่อดำเนินโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาคที่มีสภาพความเสียหายทั่วประเทศ โดยเฉพาะทางหลวงหมายเลข 4 ตลอดสายรวมถึง สายปรางบุรี – ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ด้วย

1.2 ด้านเศรษฐกิจ ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ซึ่งจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการและการลงทุนอย่างเสรี ทางหลวงหมายเลข 4 (AH 2) หรือถนนเพชรเกษม เป็นทางหลวงสายหลักในการเดินทางสู่ภาคใต้ และเป็นโครงข่ายสำคัญในการเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิก AEC มีสภาพการจราจรที่คับคั่งและมีปริมาณรถบรรทุกหนักจำนวนมาก เมื่อได้รับการบูรณะปรับปรุงเส้นทางให้มีสภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ ปลอดภัย ก็จะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมและนำไปสู่การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน

1.3 ด้านสังคม ในช่วงระหว่างที่มีการดำเนินการก่อสร้างโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 นั้น การใช้เส้นทางอาจจะไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วเท่าที่ควร การใช้ทางเชื่อมจุดเข้า-ออก จุดกัลปพฤกษ์ต่างๆจะต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ฝุ่นละอองและมลภาวะทางเสียงอาจเกิดผลกระทบต่อชุมชนสองข้างทางอยู่บ้าง แต่เมื่อโครงการฯ ได้ดำเนินการแล้วเสร็จก็จะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยในการเดินทางสัญจรส่งผลดีต่อชุมชนและผู้ใช้เส้นทางโดยรวม

1.4 ด้านเทคโนโลยี จากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีผู้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ สร้างเครื่องมือเครื่องจักรสำหรับใช้ในงานก่อสร้างทางและอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวก รวดเร็วปลอดภัย ประหยัด อีกทั้งลดขั้นตอนและเวลาในการก่อสร้างได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การก่อสร้างโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 สามารถดำเนินการก่อสร้างได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันนี้การก่อสร้างบูรณะทางเดิมจะมีการออกแบบให้นำวัสดุเดิมมาปรับปรุงคุณภาพและนำกลับมาใช้ใหม่โดยใช้เทคโนโลยีที่เรียกว่า Pavement Recycling โครงการฯ นี้ ก็เช่นเดียวกันได้ใช้เทคโนโลยี Pavement Recycling มาใช้โดยเครื่องจักรชุด Recycling ที่ทันสมัย กระบวนการก็คือจะใช้เครื่องจักรชุด Milling ทำการขุดไผ่ผิวทางเดิมออกก่อน จากนั้นก็ใช้เครื่องจักรชุด Recycling ทำการขุดลอกชั้นโครงสร้างทางเดิมที่ละชั้นจนถึงชั้น Sub grade (ชั้นงานดิน) แล้วทำการบดอัดชั้น Sub grade ใหม่ให้ได้ความหนาแน่นตามข้อกำหนด หากมี Soft Spot หรือจุดอ่อนตัวก็ให้ทำการแก้ไข จากนั้นก็นำวัสดุเดิมของแต่ละชั้นที่ขุดรื้อไปทำการปรับปรุงคุณภาพนำกลับมาใช้ใหม่ตามวิธีการก่อสร้างเป็นชั้นๆ ให้ได้ระดับตามรูปแบบและบดทับให้ได้ความหนาแน่นตามข้อกำหนด แล้วทำการปูผิวด้วย Asphaltic Concrete ต่อไป ซึ่งเป็นวิธีการก่อสร้างบูรณะทางที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในขณะนี้

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ปัจจัยนำเข้าการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 สรุปได้ดังนี้

2.1 บุคลากร

2.1.1 บุคลากรตามสัญญาโครงการ มีผู้จัดการและผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ จำนวน 3 คน วิศวกร จำนวน 2 คน นายช่าง จำนวน 6 คน และธุรการ จำนวน 1 คน โดยมีการปฏิบัติงาน 7 วัน/สัปดาห์

2.1.2 บุคลากรที่ปฏิบัติงาน มีผู้จัดการและผู้ช่วยผู้จัดการโครงการ จำนวน 7 คน วิศวกร จำนวน 4 คน นายช่าง จำนวน 12 คน และธุรการ จำนวน 1 คน โดยมีการปฏิบัติงาน 7 วัน/สัปดาห์

จากการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ปัจจัยนำเข้าด้านบุคลากรตามสัญญาโครงการและบุคลากรที่ปฏิบัติงานจริง พบว่า ในการปฏิบัติงานจริงมีการใช้บุคลากรในการปฏิบัติงานมากกว่าที่กำหนดไว้ตามสัญญาโครงการโดยเฉลี่ยถึง 3 เท่า ซึ่งเป็นที่คาดว่าจะการดำเนินการก่อสร้างงานโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ดำเนินการโดยบริษัท พระนครศรีอยุธยาพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำกัด นั้นสามารถดำเนินการไปได้ด้วยดีมีความก้าวหน้าของผลงานตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ไม่มีปัญหาในเรื่องปัจจัยนำเข้าด้านบุคลากรแต่ประการใด

2.2 งบประมาณ ตามสัญญาที่ สท.1/16/2558 ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2558 บริษัท พระนครศรีอยุธยาพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำกัด เป็นผู้รับจ้างเหมางานโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ค่างานตามสัญญาเป็นเงิน 553,742,325.00 บาท (เงินห้าร้อยห้าสิบล้านเจ็ดแสนสี่หมื่นสองพันสามร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน) ซึ่งในสัญญาระบุว่าผู้ว่าจ้างตกลงจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับจ้างเป็นรายเดือนตามเนื้องานที่ทำเสร็จจริง หากผู้รับจ้างมีความประสงค์จะขอส่งงาน โดยให้เบิกได้ไม่เกินเดือนละหนึ่งครั้ง

2.3 วัสดุอุปกรณ์ จากการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ปัจจัยนำเข้าด้านวัสดุอุปกรณ์ตามสัญญาและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้จริง สรุปได้ว่า ผู้รับจ้างคือ บริษัทพระนครศรีอยุธยาพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำกัด มีปัจจัยนำเข้าด้านวัสดุอุปกรณ์-เครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยครบถ้วนตามข้อกำหนดคุณสมบัติของผู้รับจ้างงานก่อสร้างทางขั้นพิเศษของกรมทางหลวง ซึ่งจากการสังเกตพบว่าวัสดุอุปกรณ์-เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้จริงบางรายการมีจำนวนมากกว่าที่กำหนดตามสัญญา ทำให้คาดการณ์ได้ว่าการดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ระหว่าง กม. 241+708 - กม.277+000 ระยะทางยาวประมาณ 20.165 กิโลเมตร นั้นผู้รับจ้างสามารถดำเนินการได้เป็นอย่างดีปราศจากปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์-เครื่องมือเครื่องจักร

2.4 เวลา แผนการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่ 1 งาน Removal of existing structure เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2558 แล้วเสร็จเดือนกรกฎาคม 2559 กิจกรรมที่ 2 งาน Earthwork เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2558 แล้วเสร็จเดือนเมษายน 2559 กิจกรรมที่ 3 งาน Sub base and base courses เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2558 แล้วเสร็จเดือนธันวาคม 2559 กิจกรรมที่ 4 งาน Surface courses เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2558 แล้วเสร็จเดือนมกราคม 2560 กิจกรรมที่ 6 งาน Miscellaneous เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2559 แล้วเสร็จเดือนมีนาคม 2560 และกิจกรรมที่ 7 งาน Safety administration during construction เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2558 แล้วเสร็จเดือนมีนาคม 2560

ผลการปฏิบัติงาน กิจกรรมที่ 1 งาน Removal of existing structure เริ่มเมื่อเดือนกันยายน 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม 2559 กิจกรรมที่ 2 งาน Earthwork เริ่มเมื่อเดือนธันวาคม 2558 ถึงเดือนธันวาคม 2558 กิจกรรมที่ 3 งาน Sub base and base courses เริ่มเมื่อเดือนกันยายน 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม 2559 กิจกรรมที่ 4 งาน Surface courses เริ่มเมื่อเดือนตุลาคม 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม 2559 กิจกรรมที่ 6 งาน Miscellaneous ยังไม่เริ่มปฏิบัติงาน และกิจกรรมที่ 7 งาน Safety administration during construction เริ่มเมื่อเดือนสิงหาคม 2558 ถึงเดือนพฤษภาคม 2559

3. ด้านกระบวนการ (Process)

3.1 การสำรวจเบื้องต้น จากการสังเกตของผู้วิจัยถึงการสำรวจเบื้องต้นสรุปได้ว่าการสำรวจเบื้องต้นของการดำเนินการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาคสายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 นั้น เป็นการดำเนินการสำรวจตามสภาพเส้นทางเดิม ทำการเจาะสำรวจความเสียหายของถนนอย่างละเอียด โดยใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อนำตัวอย่างไปวิเคราะห์หาสาเหตุของการเสียหาย แล้วนำไปออกแบบวิธีการก่อสร้างบูรณะต่อไป

3.2 การออกแบบก่อสร้าง จากการสังเกตของผู้วิจัยถึงการออกแบบก่อสร้างสรุปได้ว่าการดำเนินการออกแบบก่อสร้างถนน สำนักสำรวจและออกแบบ กรมทางหลวงเป็นผู้ออกแบบก่อสร้างตามมาตรฐานวิธีการทดลองของกรมทางหลวง เนื่องจากเป็นโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลัก จึงดำเนินการใช้แบบการก่อสร้างในรูปแบบเดิม เพราะพื้นผิวทางเดิมของถนนมีการชำรุดเสียหายมาก ซึ่งก่อนการปฏิบัติงานจึงต้องมีการเจาะสำรวจก่อนดำเนินการเพื่อจะได้ทำการแก้ไขปัญหาของชั้นโครงสร้างทางแต่ละชั้นให้ถูกต้องและตรงตามแบบมากที่สุด

3.3 การประเมินผลกระทบ จากการสังเกตของผู้วิจัยถึงการประเมินผลกระทบสรุปได้ว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดประชุมเพื่อหารือมาตรการป้องกัน แก้ไข และลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โครงการสำรวจและออกแบบรายละเอียดโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการออกแบบ และรูปแบบถนนสำหรับโครงการในรายละเอียดที่มีความชัดเจน มาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม ข้อกำหนดต่างๆ ที่จะใช้ในการก่อสร้างเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากผู้ได้รับผลกระทบที่เกี่ยวข้องตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการศึกษา ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อประเด็นต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการต่อไป

3.4 การขออนุมัติโครงการ จากการสังเกตของผู้วิจัยถึงการขออนุมัติโครงการสรุปได้ว่าทางหลวงหมายเลข 4 สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 เป็นโครงข่ายทางหลวงต่อเนื่อง และเป็นเส้นทางหลักที่ใช้สัญจรลงสู่ภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งมีสภาพชำรุดเสียหายเสื่อมสภาพ เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณซ่อมบำรุงที่เพียงพอตามวงรอบการบำรุงรักษา ประกอบกับมีปริมาณการจราจรและปริมาณการขนส่งเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเห็นชอบจัดสรรงบประมาณให้กระทรวงคมนาคมไปดำเนินการเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาทางบูรณะทางสายหลัก และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

3.5 การดำเนินการก่อสร้าง จากการสังเกตของผู้วิจัยถึงการดำเนินการก่อสร้างสรุปได้ว่าการดำเนินการก่อสร้างโครงการบริษัท พระนครศรีอยุธยาพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำกัด ดำเนินการตามรูปแบบการก่อสร้าง ภายใต้การควบคุมการก่อสร้างของกรมทางหลวง อีกทั้งมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจในโครงการได้รับทราบข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล ตลอดจนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการ ครอบคลุมแผนการประชาสัมพันธ์โครงการ โดยการให้ข้อมูลข่าวสารของโครงการ อาทิ ความเป็นมาวัตถุประสงค์การดำเนินงาน รวมถึงประโยชน์ของโครงการ และผลกระทบจากการพัฒนาโครงการให้กลุ่มเป้าหมายทราบอย่างต่อเนื่องตลอด

ระยะเวลาการศึกษาโครงการในวงกว้าง พร้อมทั้งรับฟังข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น เอกสารประกอบการประชุม แผ่นพับ บอร์ดนิทรรศการ และเว็บไซต์ เป็นต้น

4. ด้านผลผลิต (Product) ผลที่ได้จากการดำเนินโครงการทางด้านปริมาณและคุณภาพ และการประหยัดต้นทุน และด้านผลกระทบในทางบวกและทางลบ โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ควบคุมโครงการของรัฐ เจ้าหน้าที่บริษัทผู้รับจ้าง และประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณริมถนนที่ก่อสร้าง ตั้งแต่จุดเริ่มต้นโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 สรุปได้ดังนี้

4.1 ผลที่ได้ (Outcome) จากการประเมินผลระหว่างดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ได้ผลผลิตด้านปริมาณและคุณภาพดังนี้

4.1.1 ปริมาณ ในการดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ได้กำหนดเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดเดือนพฤษภาคม 2559 ต้องได้ปริมาณงานอย่างน้อย 9.25 กิโลเมตร หรือคิดเป็น 45.89% ของปริมาณงานทั้งหมด จากการสังเกตของผู้วิจัยถึงผลการดำเนินการพบได้ว่าเมื่อสิ้นสุดเดือนพฤษภาคม 2559 ผู้รับจ้างดำเนินการได้ปริมาณงาน 9.50 กิโลเมตร หรือคิดเป็น 47.11% ของปริมาณงานทั้งหมด ซึ่งหมายถึงผลการดำเนินงานของผู้รับจ้างเป็นไปตามกรอบระยะเวลา

4.1.2 คุณภาพ ตามข้อกำหนดในรูปแบบรายการละเอียดในสัญญาได้กำหนดคุณภาพของแต่ละชั้นงานไว้ดังนี้

1) รองพื้นทางเดิม Scarify ลึกไม่ต่ำกว่า 10 ซม. แล้วบดทับให้แน่นแข็ง >95% ตามมาตรฐานที่ ทล.-ท. 108/2517

2) 20 cm. Pavement Recycling Base ตามมาตรฐานที่ ทล.-ม. 213/2543 บดทับแน่นแข็งไม่น้อยกว่า 95% ของความหนาแน่นแข็งสูงสุดตามมาตรฐานที่ ทล.-ม. 108/2517 มีค่า Unconfined Compressive Strength ที่อายุ 7 วันไม่น้อยกว่า 24.5 Ksc.

3) 10 cm. Asphaltic Concrete Bound Base

4) 5 cm. Asphaltic Concrete Wearing Course

ซึ่งจากการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานแล้วปรากฏว่าผู้รับจ้างฯ ดำเนินการก่อสร้างผลงานแต่ละชั้นงานใช้ได้ตามข้อกำหนด

4.2 ผลกระทบ (Impact)

4.2.1 ด้านผลกระทบทั่วไป ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบในการเดินทางไปทำงาน การเดินทางของนักเรียน นักศึกษาต้องใช้เวลาในการเดินทางมากขึ้น รองลงมาคือ ความไม่สะดวกในการเดินทาง และการขนส่งสินค้า ผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความเสียหายแก่ผลผลิต ซึ่งผู้รับจ้างฯ ก็ได้บรรเทาปัญหาผลกระทบดังกล่าวโดยการเริ่มงานให้ช้ากว่าปกติในช่วงเช้า และเลิกงานให้เร็วขึ้นในช่วงเย็น เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางไปเรียนของนักเรียนนักศึกษาและผู้ที่จะเดินทางไปทำงานทั้งไปและกลับ

4.2.2 ด้านผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบระหว่างก่อสร้างถนนทำให้การจราจรติดขัด และป้ายเตือนการก่อสร้าง ป้ายบอกการจราจรไม่ชัดเจน ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ซึ่งผู้รับจ้างฯ ก็ได้บรรเทาปัญหาผลกระทบด้านจราจรติดขัดโดยการหยุดทำการก่อสร้างช่วงเวลาที่การจราจรติดขัดมากๆ และประสานเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่มาช่วยอำนวยความสะดวก ส่วนป้ายจราจรระหว่างก่อสร้างก็ได้จัดทำป้ายสำรองไว้กรณีชำรุดเสียหายก็สามารถเปลี่ยนได้ทันที และติดตั้งเพิ่มให้ถี่ขึ้นทั้งป้ายเตือนและสัญญาณไฟกระพริบ

4.2.3 ด้านผลกระทบต่อชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบในการก่อสร้างถนนมีการปิดกั้นถนน ปิดจุดกลับรถ ทำให้ต้องกลับรถไกล และการก่อสร้างถนนขัดขวางทางเข้า-ออกที่พักอาศัย หรือสถานที่ราชการและสถานประกอบการ ซึ่งผู้รับจ้างฯ ก็ได้บรรเทาปัญหาผลกระทบต่อชุมชนโดยการจัดชุดรถเกรต รถบด ไว้คอยเคสียร์พื้นที่จุดเข้า-ออก สถานที่ราชการ สถานประกอบการ ร้านค้า ที่พักอาศัย อยู่ตลอดเวลาหรือเมื่อมีการร้องขอ ส่วนจุดกลับรถนั้นผู้รับจ้างฯ ก็จะปิดทำการก่อสร้างเป็นช่วงๆ ระหว่างช่วงที่มีจุดกลับรถเดิมอยู่แล้ว

4.2.4 ด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชน ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบในการก่อสร้างถนนทำให้ร้านค้า ปืน้ำมัน ค่าขายลำบาก บางรายอาจต้องหยุดกิจการชั่วคราว และการก่อสร้างถนนทำให้นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาเที่ยวลดลง ซึ่งผู้รับจ้างฯ ก็ได้แก้ไขบรรเทาปัญหาผลกระทบต่อปั้มน้ำมันโดยการสร้างทางเชื่อมชั่วคราวให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้า-ออกได้ตลอดเวลา

4.2.5 ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประชาชนส่วนใหญ่ได้รับผลกระทบจากเกิดความรู้สึกเดือดร้อนรำคาญจากฝุ่นละอองฟุ้งกระจายที่เพิ่มขึ้น รองลงมาคือ เกิดเสียงดังรบกวนจากเครื่องจักรที่ก่อสร้างถนน และเกิดมลภาวะทางอากาศจากควันไอเสียของเครื่องจักร ซึ่งผู้รับจ้างฯ ก็ได้บรรเทาปัญหาฝุ่นละอองฟุ้งกระจายโดยการเพิ่มความถี่และจำนวนรถน้ำเพื่อฉีดพรมน้ำดับฝุ่น ส่วนปัญหาเสียงดังและควันไอเสียของเครื่องจักรก็ได้จัดทีมช่างเพื่อทำการตรวจเช็คเครื่องจักร เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องเปลี่ยนไส้กรองเครื่องกรองอากาศ ตามระยะเวลาอายุการใช้งาน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านบริบท พบว่า ทางหลวงหมายเลข 4 เป็นทางหลวงสายหลักระหว่างภาคที่ก่อสร้างแล้วเสร็จและเปิดให้บริการมาเป็นเวลายาวนานหลายสิบปีจนเกิดสภาพชำรุดเสียหายหนักมากมาหลายปีแล้ว จนกระทั่งมีการปฏิบัติดีอันอาจของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ หรือ คสช. เข้ามาดำเนินการบริหารประเทศส่งผลดีทำให้เกิดการอนุมัติงบประมาณให้กรมทางหลวงเพื่อดำเนินโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาคที่มีสภาพความเสียหายทั่วประเทศ โดยเฉพาะทางหลวงหมายเลข 4 ตลอดสายรวมถึง สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ด้วย อีกทั้งทางหลวงหมายเลข 4 (AH 2) หรือถนนเพชรเกษม เป็นทางหลวงสายหลักในการเดินทางสู่ภาคใต้ และเป็นโครงข่ายสำคัญในการเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นสมาชิก AEC มีสภาพการจราจรที่คับคั่งและมีปริมาณรถบรรทุกหนักจำนวนมาก เมื่อได้รับการบูรณะปรับปรุงเส้นทางให้มีสภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ปลอดภัย ก็จะส่งผลดีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมและนำไปสู่การพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน แต่ในช่วงระหว่างดำเนินการก่อสร้างถนนการใช้เส้นทางอาจจะไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็วเท่าที่ควร การใช้

ทางเชื่อมจุดเข้า-ออก จุดกลับรถต่างๆ จะต้องเพิ่มความระมัดระวังเป็นพิเศษ ฝุ่นละอองและมลภาวะทางเสียงอาจเกิดผลกระทบต่อชุมชนสองข้างทางอยู่บ้าง แต่เมื่อโครงการฯได้ดำเนินการแล้วเสร็จก็จะทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัยในการเดินทางสัญจรส่งผลดีต่อชุมชนและผู้ใช้เส้นทางโดยรวม แต่จากการพัฒนาด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีผู้คิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ สร้างเครื่องมือเครื่องจักรสำหรับใช้ในงานก่อสร้างทางและอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย ประหยัด อีกทั้งลดขั้นตอนและเวลาในการก่อสร้างได้เป็นอย่างดี ส่งผลให้การก่อสร้างโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 สามารถดำเนินการก่อสร้างได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Stufflebeam (1971) ได้ศึกษาการประเมินตามรูปแบบ CIPP model เป็นการประเมินบริบท ซึ่งเกี่ยวข้องกับความต้องการจำเป็นของผู้ได้รับผลประโยชน์ (beneficiaries' needs) สินทรัพย์ (assets) ที่มี และปัญหา (problems) ภายใต้บริบทสิ่งแวดล้อมในการประเมิน ซึ่งรวมถึงการเมืองในการประเมิน (political dynamics) ด้วย โดยการประเมินบริบทจะเกี่ยวข้องกับ core values ในการกำหนดเป้าหมาย (Goal-setting tasks) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยา ศรีวังพล (2554) ได้ประเมินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดีของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context) พบว่า มีความจำเป็นในการจัดทำโครงการการปฏิบัติการเกษตรที่ดีของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2553 - 2554 ซึ่งวัตถุประสงค์และเป้าหมายโครงการมีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์วิสัยทัศน์ พันธกิจ และนโยบายของโรงงานยาสูบ และมีความเป็นไปได้ในการดำเนินการสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวิทย์ อินทร์ทอง และ อภิเดช สกฤณญา (2555) ได้ประเมินโครงการก่อสร้างทางหลวงโดยใช้ทฤษฎี CIPP MODEL พร้อมทั้งใช้ EIA ในการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการปฏิบัติงานของผู้จัดทำโครงการและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ จากการประเมินพบว่าโครงการก่อสร้างทางหลวงในจังหวัดเชียงใหม่มีผลการประเมินโดยใช้ทฤษฎี CIPP MODEL โดยรวมการประเมินด้านบริบทมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี

2. ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า บริษัท พระนครศรีอยุธยาพาณิชย์และอุตสาหกรรม จำกัด เป็นผู้รับจ้างในการจัดทำโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 ซึ่งมีบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และใช้เวลาในการดำเนินโครงการที่เหมาะสม การดำเนินการครั้งนี้เป็นการปรับปรุงผิวทางพื้นทางเดิมโดยการนำวัสดุพื้นทางเดิมมาปรับปรุงคุณภาพให้ได้มาตรฐานแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ เป็นการนำวัสดุมาใช้อย่างประหยัด คุ่มค่า ลดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และพื้นที่ทางที่ปรับปรุงคุณภาพแล้วมีความแข็งแรง สามารถรองรับการใช้งานได้เป็นอย่างดี ภายใต้ระยะเวลาการก่อสร้าง 690 วัน เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นกับประชาชน/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตามมาตรการของกรมทางหลวง แสดงให้เห็นว่าการประเมินโครงการตามรูปแบบของ CIPP model เป็นรูปแบบที่น่าสนใจ เพราะมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ประกอบการตัดสินใจทั้งระบบเพื่อนำไปวางแผนกำหนดโครงสร้างโครงการ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุทัศน์ รัตนเกื้อกังวาน (2556, หน้า 68-69) กล่าวว่า การปฏิบัติตามโครงการเป็นกระบวนการที่กล่าวถึงการปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ทั้งในด้านการจัดหา และใช้วัสดุ บุคลากร งบประมาณ เวลา เทคนิควิธี และกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุสำเร็จตามจุดประสงค์ของโครงการ การปฏิบัติในด้านต่างๆ เหล่านี้ถือว่าเป็นวิธีการ (Means) ที่จะนำไปสู่เป้าหมายของโครงการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุภาภรณ์ นวลภูมิวัน (2553, หน้า 84-87) ได้ศึกษาความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการ

ก่อสร้างถนน ปีงบประมาณ 2551 ของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอแกลงที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างถนน ปีงบประมาณ 2551 ของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอแกลงที่มีต่อองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถเรียงลำดับได้คือ ด้านความสะดวกที่ได้รับ คุณภาพของบริการที่ได้รับ ด้านข้อมูลที่ได้รับ และด้านระยะเวลาในการดำเนินการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยา ศรีวังพล (2554) ได้ประเมินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดีของโรงงานยาสูบ กระทรวงการคลังในเขตจังหวัดเชียงใหม่ ด้านปัจจัยเบื้องต้นหรือปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีความสามารถและความพร้อมทั้งด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และข้อมูลข่าวสาร มีความเพียงพอเหมาะสมต่อการดำเนินงานโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดีของการเพาะปลูกยาสูบเป็นอย่างยิ่ง

3. ด้านกระบวนการ พบว่า ก่อนดำเนินโครงการผู้รับผิดชอบโครงการมีการสำรวจความเสียหายของทางหลวง เพื่อดำเนินการออกแบบก่อสร้างถนนภายใต้การออกแบบตามหลักวิศวกรรมของสำนักสำรวจและออกแบบกรมทางหลวงแล้วเสนอโครงการต่อกระทรวงคมนาคมเพื่อขออนุมัติโครงการ เมื่อโครงการได้รับการอนุมัติเรียบร้อยแล้วผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการก่อสร้างดำเนินการตามรูปแบบการก่อสร้าง ภายใต้การควบคุมของกรมทางหลวง อีกทั้งมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้องค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจในโครงการได้รับทราบข้อมูล คำชี้แจง และเหตุผล ตลอดจนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นต่อโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสิ้นสุดกระบวนการศึกษา แสดงให้เห็นว่าการประเมินโครงการตามรูปแบบของ CIPP model เป็นรูปแบบที่น่าสนใจ เพราะมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ประกอบการตัดสินใจทั้งระบบเพื่อนำไปปฏิบัติและทบทวนโครงการ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิโรจน์ สารรัตน์ (2554, หน้า 166-167) กล่าวว่า รูปแบบการประเมิน CIPP model เป็นรูปแบบที่น่าสนใจ เพราะมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้สารสนเทศมาใช้ประกอบการตัดสินใจทั้งระบบ คือ เพื่อการวางแผนกำหนดโครงสร้าง นำไปปฏิบัติและทบทวนโครงการ ซึ่งการประเมินกระบวนการเป็นการประเมินเพื่อหาข้อบกพร่องของการดำเนินโครงการที่จะใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง ให้การดำเนินการช่วงต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นการตรวจสอบกิจกรรม เวลา ทรัพยากรที่ใช้ในโครงการ ภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วมของประชาชนในโครงการ โดยมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานทุกขั้นตอน การประเมินกระบวนการนี้จะประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่น หรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ ซึ่งมักจะไม่สามารถศึกษาได้ภายหลังจากสิ้นสุดโครงการแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภวิชญ์ อินทร์ทอง และอภิเดช สกุลณียา (2555) ได้ประเมินโครงการก่อสร้างทางหลวงโดยใช้ทฤษฎี CIPP MODEL พร้อมทั้งใช้ EIA ในการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการปฏิบัติงานของผู้จัดทำโครงการและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากโครงการ จากการประเมินพบว่า โครงการก่อสร้างทางหลวงในจังหวัดเชียงใหม่มีการประเมินโดยใช้ทฤษฎี CIPP MODEL โดยรวมการประเมินด้านกระบวนการมีผลการประเมินอยู่ในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทัศน์ บานเย็น (2555) ได้ประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประจำปี งบประมาณ 2554 ของเทศบาลตำบลปิงโค้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประจำปี งบประมาณ 2554 ของเทศบาลตำบลปิงโค้ง มีค่าเฉลี่ยรวมจากการประเมินทั้ง 4 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอยู่

ในระดับมาก และเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเทศบาลตำบลปึงโค้ง ในปีงบประมาณต่อไปคือ เทศบาลควรมีการดำเนินการตรวจสอบโครงการหรือกิจกรรมด้านนี้ให้เป็นปัจจุบัน และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ วิธีการ ขั้นตอน ในการดำเนินงานโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานให้กับประชาชน ตลอดจนสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานทุกขั้นตอน

4. ด้านผลผลิต พบว่า การดำเนินโครงการตามระยะเวลาที่ผ่านมาเป็นไปตามแผนงาน ระยะเวลา และขั้นตอนในการดำเนินการตามกรอบได้เป็นอย่างดี มีคุณภาพและมาตรฐาน การก่อสร้างตามหลักวิชาการ ซึ่งการดำเนินโครงการนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพการคมนาคมให้สามารถรองรับปริมาณการจราจรที่เพิ่มขึ้น ส่งเสริมการขยายตลาดทางการค้าและการท่องเที่ยว กระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากสภาพทางหลวง เพื่อให้ประชาชนสามารถเดินทางได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย แต่ยังมีผลกระทบที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินโครงการด้านฝุ่นละออง เสียง ความสั่นสะเทือน และอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับประชาชนที่ใช้รถใช้ถนนที่ไม่ชำนาญพื้นที่ ซึ่งทางบริษัทผู้รับผิดชอบโครงการก็ได้มีมาตรการเพื่อควบคุมและป้องกันปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี แสดงให้เห็นว่าการจะทราบถึงผลผลิตของโครงการจะต้องทำการประเมินผลโครงการเพราะการประเมินผลโครงการเป็นกระบวนการที่มุ่งแสวงหาคำตอบว่าโครงการที่จะดำเนินการบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ มีปัญหาอุปสรรคหรือผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบอย่างไรบ้าง ผลที่ได้จากการประเมินนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจในการบริหารโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่ หรือโครงการที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคตให้เกิดประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด พรหมจรรย์ (2550, หน้า 37) กล่าวว่า การประเมินโครงการเป็นการตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการหรือแผนงาน ตลอดจนการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการหรือแผนงานนั้นๆ ว่ามีมากน้อยเพียงใด การประเมินผลเป็นกระบวนการบ่งชี้ถึงคุณค่าของโครงการ/แผนงาน กล่าวคือ แผนงาน/โครงการที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ได้ผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการและแผนงานหรือไม่เพียงใด ทำได้ทั้งการประเมินก่อนเริ่มโครงการ การประเมินกำลังดำเนินการอยู่ และการประเมินผลแผนงาน/โครงการหลังจากการดำเนินงานได้สิ้นสุดแล้ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ NOVA Scotia (2001 อ้างถึงใน สมิตร์ พูนมะณี, 2551, หน้า 21) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการทางด่วนในปี 2001 ผลการวิจัยพบว่า ชาวเมือง NOVA Scotia รู้สึกว่าการให้บริการทางด่วนมีความสำคัญอย่างไรก็ระดับความสำคัญต่อการได้รับบริการทางด่วนได้ลดลงนับแต่ปี 2000 อ้างถึงการสำรวจความพึงพอใจในปีดังกล่าว โดยสิ่งที่ประชาชนเห็นว่าควรปรับปรุงที่สำคัญ ได้แก่ การออกแบบทางด่วน ความยาวของช่องผ่านจราจร การกำจัดน้ำแข็งและหิมะ สะพานต่างๆ จำนวนช่องผ่านจราจร การสำรวจความพึงพอใจผู้ใช้บริการนี้ทำให้กรมการคมนาคมและการบริการชุมชนได้รับประโยชน์หลายด้าน กล่าวคือ เพื่อสนับสนุนกรมการคมนาคมฯ ให้พบแนวทางปรับปรุงให้บริการ เช่น การสร้างสูตรบริการมาตรฐาน รายงานผลการปฏิบัติการกิจของกรมการคมนาคมฯ ในพื้นที่ประชาชนผู้รับบริการรู้สึกพอใจในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผู้ควบคุมโครงการควรแนะนำช่องทางการติดต่อเสนอความคิดเห็นชี้แนะแนวทางและข้อร้องเรียน เช่น จุดบริการประชาชน อินเทอร์เน็ต ฯลฯ สำหรับประชาชน ที่ได้รับความไม่สะดวกในการก่อสร้าง เพื่อโครงการฯ จะได้แก้ไขปัญหาคืบต่อไป
2. ผู้ควบคุมโครงการต้องคอยตรวจตราป้ายเตือน สัญญาณไฟจราจร รวมทั้งอุปกรณ์ส่องสว่างให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ หากพบข้อบกพร่องหรือชำรุดเสียหายควรรีบดำเนินการแก้ไขทันที
3. หน่วยงานผู้ควบคุมโครงการควรมีการรายงานความก้าวหน้าของโครงการก่อสร้าง พร้อมสื่อประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกรมทางหลวง เพื่อให้ประชาชนทราบถึงภารกิจความรับผิดชอบ และนโยบายที่ดำเนินการแจกจ่ายให้กับหน่วยงานราชการต่างๆ และติดประกาศไว้ในที่ผู้คนสัญจรไป - มา และประชาชนสามารถติดตามได้
4. ผู้ควบคุมโครงการควรจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านการจราจร รวมทั้งขอความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ในช่วงเทศกาลวันหยุดยาว เพื่ออำนวยความสะดวกและลดอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นในช่วงการดำเนินการก่อสร้างที่ส่งผลกระทบกับการสัญจรของประชาชนทั่วไป
5. หน่วยงานผู้ควบคุมโครงการควรมีการเชิญประชาชนและหน่วยงานในพื้นที่ร่วมประชุม เพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะแนวทางให้เกิดความสอดคล้องกับวิถีชุมชนและประเพณี ขนบธรรมเนียมของท้องถิ่น รวมถึงร่วมหารือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการดำเนินการโครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินการให้เกิดความพึงพอใจกับประชาชนผู้ใช้งานมากยิ่งขึ้น
2. ควรมีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้นำชุมชนในพื้นที่ที่โครงการบูรณะโครงข่ายสายหลักระหว่างภาค สายปรางบุรี - ประจวบคีรีขันธ์ ตอน 1 เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความต้องการของประชาชน ปัญหา และผลกระทบ เพื่อให้ได้แนวทาง การแก้ไขปัญหาโครงการในอนาคตต่อไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมทางหลวง. (2555). แผนยุทธศาสตร์กรมทางหลวง พ.ศ. 2555-2559. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 25, 2558 จาก <http://www.doh.go.th/>
- _____. (2558). แผนงานการส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศตามยุทธศาสตร์. กรุงเทพฯ: กระทรวงคมนาคม.
- ยุภาภรณ์ นวลภูมิวัน. (2553). ความพึงพอใจเกี่ยวกับโครงการก่อสร้างถนน ปีงบประมาณ 2551 ของประชาชนในเขตพื้นที่อำเภอแกดำที่มีต่อการบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2554). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา แนวคิดและกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษราพัฒนา.
- ศุภวิชญ์ อินทร์ทอง, และอภิเดช สกฤณียา. (2555). การประเมินโครงการก่อสร้างทางหลวงโดยใช้ทฤษฎี CIPP MODEL พร้อมทั้งใช้ EIA ในการวิเคราะห์ผลกระทบของโครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2550). เทคนิคการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซน์.
- สุทัศน์ รัตนเกื้อกังวาน. (2556). การบริหารโครงการ: เครื่องมือและเทคนิคในการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทัศน์ บานเย็น. (2555). ประเมินผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานประจำปีงบประมาณ 2554 ของเทศบาลตำบลปึงโค้ง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุมิตร พูนมะณี. (2551). การศึกษาความเดือดร้อนของประชาชนเนื่องจากการก่อสร้างถนนโครงการของรัฐในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สุริยา ศรีวังพล. (2554). การประเมินโครงการการปฏิบัติการเกษตรกรรมที่ดีของโรงงานยาสูบกระทรวงการคลัง ในเขตจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักก่อสร้างทางที่ 1 กรมทางหลวง. (2558). ข้อมูลทางหลวง. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 25, 2558, จาก <http://www.doh.go.th/>
- Stufflebeam, D.L ed.al. (1971). Educational Evaluation and Decision Making. Itasca, Ill: Peacock.

บทวิจารณ์หนังสือ
ขอฝนไฟ ในฝน อันเหลือเชื่อ: ความเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิปักษ์
ปฏิวัติสยาม (พ.ศ. 2475 - 2500)

ชนาทิพย์ ศิยานอก

Chanatip Siannok

นักศึกษาด้านวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Corresponding Author: iew.tnvn@gmail.com

ได้รับบทความ: 23 ธันวาคม 2561 ปรับปรุงแก้ไข: 28 มกราคม 2562 ตอรับตีพิมพ์: 27 กุมภาพันธ์ 2562

- ชื่อหนังสือ : ขอฝนไฟ ในฝน อันเหลือเชื่อ: ความเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิปักษ์ปฏิวัติสยาม (พ.ศ. 2475 -2500)
- ผู้แต่ง : ณัฐพล ใจจริง
- จัดพิมพ์โดย : สำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน
- ปีที่พิมพ์ : 2556
- SIBN : 978-616-7667-19-5
- จำนวน : 408 หน้า
- ราคา : 550 บาท

บทนำ

หนังสือเรื่อง ขอฟันไผ่ ในฝัน อันเหลือเชื่อ: ความเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิรูปกษัตริย์สยาม (พ.ศ. 2475-2500) เป็นส่วนหนึ่งในหนังสือชุด “กษัตริย์ศึกษา” ของสำนักพิมพ์ฟ้าเดียวกัน แต่งโดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐพล ใจจริง ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น ภาควิชา สังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มีผลงานหลายชิ้น เกี่ยวกับประวัติศาสตร์การเมืองไทย โดยเฉพาะในช่วงปี 2475-2500 ตีพิมพ์ลงในวารสารฟ้าเดียวกัน วารสารรัฐศาสตร์ศาสตร์ วารสารศิลปวัฒนธรรม และจุลสารหอจดหมายเหตุธรรมศาสตร์ เป็นต้น แรงจูงใจที่ทำให้ผู้วิจารณ์สนใจเนื้อหาภายในหนังสือเล่มนี้เนื่องจาก การรับรู้เรื่องราวทางการเมืองและ บริบทเกี่ยวกับการปฏิวัติ 2475 ที่ผ่านมาของผู้วิจารณ์ได้ศึกษาเพียงแค่ว่าบริบทและผลของการปฏิวัติผ่าน ตัวแสดงทางการเมืองหลักเพียงตัวแสดงเดียวคือ “ผู้ทำการปฏิวัติ” ซึ่งสามารถศึกษาได้อย่างกว้างขวาง แต่ผู้วิจารณ์เห็นว่ายังไม่มีการศึกษาในด้านกลับของการปฏิวัติ 2475 ที่แสดงให้เห็นถึงการเคลื่อนไหวของ “ผู้สูญเสียอำนาจ” ทั้งนี้การศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับการปฏิวัติ 2475 เป็นประวัติศาสตร์ที่มีอายุไม่ถึง 100 ปี แต่ก็ถูกนำเสนอออกมาหลายรูปแบบแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นผู้เขียนประวัติศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตามประวัติศาสตร์ก็เหมือนเหรียญที่มีทั้งสองด้าน ดังนั้น ผู้วิจารณ์จึงพึงระลึกละเอียดต่อการอ่านและการวิจารณ์หนังสือเล่มนี้ว่า “คนที่ไม่รู้ประวัติศาสตร์ คือคนตาบอดข้างเดียว แต่คนที่เชื่อประวัติศาสตร์ อย่างไม่มีข้อกังขา คือ คนที่ตาบอดทั้งสองข้าง – ศาสตราจารย์ ดร.ชาญวิทย์ เกษตรศิริ”

หนังสือเล่มนี้มีความน่าสนใจตรงที่เป็นการรวบรวมหลักฐานงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับสถาบันกษัตริย์ และมุ่งนำเสนอทัศนะที่ว่า “เป็นไปได้ที่จะศึกษาสังคมไทยได้อย่างถึงราก โดยละเลยองค์ความรู้เรื่อง สถาบันกษัตริย์ ไม่ว่าจะมิติต่อการดำรงอยู่ของสถาบันกษัตริย์อย่างไร” มีเนื้อหาหลักแสดงให้เห็น ถึงการเคลื่อนไหวของฝ่ายที่เป็นปฏิปักษ์กับคณะราษฎรที่ทำการปฏิวัติโค่นล้มระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญ ในปี พ.ศ. 2475 นั่นก็คือ “ฝ่ายรอยัลลิสต์ หรือ ฝ่ายกษัตริย์นิยม” ในลักษณะที่ผู้เขียนพยายามคลายปมข้อสงสัยให้เห็นถึงความคิด บทบาท และการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ชัดเจนของกลุ่มกษัตริย์นิยมซึ่งเป็นพลังการเมืองสำคัญภายหลังการปฏิวัติ 2475 เป็นเหตุให้เกิดความคุกรุ่นของวิธีการสร้างอำนาจ ใช้อำนาจ และช่วงชิงรักษาอำนาจระหว่างระบอบใหม่ กับระบอบเก่า ตลอดจนการกำเนิดระบบชนชั้นและความพิกลพิการของการเมืองไทยในปัจจุบันอย่างมี นัยสำคัญ โดยมีขอบเขตระหว่างปี พ.ศ. 2475-2500 เท่านั้น เพราะหลังจากนี้การต่อสู้ทางการเมือง ระหว่างสองฝ่ายข้างต้นจะเปลี่ยนแปลงไป...ตลอดกาล

สาระสำคัญของเนื้อหา

หนังสือ ขอฟันไผ่ ในฝัน อันเหลือเชื่อ : ความเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิรูปกษัตริย์สยาม (พ.ศ. 2475 -2500) เป็นผลมาจากการใช้เวลาร่วมทศวรรษของผู้เขียนในการรวบรวม “หนังสือเก่า” เกี่ยวกับการเมืองไทยภายหลังการปฏิวัติสยามเพื่อพยายาม “รื้อ” ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพปัญหาการเมืองไทย รวมทั้งบทบาทของสถาบันกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยมต่อระบอบใหม่ เพื่อแสดงให้เห็นว่า แท้ที่จริงแล้วมีการต่อต้านการปฏิวัติหรือเกิดปฏิปักษ์ปฏิวัติ ตลอดช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2475-2500 เป็นเวลารวม 25 ปีที่อาจกล่าวได้ว่าสยามอยู่ในระยะของการต่อสู้ทางการเมืองที่เข้มข้น อย่างไรก็ตาม ความจริงแล้วปฏิปักษ์ปฏิวัติไม่ได้มีเพียงกลุ่มเดียว แต่ผู้เขียนจะให้น้ำหนักกับขบวนการของกษัตริย์และ

กลุ่มกษัตริย์นิยมเป็นสำคัญ มุ่งให้เห็นภาพความเคลื่อนไหวต่อต้านเพื่อกลับคืนสู่อำนาจที่ชัดเจนของพลังจากระบอบเก่าภายหลังการปฏิวัติ 2475 เนื่องจากขบวนการของกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยมเป็นขบวนการต่อต้านที่เข้ามามีบทบาทมาก แต่สวนทางกับที่ผ่านมา คือมีการศึกษาค้นคว้าเรื่องดังกล่าวน้อย

เนื้อหาภายในหนังสือเล่มนี้จะนำเสนอ 3 ประเด็นหลัก คือ ส่วนแรก ผู้เขียนแสดงให้เห็นถึงพระราชดำริ และปฏิกิริยาทางการเมืองของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก่อนและหลังการปฏิวัติ 2475 รวมถึงรูปแบบต่างๆ ของการต่อต้านการปฏิวัติในช่วงแรกของกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยม ส่วนที่สอง เน้นหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการกลับคืนสู่พื้นที่ทางการเมืองของกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยม การสนับสนุนรัฐประหาร การเข้ากำหนดกติกาการเมือง ตลอดจนบทบาทในการปิดฉากการเมืองยุคคณะราษฎร และส่วนที่สาม ผู้เขียนต้องการชี้ให้เห็นถึงมรดกของ “เรื่องเล่า” ทางการเมืองจากกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยมที่มุ่งโจมตีการปฏิวัติของคณะราษฎรผ่านงานเขียนที่มุ่งทำให้การปฏิวัติหมดความหมาย โดยทั้งหมดนี้จะนำเสนอผ่าน 8 หัวข้อ ประกอบด้วย

หัวข้อที่ 1 เรื่อง **คว่ำปฏิวัติ-โค่นคณะราษฎร: การก่อตัวของ “ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข”** การปฏิวัติ 2475 ของคณะราษฎรเป็นการโค่นล้มระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ และนำพาสยามก้าวเข้าสู่การเมืองสมัยใหม่ แต่การสถาปนาระบอบใหม่หรือระบอบประชาธิปไตยหลังการปฏิวัติแท้จริงแล้วไม่ได้ราบรื่น เนื่องจากการปฏิวัติก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่กษัตริย์ ราชวงศ์ และกลุ่มกษัตริย์นิยมเป็นอันมาก นำมาสู่ขบวนการต่อต้านการปฏิวัติที่เคลื่อนไหวอย่างเข้มข้นตลอดช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2475-2500 เพื่อกลับคืนสู่อำนาจ แม้ว่าการรับรู้โดยทั่วไปมักกล่าวว่า ก่อนหน้าการเปลี่ยนแปลงการปกครองของคณะราษฎร พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว กษัตริย์พระองค์สุดท้ายในระบอบเก่าได้เตรียมพระราชทานกฎหมายที่เกี่ยวกับการปกครองให้อยู่แล้ว ทำให้คนส่วนใหญ่มองว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครองของคณะราษฎรเป็นการ “ชิงสุกก่อนห่าม” ในประเด็นข้างต้นสำหรับผู้วิจารณ์มีทัศนะว่า แนวคิดการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเริ่มก่อตัวในหมู่ปัญญาชนตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ 3 (พ.ศ. 2394) นับเป็นเวลากว่าร้อยปีจึงเกิดการปฏิวัติ 2475 ขึ้น ซึ่งใช้เวลาบ่มเพาะนานพอสมควร ทั้งนี้ยังไม่มีสัญญาณความสำเร็จใดๆ เกิดขึ้นในรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ในขณะที่ปัญญาชนและชนชั้นกลางทวีความไม่พอใจในระบอบเก่ามากขึ้น และหากประเมินสภาพการเมืองไทยในขณะนั้นจะพบว่าประชาชนชาวสยามไม่เคยได้รับการฝึกฝนทางการเมือง ไม่เคยมีส่วนร่วมและไม่มีอิสรภาพในการแสดงความคิดเห็น ถ้าไม่มีการปฏิวัติและรอให้พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวปฏิรูปการเมืองอย่างค่อยเป็นค่อยไปนั้น อาจกล่าวได้ว่า “รอไปอีกหนึ่งร้อยปีก็ไม่มีทางสำเร็จ” ดังนั้น สำหรับคณะราษฎรการปฏิวัติจึงจำเป็นต้องเกิดขึ้น อีกทั้งพยายามแสดงให้เห็นถึงสาเหตุที่สถาบันกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยมไม่พอใจการปฏิวัติของคณะราษฎร และการใช้อำนาจทางการเมืองของสถาบันกษัตริย์ภายหลังจากการปฏิวัติ 2475 ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความเข้าพระราชหฤทัยของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่มีต่อการปฏิวัติ การเติมคำว่าชั่วคราวลงในธรรมนูญการปกครองสยามฉบับชั่วคราว 2475 และตั้งคณะผู้ร่างรัฐธรรมนูญใหม่เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมสาระสำคัญตามพระราชประสงค์ โดยให้ใช้คำว่า “พระมหากษัตริย์” แทนคำว่ากษัตริย์ และบัญญัติให้อยู่ในฐานะเป็นทีเคารพยกย่อง การฟ้องร้องกษัตริย์จะกระทำมิได้ มีการรื้อฟื้นคดีการเมืองเก่า เรียกว่า “อนเณนิกรสโมสรสมมติ” ที่มุ่งสร้างความชอบธรรมให้แก่การปกครองของกษัตริย์ว่าเป็นประชาธิปไตยมานานแล้ว รวมถึงแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ทางอำนาจของกษัตริย์กับรัฐสภาในการต่อสู้ทางการเมือง

ตลอดจนเครือข่ายราชอาณาจักรใต้ดินที่นำมาสู่การเริ่มต้นของขบวนการ “กองทัพสีน้ำเงิน” และก่อเป็น “กบฏบวรเดช” ในปี พ.ศ. 2476 ซึ่งนับว่าเป็นการกบฏครั้งแรกภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ด้วยเกิดความขัดแย้งระหว่างระบอบเก่ากับระบอบใหม่ จากข้อโต้แย้งในเค้าโครงเศรษฐกิจที่นายปรีดี พนมยงค์ เป็นผู้เสนอ และถูกมองว่าเป็น “คอมมิวนิสต์” จนทำให้ต้องลี้ภัยไปต่างประเทศ ขบวนการสำคัญที่สุดคือ ข้อโต้แย้งในเรื่องพระเกียรติยศและพระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ในระบอบใหม่ ทำให้มีการนำกำลังทหารก่อกบฏโดยพระราชวงศ์และกลุ่มกษัตริย์นิยม แต่ต่อมาถูกรัฐบาลปราบปรามได้และนำมาซึ่งการสละราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวในเวลาต่อมา กระนั้นการเคลื่อนไหวของปฏิปักษ์ปฏิวัติหลังจากนี้ก็ได้หยุดนิ่งแต่อย่างใด ดังเห็นได้จากการที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม (พ.ศ. 2482) ในฐานะนายกรัฐมนตรีและส่วนหนึ่งของคณะราษฎร ได้แถลงถึงความจำเป็นในการปราบปรามขบวนการต่อต้านการปฏิวัติผ่านทางวิทยุกระจายเสียงว่า “การเปลี่ยนการปกครองนั้น ใช่ว่าจะเปลี่ยนแต่ระบอบแล้วย่อมเป็นการเพียงพอ...ยังต้องคอยควบคุมดูแลมิให้ถอยหลังกลับเข้าสู่ที่เดิมอีก...ผู้เปลี่ยนการปกครองและประชาชนส่วนมากได้คอยควบคุมดูแลระบอบการปกครองใหม่ไว้อย่างดีแล้วก็ตาม ก็ยังไม่วายมีบุคคลหรือคณะบุคคลคอยพลิกแพลงให้กลับเข้าสู่ระบอบเดิม” จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2485 ท่ามกลางสงครามโลกครั้งที่ 2 ได้เกิดความขัดแย้งกันภายในคณะราษฎรเมื่อรัฐบาลของจอมพล ป. ร่วมเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่น ซึ่งต่อมาในปี พ.ศ. 2488 ญี่ปุ่นก็ได้ประกาศแพ้สงครามทำให้ไทยก็ต้องมีฐานะเป็นผู้แพ้สงคราม แต่เนื่องจากการดำเนินงานของ “ขบวนการเสรีไทย” ในต่างประเทศ เมื่อสงครามสิ้นสุดลงไทยจึงสามารถรอดพ้นจากฐานะดังกล่าวได้ ในขณะนั้นบรรยากาศของการเมืองไทยเริ่มเปิดกว้างให้แก่กลุ่มกษัตริย์นิยมอีกครั้ง เนื่องจากหม่อมเจ้าศุภสวัสดิ์วงศ์สนิท สวัสดิวัตน์ แก่นนำเสรีไทยสายอังกฤษ วางเงื่อนไขว่าหากการต่อต้านสำเร็จ รัฐบาลหลังสงครามจะต้องนิรโทษกรรมความผิดให้แก่กษัตริย์การเมืองที่ถูกคุมขังหลังการปฏิวัติ ซึ่งรัฐบาลหลังสงครามที่นายปรีดีสนับสนุนนั้นได้ทำตามสัญญา และหวังที่จะให้เกิดการประนีประนอมระหว่างกัน ส่งผลให้ขบวนการกษัตริย์นิยมเริ่มหวนคืนสู่เวทีการเมืองอย่างเป็นทางการจนสามารถบรรจบกับแก่นนำและเครือข่ายกษัตริย์นิยมที่เคยถูกจับกุมและลี้ภัยได้ นอกจากนี้ยังได้รับคิณฐานันดรและยศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งแก่นนำที่มาจากพระราชวงศ์ชั้นสูง เช่น กรมขุนชัยนาทนเรนทร ต่อมาได้เปลี่ยนจากนักโทษชายกลายเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 บางส่วนได้ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่ฝ่ายค้าน บางส่วนเล่นบทเป็นปัญญาชนในวงการหนังสือพิมพ์ เขียนบทความและสารคดีการเมืองโจมตีคณะราษฎรและแตกต่างให้กับพฤติกรรมของพวกตนในอดีต จนเมื่อกลุ่มกษัตริย์นิยมมีอำนาจมากขึ้นอีกครั้งก็ได้คิดกำจัดบุคคลสำคัญในคณะราษฎร ได้แก่ นายปรีดี พนมยงค์ และจอมพล ป. พิบูลสงคราม ประกอบกับเวลานั้นเกิดการเสด็จสวรรคตของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลด้วย “การต้องพระแสงปืน” อย่างมีปริศนา ฝ่ายกษัตริย์นิยมจึงพยายามป้ายมลทินผู้อยู่เบื้องหลังการสวรรคตให้แก่ นายปรีดี พนมยงค์ ผ่านการปลุกกระแสบนหน้าหนังสือพิมพ์ นำมาสู่การรัฐประหารรัฐบาลของ นายปรีดี พนมยงค์ ในปี พ.ศ. 2490 นำโดยพลตำรวจโทผิน ชุณหะวัณ และสุดท้ายแต่ไม่ท้ายที่สุด ก็เกิดการรัฐประหารรัฐบาลของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ในปี พ.ศ. 2500 ซึ่งความขัดแย้งทางการเมืองในขณะนั้นถูกแบ่งออกเป็น 2 ขั้ว ได้แก่ รัฐบาลกับตำรวจ และกองทัพที่มีจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ เป็นผู้นำกับกลุ่มกษัตริย์นิยม สำหรับการรัฐประหารที่เกิดขึ้นในครั้งนี้เป็นการทำให้การเมืองไทยถูกผลักเข้าสู่ “ระบอบเผด็จการทหารเต็มรูปแบบ” และถือว่าการสิ้นสุดการเมืองภายใต้ยุคคณะราษฎร อย่างไรก็ตามเนื้อหาในหัวข้อนี้นี้ทำให้ผู้

วิจารณ์ได้ตระหนักว่า ไม่ใช่เรื่องแปลกอะไรหากผู้ที่เคยมีอำนาจอยู่ในมือจะกลัวการสูญเสียอำนาจ และถวิลหาอำนาจดังเช่นที่เคยมีมา ไม่เว้นแม้แต่สถาบันกษัตริย์ ราชวงศ์ และกลุ่มกษัตริย์นิยม ที่มีฐานะเป็น “มนุษย์” เฉกเช่นคนทั่วไป ทั้งนี้เนื่องจาก “การเมืองเป็นเรื่องของการต่อสู้เพื่อแสวงหาอำนาจ โดยไม่สนวิธีการ – Hans Morgenthau” บนวิถีทางการกลับสู่อำนาจจึงได้มีการสร้างพันธมิตรกับทหารและกลุ่มการเมืองอื่นที่ไม่ใช่คณะราษฎร บางครั้งก็ร่วมมือกับพลเรือนโค่นล้มทหาร บางครั้งก็ร่วมมือกับทหารโค่นล้มพลเรือน และบางครั้งก็ร่วมมือกับทหารกลุ่มใหม่โค่นล้มทหารกลุ่มเก่า จนกระทั่งสามารถเปลี่ยนโครงสร้างอำนาจในยุคคณะราษฎรไปสู่ “ทหาร” กลุ่มอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิวัติ 2475 อีกเลย

หัวข้อที่ 2 เรื่อง “ความชอบด้วยระบบ”: วิวาทะว่าด้วย “รัฐธำมณีปิตย” ในคำอธิบายกฎหมายรัฐธรรมนูญ (2475-2500) ในหัวข้อนี้จะนำเสนอถึงภาวะความขัดแย้งหลังการปฏิวัติ 2475 ที่ไม่ได้มีเพียงการต่อสู้กันภายในสถาบันการเมืองเท่านั้น แต่ยังเกิดความขัดแย้งทางอุดมการณ์ที่กลายเป็น “สนามรบ” ให้เหล่าปัญญาชนนักกฎหมายสรรหานิยามและให้ความหมายต่อสภาวะการณ์ทางการเมืองและความสัมพันธ์ของสถาบันการเมืองในระบอบใหม่ที่ควรจะเป็นผ่านตำรา คำอธิบาย และรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อถกเถียงเรื่อง “ขอบเขตอำนาจของกษัตริย์หลังการปฏิวัติ” มุ่งแสดงให้เห็นข้อแตกต่างของคำอธิบายบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับกษัตริย์ในฐานะที่เป็นประมุขของประเทศผ่านสำนักคิดทางกฎหมาย 2 สำนัก ได้แก่ “สำนักจารีตประเพณี” ประกอบด้วยกลุ่มชนชั้นนำปัญญาชน และนักกฎหมายที่จบจากอังกฤษเป็นส่วนใหญ่และมีความใกล้ชิดเจ้านาย สำนักนี้เชื่อว่าสถาบันกษัตริย์มีฐานะสมบูรณ์และมีความเป็นสถาบันมาอย่างต่อเนื่องโดยดำรงอยู่เหนือทุกบริบท ส่วนอีกสำนักหนึ่งคือ “สำนักรัฐธรรมนูญนิยม” ประกอบด้วยนักกฎหมายที่จบจากทวีปยุโรปและส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับการปฏิวัติ 2475 มีหลักการที่เน้นการจำกัดอำนาจรัฐ การแบ่งแยกอำนาจ การสร้างกลไกการตรวจสอบอำนาจ และมองการปรับตัวของสถาบันกษัตริย์ในบริบทที่พิจารณาจากความเปลี่ยนแปลงของบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญในหมวดกษัตริย์ ซึ่งผู้เขียนได้นำเสนอในลักษณะที่หยาบคายการตีความและการอธิบายของทั้ง 2 สำนักมาประกอบกับรัฐธรรมนูญ ผ่านประเด็นหลักหลายประเด็น เช่น คำอธิบายว่าด้วยความชอบธรรม การละเมิดมิได้กับความรับผิดชอบของกษัตริย์ ความสัมพันธ์ระหว่างกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญกับรัฐบาลที่ต้องรับผิดชอบต่อรัฐสภา และพระราชสถานะในรัฐธรรมนูญหลังการปฏิวัติ 2475 ฯลฯ ผู้วิจารณ์จะยกตัวอย่างความเห็นต่างของทั้ง 2 สำนักในเรื่อง “บทบัญญัติอำนาจกษัตริย์คืออำนาจประชาชนหรืออำนาจสูงสุดอยู่ที่ประชาชน” นักกฎหมายจากสำนักจารีตประเพณีอย่างหลวงจักรปาณีฯ ได้อธิบายถึงอำนาจสูงสุดว่า “การที่จะเขียนในธรรมนูญว่าอำนาจสูงสุดของประเทศอยู่กับราษฎร (อย่างของเรา) หรือจะเขียนว่าอำนาจสูงสุดอยู่กับพระราชาธิราช แต่ต้องทรงใช้อำนาจนั้นตามบทบัญญัติแห่งธรรมนูญ (อย่างของญี่ปุ่น) ผลที่จะได้ก็คงเท่ากัน” แต่ในขณะที่เดือน บุนนาค และไพโรจน์ ชัยนาม จากสำนักรัฐธรรมนูญนิยมได้ให้ความเห็นแย้งว่า “หลักว่าจะเขียนรัฐธรรมนูญให้อำนาจอธิปไตยอยู่ที่ใครก็ไม่มีใครมีความแตกต่างกันนั้น คำกล่าวเช่นนี้หาถูกต้องไม่ เนื่องจากการมีความแตกต่างกันอย่างมีสาระสำคัญ หากระบุว่าอำนาจสูงสุดอยู่กับพระราชาธิราช ก็หมายความว่ากษัตริย์จำกัดอำนาจด้วยพระองค์เองตราบเท่าที่พระองค์ยังยินยอม แต่หากไม่ประสงค์จำกัดอำนาจแล้วย่อมสามารถเรียกอำนาจเต็มกลับคืนได้เมื่อนั้น ด้วยเหตุนี้การบัญญัติว่าอำนาจอธิปไตยย่อมมาจากปวงชนชาวสยามจึงถูกต้อง” เป็นต้น จากข้างต้นทำให้ผู้วิจารณ์เห็นภาพสะท้อนแนวความคิดที่

แตกต่างกันของ 2 สำนัก ซึ่งเริ่มจากการมีอุดมการณ์ทางการเมืองที่ไม่ตรงกัน และแน่นอนว่าจะทำให้เกิดกระทำที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ในทางส่งเสริมกันหรือขัดแย้งกันก็ได้

หัวข้อที่ 3 เรื่อง **กำเนิดระบอบประชาธิปไตยแบบอำนาจจำกัด: ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาบันทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยไทย (2475-2490)** การศึกษาการเมืองไทยด้วยวิธี “สถาบันนิยมใหม่” (neo-institutionalism) เป็นแนวการศึกษาสถาบันการเมืองที่ผสมผสานระหว่างการเมือง ประวัติศาสตร์ และกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ใช้วิธีการคิดแบบอุปนัยในเชิงความมีชีวิตของสถาบันการเมือง โดยมุ่งวิเคราะห์ถึงกระบวนการทางการเมือง การปรับตัว การตัดสินใจ และพฤติกรรมว่าก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสถาบันการเมืองต่างๆ และมีผลกระทบต่อดำรงอยู่หรือเปลี่ยนแปลงระบอบการเมืองอย่างไร ซึ่งผู้เขียนได้นำวิธีการศึกษานี้มาใช้ในหัวข้อ ที่ 3 เพื่อตอบคำถามที่ว่า “สถาบันกษัตริย์ในฐานะสถาบันการเมือง มีปฏิกิริยาตอบโต้กับสถานการณ์ทางการเมืองและสถาบันการเมืองอื่นๆ หลังการปฏิวัติ 2475 อย่างไร และปฏิกิริยาดังกล่าวก่อให้เกิดผลอย่างไรต่อระบอบประชาธิปไตย” โดยมีแนวทางในการดำเนินเรื่องอุปนัยเทียบเคียงกับเทพปกรณัมกรีกเรื่อง “กล่องแพนโดร่า” และนิทานเรื่อง “เจ้าผู้ขี้แย” เริ่มจากการเกริ่นถึงจุดเริ่มต้นของเรื่อง คือ การปฏิวัติในวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ซึ่งนับว่าเป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์การเมืองไทยที่ได้ปรากฏข้อความตรงไปตรงมาตามหลักปกครองของระบอบประชาธิปไตยสากลที่ว่า “อำนาจสูงสุดของประเทศนั้น เป็นของราษฎรทั้งหลาย” ทำให้เกิดการโอนอำนาจอธิปไตยที่เคยอยู่กับสถาบันกษัตริย์อย่างยาวนานกลับคืนสู่ประชาชน โดยการจำกัดอำนาจการเมืองของสถาบันกษัตริย์ไว้ เปรียบเสมือน “การจับยักยัก” หรืออำนาจทางการเมืองสูงสุดที่เคยอยู่ที่สถาบันกษัตริย์ใส่กล่องแพนโดร่านั้นเอง แต่ในเวลาต่อมาก็ได้เกิดการเคลื่อนไหวของสถาบันกษัตริย์ในลักษณะเป็นปฏิปักษ์ปฏิวัติ ดังเห็นได้จากการที่จอมพล ป. พิบูลสงคราม สมาชิกคณะราษฎรคนสำคัญในขณะนั้น ได้แถลงเปิดเผยต่อสภาผู้แทนราษฎรถึงเบื้องหลังการครอบงำการร่างรัฐธรรมนูญของเหล่าปฏิปักษ์ปฏิวัติว่า “รัฐธรรมนูญฉบับนี้ (10 ธันวาคม 2475) ร่างขึ้นในอิทธิพลของพระมหากษัตริย์และของพระยามโนฯ ส่วนพวกเราคณะราษฎรนั้น นานๆ พระยามโนฯ ก็เรียกประชุมถามความเห็นหรือแจ้งพระประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวให้ฟัง บางคราวในที่ประชุมนั้น ถ้าเราไม่ยอมทำตามก็ถูกขู่เชือดอย่างเต็มที่และเราก็ต้องยอม” รวมถึงข้อเรียกร้องของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ก่อนที่จะสละราชสมบัติที่พระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรีจากคณะราษฎรแถลงต่อสภาผู้แทนและสรุปข้อเรียกร้องของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ว่า “ข้อเรียกร้องต่างๆ ที่พระองค์ยื่นต่อรัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎร นั้นขัดต่อการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ” จึงได้ละเลยต่อข้อเรียกร้องไปบ้าง ทำให้สามารถสรุปปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาบันกษัตริย์กับรัฐบาลและรัฐสภาที่เกิดขึ้นในช่วงนี้ว่าเป็นการ “พยายามจับยักยักใส่กล่องแพนโดร่า” เพื่อให้มีพฤติกรรมการเมืองอยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ ต่อมาหลังจากพระปกเกล้าสละราชสมบัติ รัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎร จึงได้พิจารณาทูลเชิญพระองค์เจ้าอานันทมหิดล ขึ้นเป็นกษัตริย์พระองค์ใหม่และจัดตั้งคณะผู้สำเร็จราชการขึ้น และปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาบันกษัตริย์กับรัฐบาลและสภาผู้แทนฯ ในเวลาช่วงดังกล่าวได้ถูกดำเนินไปอย่างราบรื่นเนื่องจากพระองค์และคณะผู้สำเร็จราชการให้การสนับสนุนระบอบประชาธิปไตยที่มีกษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญ จึงกล่าวได้ว่าเป็นช่วงเวลา “ที่ยักยักอยู่ในกล่องแพนโดร่า” แต่ทว่านับหลังจากการรัฐประหารในปี พ.ศ. 2490 ซึ่งสำเร็จลงได้ด้วยการให้ความช่วยเหลือของกรมขุนชัยนาทนเรนทร หนึ่งในคณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ที่ได้รับรองการรัฐประหารโค่นล้มรัฐบาล

และลงนามประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับ พ.ศ. 2490 ด้วยพระองค์แต่เพียงผู้เดียว ปราศจากการลงนามของพระยามานวราชเสวี หนึ่งในคณะผู้สำเร็จราชการที่เป็นตัวแทนฝ่ายรัฐบาล โดยการกระทำเช่นนี้ได้กลายเป็นต้นแบบของการรัฐประหารที่ได้รับการรับรองความชอบธรรมจากสถาบันกษัตริย์ จนทำให้การกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญนี้ประสบความสำเร็จได้ไม่ยากนัก และนำมาสู่การกำเนิดระบอบการปกครองที่พิกลพิการที่มีชื่อว่าประชาธิปไตยแต่ไม่ใช่ **“การปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน - Abraham Lincoln”** อีกต่อไป ซึ่งเสมือนว่า “กล่องแพนโดราได้ถูกเปิด” และอำนาจของประชาชนกลับถูกจำกัดมากกว่า กลายเป็นว่า “แจ๊คได้ถูกจับใส่กล่องเองเสียแล้ว” ไม่ยังจบเพียงเท่านี้ ต่อมาอีกจะได้ทำหน้าที่เป็นสถาปนิกทางการเมืองด้วยการออกแบบระบอบการเมือง และได้กำหนดความสัมพันธ์ทางการเมืองใหม่ที่เอื้อประโยชน์แก่ฝ่ายตนเองเกิดขึ้น ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจารณ์มีทัศนะว่า สอดคล้องกับแนวความคิดของอาจารย์ช้อยนันทน์ สมุทวนิช ที่อธิบายการเมืองว่า **“การเมืองเป็นเรื่องของการแข่งขันกันเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการแบ่งปันคุณค่าที่ให้ประโยชน์แก่ฝ่ายตนมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้”** เห็นได้จากการร่างรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2490 และ 2492 อีกทั้งจากการที่กษัตริย์ได้ทำการประดิษฐ์ระบอบการเมืองที่ต้องการขึ้นมาและเรียกนวัตกรรมนี้ว่า **“ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข”** ซึ่งเป็นข้อความที่สร้างขึ้นใหม่และไม่เคยมีมาก่อนนับตั้งแต่การปฏิวัติ 2475

หัวข้อที่ 4 เรื่อง **“ฝันจริงของนักอุดมคติน้ำเงินแท้: รื้อ 2475 สร้างระบอบกลายพันธุ์”** ในหัวข้อนี้ได้ชักนำให้เกิดความรู้สึกแปลกใจที่มีต่อการการปฏิวัติ 2475 ว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งนี้ได้ชักนำให้เกิดความรู้สึกแปลกใจที่มีต่อการการปฏิวัติ 2475 ว่าการเปลี่ยนแปลงการปกครองครั้งนี้สำคัญเช่นนี้เหตุใดจึงถูกทำให้เป็นสิ่งที่ไม่น่าภาคภูมิใจ ไม่มีความเกี่ยวข้องกับประชาชน โดยความหมายและความทรงจำเกี่ยวกับการปฏิวัติ 2475 ได้ถูกกลืนและโยกย้าย และไม่มีอะไรเป็นสิ่งที่ใหม่ ดังที่มีการอธิบายว่าไทยมีรัฐธรรมนูญมาตั้งแต่สมัยสุโขทัยแล้วและไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงการปกครอง ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าความไม่พอใจหลังการปฏิวัติ 2475 จะส่งผลให้ “เรื่องเล่า” ของกลุ่มกษัตริย์นิยมเกี่ยวกับการปฏิวัติเต็มไปด้วยข้อกล่าวหาว่าไม่เป็นประชาธิปไตยและไม่มีผลดี ส่วนสัญลักษณ์ของการปฏิวัติ เช่น “หมุดคณะราษฎร” ที่ลานพระบรมรูปทรงม้า ก็ถูกทำให้กลายเป็นสิ่งแปลกปลอม ถูกปล่อยปละละเลย ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจารณ์เห็นว่าจริงอย่างปฏิเสธไม่ได้ เนื่องจากปัจจุบัน ณ ปีที่ผู้วิจารณ์เขียนบทวิจารณ์นี้ขึ้นมาหมุดคณะราษฎรได้หายสาบสูญไปอย่างลึกลับในเดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2560 และถูกแทนที่ด้วย “หมุดหน้าใส” ที่สลักข้อความคาถาภาษิตในพระราชลัญจกรประจำเครื่องขัตติยราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติคุณรุ่งเรืองยิ่งมหาจักรีบรมราชวงศ์ ซึ่งรัชกาลที่ 5 ได้จัดทำขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติยศในรัชกาลที่ 1 ทั้งนี้การหายไปของหมุดคณะราษฎรยังคงเป็นเรื่องคลุมเครือที่ผู้วิจารณ์เห็นว่าสะท้อนในสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อได้อย่างชัดเจน การไม่ให้ความสำคัญอาจเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามที่จะบดขยี้กลอนโค่นมรดกของคณะราษฎรและความทรงจำเกี่ยวกับการปฏิวัติ 2475 อีกทั้งการกระทำเหล่านี้ อาจเป็นการสร้างความชอบธรรมให้แก่กลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่เป็นปฏิปักษ์ปฏิวัติ โดยการ “รื้อ” ความหมายของการปฏิวัติและสร้างคำอธิบายใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่ว่าคณะราษฎรเป็นต้นกำเนิดของ “อำมาตยาธิปไตย” และ “เผด็จการคณะราษฎร” ที่ช่วงชิงเอาพระราชอำนาจไป รวมถึงการ “ผลิตซ้ำเรื่องเล่า” เกี่ยวกับการปฏิวัติว่าเป็นการ “ชิงสุก ก่อนหาม” แล้วเชิดชูและสร้างความหมายใหม่ให้แก่ระบอบเก่า อีกทั้งยังสร้างความชอบธรรมในการเข้าร่วมการก่อกบฏ และการรัฐประหารโค่นล้มคณะราษฎรเพื่อสานฝัน “น้ำเงินแท้” โดยน้ำเงินแท้เป็นนามของกลุ่มนักโทษในเรือนจำที่ทำการเคลื่อนไหวต่อต้านการปฏิวัติหลายครั้งเช่น ในกบฏบวรเดช กบฏนายสิบ การลอบสังหารผู้นำคณะราษฎร และการเคลื่อนไหวต่อต้านในทางลับอื่นๆ

ซึ่งรัฐบาลจับกุมผู้เกี่ยวข้องได้จำนวนมากทั้งที่เป็นพลเรือน นักหนังสือพิมพ์ ข้าราชการ ทหาร และเจ้านายชั้นสูง ระหว่างที่จำนวนหนึ่งถูกคุมขังในฐานะนักโทษการเมือง พวกเขาได้บันทึกความทรงจำและแต่งนิยายขึ้นจำนวนมากที่เล่าเรื่องในลักษณะกลับหัวกลับหาง และต่อมาถูกนำมาเผยแพร่ภายหลังที่ได้รับการนิรโทษกรรมในปี พ.ศ. 2488 ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ชนชั้นนำเงินแท้และนักการเมืองที่อยู่ฝ่ายตรงข้ามกับคณะราษฎรหลบหนีสู่เวทีการเมือง วงการนักเขียน และนักหนังสือพิมพ์ได้อีกครั้ง ซึ่งได้พูดเขียน วิพากษ์ วิเคราะห์การเมืองในลักษณะที่แทบไม่มีงานชิ้นใดเลยที่บอกว่าพวกตนเป็น “กบฏ” มีแต่ยืนยันว่าตนเองเป็น “นักประชาธิปไตย” ถึงแม้ว่าขบวนการนำเงินแท้ คณะชาติ และคณะกู้บ้านกู้เมืองจะปฏิเสธเสียงแข็งว่าไม่เกี่ยวข้องกับการก่อกบฏ แต่ผลงานของพวกเขาก็สะท้อนให้เห็นถึงการเมืองเปลี่ยนไป คือ เมื่อคณะราษฎรสิ้นอำนาจลงและฝ่ายกษัตริย์นิยมกับฝ่ายทหารนิยมมีอำนาจ จะพบว่าพวกเขาได้ยอมรับเองอย่างภาคภูมิใจในภายหลังว่าพวกเขามีส่วนในการเคลื่อนไหวต่อต้านรัฐบาลคณะราษฎรในอดีตไม่น้อย

หัวข้อที่ 5 เรื่อง **อ่านปทานุกรมของสอ เสถบุตร ในฐานะวรรณกรรมการเมือง** ในหัวข้อนี้มุ่งนำเสนอการศึกษาเรื่องราวหลังจากการปฏิวัติ 2475 ผ่าน “ปทานุกรม” หมายถึงพจนานุกรม แต่ในขณะนั้นนิยมเรียกว่าปทานุกรม ที่แต่งโดย “สอ เสถบุตร” เนื่องจากประโยคในปทานุกรมของสอ มีความสัมพันธ์ได้ต่อกับบริบทการเมืองหลังการปฏิวัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเหตุการณ์กบฏบวรเดช ทำให้สามารถเข้าใจการเมืองโลกด้วยสายตาของ “ผู้แต่ง” ที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมทางการเมือง อันมีความวิตกต่อระบอบใหม่ที่เปิดโอกาสให้สามัญชนขึ้นมามีอำนาจแทนชนชั้นสูงในระบอบเก่า ซึ่งในขณะนั้นปทานุกรมของสอได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากนักอ่าน นักแปล นักเขียน ครูอาจารย์ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และยังคงหลงเหลืออยู่จนถึงปัจจุบัน อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มคนข้างต้นคงไม่มีใครไม่รู้จักหรือไม่เคยใช้ปทานุกรมอันโด่งดังของสอ เสถบุตร แต่จะมีสักกี่คนที่ล่วงรู้ว่าปทานุกรมฉบับนั้นได้ซ่อน “การเมือง” ของปัญญาชนฝ่ายกษัตริย์นิยมเอาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากนำปทานุกรมมาพิจารณาควบคู่กับบริบททางการเมืองหลังการปฏิวัติ 2475 ที่มีการขัดแย้งกันระหว่างฝ่ายสนับสนุนระบอบใหม่กับฝ่ายนิยมระบอบเก่า จนเกิดการยกทัพจากหัวเมืองเข้ามาปราบปรามคณะราษฎรของ “กบฏบวรเดช” ซึ่งตัวสอ เสถบุตร อดีตข้าราชการสำนักผู้หนึ่งก็ได้เข้าไปเกี่ยวข้องด้วยจนถูกถอดบรรดาศักดิ์ และถูกศาลพิเศษตัดสินจำคุกตลอดชีวิต ในระหว่างถูกคุมขังเขาได้ใช้เวลาแต่งปทานุกรมอังกฤษ-ไทย ขึ้นมา โดยผู้วิจารณ์จะขอหยิบยกประโยคตัวอย่างของคำศัพท์ใน “The New Model English-Siamese Dictionary” ฉบับสอ เสถบุตร ที่สามารถสะท้อนความคิดทางการเมืองที่แฝงอยู่ภายในได้ เช่น The king has absolute power. - “พระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจสมบูรณ์” There are still many absolutist in the world. - “ในโลกนี้ยังมีผู้นิยม ลัทธิสมบูรณาญาสิทธิราชอีกมาก” He ruled as a dictator. - “เขาปกครองอย่างผู้เผด็จการ” [เขาในที่นี้หมายถึงบุคคลในคณะราษฎร ซึ่งอาจหมายถึงจอมพล ป.พิบูลสงคราม] ฯลฯ จากประโยคตัวอย่างที่พบเป็นการวิจารณ์การปฏิวัติอันนำมาซึ่งระบอบใหม่ และชื่นชมระบอบการเมืองที่กษัตริย์มีอำนาจมาก

หัวข้อที่ 6 เรื่อง โหรกับการได้ปฏิวัติ 2475: แอล้ม เลี่ยมเพ็ชรรัตน์ กับ “76 เทพการเมือง” ในหัวข้อนี้ได้นำเสนอเรื่องราวของหนังสือชุดหนึ่งที่อาจหลุดรอดจากการรับรู้ของผู้ที่สนใจศึกษาเกี่ยวกับการปฏิวัติ 2475 ไป ซึ่งก็คือหนังสือชุด “เคล็ดลับโหราศาสตร์” ที่แต่งโดย “แอล้ม เลี่ยมเพ็ชรรัตน์” โหรผู้เข้าร่วมกบฏบวรเดชในปีพ.ศ. 2476 โดยแอล้มได้แต่ง “เคล็ดลับโหราศาสตร์ภาค 1” ขึ้นในระหว่างถูกคุมขังอยู่ที่แดนหก ก่อนที่จะถูกย้ายไปยังเกาะตะรุเตาในปี พ.ศ. 2482 แต่ต่อมาแอล้มได้นำออกจากเกาะตะรุเตาพร้อมพวกรวม 5 คนไปยังเกาะลังกาวี และยึดอาซิโพรในสิงคโปร์จวบจนสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุด หนังสือเคล็ดลับโหราศาสตร์ภาค 1 มีลักษณะเป็นเอกสารที่จัดประเภทได้ยากเนื่องจากเป็นเอกสารที่อยู่ระหว่างประวัติศาสตร์กับโหราศาสตร์ อย่างไรก็ตามหากอ่านโดยมุ่งความสนใจไปที่กรณีตัวอย่างและเกร็ดที่สอดแทรกระหว่างภาษาโหร ก็ จะเห็นความเคลื่อนไหวและการยอมรับว่ากระทำการที่เป็นปฏิปักษ์ของคณะกษัตริย์นิยมชุดต่างๆ ดังเห็นจากเนื้อหาภายในหนังสือที่ได้เล่าถึงรายละเอียดเกี่ยวกับบทบาทและความเคลื่อนไหวของเขาในการเผยแพร่เอกสารตามหัวเมือง จนทำให้ถูกจับกุม และได้มีการยอมรับในเวลาต่อมาว่าพรรคที่เขาสังกัดเมื่อครั้งนั้นเป็นคณะกษัตริย์นิยม ดังที่เขากล่าวสรุปเองว่า “รัฐบาลจับเอาพวกข้าพเจ้าอันเป็นพวกของพระบรมราชวงศ์จักรี” ในระยะต่อมาเมื่อรัฐบาลหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ทำการนิรโทษกรรมความผิดให้แก่นักโทษการเมืองที่ถูกจับกุมหลังการปฏิวัติ แอล้ม เลี่ยมเพ็ชรรัตน์ จึงกลับมาไทยและได้มีบทบาทสำคัญในแวดวงโหรของเมืองไทยอีกครั้ง โดยได้จัดทำหนังสือชื่อ “เคล็ดลับโหราศาสตร์” แต่งขึ้นระหว่างปีพ.ศ. 2476-2489 ขณะที่ถูกคุมขังและระหว่างการหลบหนีรวมระยะเวลา 12 ปี แอล้มเห็นว่าการปฏิวัติทำให้ราชอาณาจักรสูญเสียพระมหากษัตริย์ไป 2 พระองค์ คือพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และฝ่ายกษัตริย์นิยมได้ถูกปราบปรามหลายครั้ง ดังนั้นจึงต้องการสร้างศาลพระทรงเมือง ชื่อว่าศาล “ฤๅษี 76 เทพการเมือง” เพื่อบูชาคณะเจ้าที่ได้สละชีวิต ทั้งนี้กล่าวว่าตนเองเป็นคนเดียวในคณะเจ้าที่มีความรู้ด้านโหราศาสตร์ สามารถหยั่งรู้อนาคต และจะใช้ความรู้นี้คุ้มครองกษัตริย์จากภัยคอมมิวนิสต์ได้นำมาสู่การประกอบพิธีกรรมการสถาปนาฤๅษี 76 เทพการเมือง ในวันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2489 โดยแอล้ม เลี่ยมเพ็ชรรัตน์ ได้จารึกรายชื่อคณะเจ้าที่เสียชีวิตนับตั้งแต่กรณีกบฏบวรเดชจนถึงขณะนั้น 76 รายชื่อบนแผ่นทองคำ นำไปเผาไฟ แล้วเอากระดูกชิ้นปั้นเป็นรูปฤๅษี ที่วัดมกุฏกษัตริยาราม โดยสมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ได้ร่วมพิธี อีกทั้งยังมีคณะบุคคลที่ร่วมตอบโต้การปฏิวัติ 2475 จากเหตุการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาเข้าร่วมพิธีกรรมด้วย ในประเด็นหากมองข้ามความสมเหตุสมผลไป ไม่ว่าฤๅษี 76 เทพการเมืองจะมีฤทธิ์เดชหรือไม่ก็ตาม แต่ก็ได้แสดงให้เห็นถึงเครือข่ายได้ปฏิวัติของคณะเจ้าได้ คือ รายนามเทพเกียรติศักดิ์การเมือง จำนวน 76 ราย ที่ถูกมองว่าเป็นพวกที่สละชีวิตเพื่อปกป้องกษัตริย์ จำแนกออกเป็นความพยายามก่อกบฏได้ปฏิวัติ 3 ครั้ง ได้แก่ กบฏบวรเดช กบฏนายสิบ 2478 กบฏพระยาทรงสุรเดช พ.ศ. 2481 และหนึ่งรายจากเหตุการณ์ลอบสังหาร แต่อย่างไรก็ตามสำหรับผู้วิจารณ์แล้ว เพราะการที่แต่ละฝ่ายแสดงออกทางความคิดและการกระทำว่าฝ่ายของตนเองมีการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรมนั้น ถ้าหากมีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันก็ไม่สามารถตัดสินว่าอีกฝ่ายผิดได้โดยสิ้นเชิง เนื่องจากแต่ละฝ่ายมีการรับรู้และยึดหลักอุดมการณ์ที่ต่างกันตั้งแต่ต้น

หัวข้อที่ 7 เรื่อง **วิวาทะเค้าโครงการณเศรษฐกิจกับบันทึกพระบรมราชวินิจฉัยและการเมืองของการผลิตซ้ำ** สำหรับหัวข้อนี้จะมุ่งนำเสนอเอกสารการเมืองสมัยใหม่ที่มีทัศนะว่าคงไม่มีเอกสารชิ้นไหนก่อนชนวนการวิวาทะอย่างต่อเนื่อง ยาวนานและประกอบคู่กันอย่างแนบแน่นได้เท่ากับ “เค้าโครงการณเศรษฐกิจ” ของปรีดี พนมยงค์ กับ “บันทึกพระบรมราชวินิจฉัยฯ” ซึ่งเอกสารทั้งสองชิ้นนี้ไม่เพียงแต่เป็นคู่วิวาทะเท่านั้น แต่ยังมีการนำเสนอและ “การผลิตซ้ำ” ออกสู่สาธารณะท่ามกลางบริบททางการเมืองที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ก็เพื่อช่วงชิงการสร้างความจริงจำแนกแบบต่างๆ ระหว่างกลุ่ม “นิยมปรีดี” กับกลุ่ม “อนุรักษนิยม” ปัจจุบันเอกสารทั้งสองชิ้นถูกค้นพบและให้บริการอยู่ที่หอจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยต้นฉบับของเค้าโครงการณเศรษฐกิจฯ มีชื่อที่เป็นทางการว่า *คำชี้แจงเค้าโครงการณเศรษฐกิจและเค้าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการประกันความสุขสมบูรณ์ของราษฎรกับเค้าร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการประกอบเศรษฐกิจ* ระบุชื่อผู้เขียนว่าหลวงประดิษฐมนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) ปกนอกมีสีน้ำตาลอ่อน ซึ่งแต่เดิมน่าจะเป็นสีเหลือง ปกหลังที่ระบุจำนวนพิมพ์และปีที่พิมพ์หลุดหายไป แต่คาดว่าคงพิมพ์ขึ้นระหว่างปลายเดือนกุมภาพันธ์ถึงต้นเดือนมีนาคม พ.ศ. 2476 ส่วนต้นฉบับของบันทึกพระบรมราชวินิจฉัยฯ มีชื่อที่เป็นทางการว่า *บันทึกพระบรมราชวินิจฉัยเรื่อง เค้าโครงการณเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐมนูธรรม* เนื้อหาภายในเป็นข้อวิจารณ์ที่มีต่อคำชี้แจงเค้าโครงการณเศรษฐกิจ ปกนอกมีสีขาว ลงวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2476 ที่จริงเอกสารนี้ไม่ระบุชื่อผู้เขียน แต่ต่อมาก่อให้เกิดความเข้าใจว่าพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นผู้เขียนเอกสารชิ้นนี้เนื่องจากพบว่ามีการเพิ่มเติมชื่อผู้เขียนในตอนท้ายของเอกสารว่า “ประชาติปก” เมื่อมีการผลิตซ้ำในยุคต่อๆ มาเกือบทุกฉบับจึงถูกใช้อ้างอิงกันต่อไปเรื่อยๆ โดยไม่มีการตรวจสอบ ซึ่งจุดเริ่มต้นการปรากฏตัวคำว่าประชาติปก ท้ายบันทึกพระบรมราชวินิจฉัยฯ นั้นพบอยู่ในหนังสือ *พระปกเกล้าทรงได้เค้าโครงการณเศรษฐกิจของปรีดี พนมยงค์ (2492) ฉบับโรงพิมพ์ ภัคดีประดิษฐ์* ซึ่งไม่ได้ระบุชื่อผู้จัดทำต้นฉบับไว้ อย่างไรก็ตามผู้วิจารณ์มีทัศนะว่าการเพิ่มเติมนี้อาจจะเป็นผลมาจากการที่ผู้ผลิตซ้ำมีความมั่นใจและเชื่อมั่นว่าพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นผู้เขียนต้นฉบับพระบรมราชวินิจฉัยฯ จึงเพิ่มเติมลงท้ายเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ อย่างไรก็ตามเหตุการณ์ที่เป็นชนวนเหตุสำคัญเกิดจากการที่ปรีดีได้เสนอคำชี้แจงเค้าโครงการณเศรษฐกิจต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวันที่ 9 มีนาคม พ.ศ. 2476 คณะรัฐมนตรีได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาเค้าโครงการณเศรษฐกิจแห่งชาติขึ้นเพื่อทำความเข้าใจต่อเค้าโครงการณของปรีดี มีการประชุมในวันที่ 12 มีนาคม โดยปรีดีอธิบายว่าโครงการที่ตนเสนอใช้หลักสังคมนิยมและทุนนิยมมาผสมผสานกัน เสียงส่วนใหญ่ในคณะกรรมการสนับสนุนเค้าโครงการณของปรีดี ขณะที่พระยามโนปกรณนิติธาดาและพระยาทรงสุรเดชได้แสดงความเห็นคัดค้านและประชุมนายทหารกล่าวหาว่าปรีดีว่าเป็น “คอมมิวนิสต์” ต่อมาการประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเรื่องเค้าโครงการณเศรษฐกิจอีกครั้งในวันที่ 28 มีนาคม แต่ยุติลงอย่างรวดเร็วเมื่อพระยามโนปกรณนิติธาดาได้ส่งพระบรมราชวินิจฉัยให้ปรีดีอ่าน ขณะนั้นการเมืองมีเข้มข้นขึ้นตามลำดับเนื่องจากในสภามีความคิดเห็นที่ขัดแย้งกัน จนในวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2476 พระยามโนปกรณนิติธาดา ก็ได้ทำการยึดอำนาจจากรัฐธรรมนูญบางมาตราด้วยการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้ปิดประชุมสภาผู้แทนราษฎร และตั้งคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ โดยรัฐบาลได้ชี้แจงความจำเป็นความเป็นว่า ในคณะรัฐมนตรีตอนนี้เกิดการแตกออกเป็น 2 พวกที่มีความเห็นต่างกันและไม่สามารถที่จะคล้อยตามกันได้ ต่อมาในวันที่ 12 เมษายน พ.ศ. 2476 ปรีดีจึงได้เดินทางลี้ภัยไปอยู่ที่ประเทศฝรั่งเศสตามคำแนะนำ ในขณะที่เดียวกันก็มีการเผยแพร่บันทึก

พระบรมราชวินิจฉัยฯ ออกสู่สาธารณะ ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้นับเป็นจุดเริ่มต้นของข้อกล่าวหาที่ว่าปรีดีเป็นคอมมิวนิสต์ รวมถึงการผลิตซ้ำของกลุ่มอนุรักษ์นิยมจะเป็นไปเพื่อตอกย้ำและสร้างภาพ **“ปีศาจทางการเมือง”** ให้แก่ปรีดี ด้วยจุดประสงค์ที่จะใช้เอกสารชิ้นนี้วิพากษ์วิจารณ์และลดความชอบธรรมของปรีดีทันทีที่เขาพ้นจากอำนาจ เช่น ถูกหยิบขึ้นมาเป็นเครื่องมือทางการเมืองอย่างเข้มข้นในช่วงพ.ศ. 2490-2515 หลังจากเกิดกรณีสวรรคตและการรัฐประหาร พ.ศ. 2490 ซึ่งภาษาที่ใช้เป็นการตั้งคำถาม 2 ประการ คือ ปรีดีเป็นคอมมิวนิสต์ และปรีดีมีส่วนเกี่ยวข้องกับกรณีสวรรคต ดังนั้นสำหรับงานเขียนของกลุ่มนิยมปรีดี จึงเป็นไปในลักษณะที่มุ่งผลิตเอกสารเพื่อแก้ต่างและสร้างภาพลักษณ์ที่ถูกต้องเกี่ยวกับปรีดีขึ้นใหม่ อย่างไรก็ตามผู้วิจารณ์มีทัศนะว่า **“ผู้นำที่ดีในสังคมหนึ่ง อาจเป็นคนเลวในอีกสังคมหนึ่ง ส่วนผู้นำที่เลวในสังคมหนึ่ง ก็อาจจะเป็นคนดีในอีกสังคมหนึ่ง ได้เช่นเดียวกัน”** เนื่องจากปัจจุบันการรับรู้เกี่ยวกับปรีดี ผ่านหนังสือ บทวิจารณ์ และการแสดงความคิดเห็นบนโซเชียลมีเดีย ก็ยังเป็นไปในลักษณะที่มีสาระสำคัญไม่ตรงกัน เพราะมีอุดมการณ์ทางการเมือง และสิ่งที่ยึดถือต่างกัน ตลอดจนผู้ศึกษาหลายคนมักเอาปัจจุบันไปตัดสินประวัติศาสตร์

หัวข้อที่ 8 เรื่อง **พระบารมีปกเกล้าฯ ได้เงาอินทรี: แผนสงครามจิตวิทยาอเมริกันกับการสร้างสถาบันกษัตริย์ให้เป็นสัญลักษณ์ “แห่งชาติ”** ในหัวข้อนี้จะมุ่งหาคำตอบของคำถามที่ว่า **“สถาบันกษัตริย์ได้กลายมาเป็น “สัญลักษณ์” แห่งชาติจนถึงปัจจุบันได้อย่างไร”** ซึ่งเห็นว่าสามารถย้อนกลับไปดูบทบาททางการเมืองของสถาบันกษัตริย์และการสร้างให้สถาบันกษัตริย์กลายเป็นสัญลักษณ์แห่งชาติได้ตั้งแต่ช่วงก่อนรัฐประหารปีพ.ศ. 2500 โดยปัจจัยหลักที่ต้องนำมาพิจารณาคือ บทบาทของสหรัฐฯ ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างสงครามจิตวิทยาล้างสมองคนไทย เพื่อให้ร่วมมือกับสหรัฐฯ ต่อต้านคอมมิวนิสต์ในช่วงแรกเริ่มของสงครามเย็น จะเห็นได้ว่าหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลงในปี พ.ศ. 2488 สหรัฐฯ ได้เข้ามามีอิทธิพลเหนือภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น ต่อมาได้เริ่มให้ความช่วยเหลือไทยโดยหวังผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจระยะยาว และที่สำคัญคือมีการแฝงการโฆษณาชวนเชื่อในไทยผ่านสำนักข่าวสารสหรับ อเมริกาหรือยูซิส เพื่อสร้างกระแสความสนใจในวิถีชีวิตและค่านิยมของสหรัฐฯ ผ่านสื่อต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์ นิตยสาร และภาพยนตร์ฮอลลีวูด เป็นต้น ขณะที่บริบททางการเมืองไทยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นั้น พบว่า ความเข้มแข็งของสถาบันกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยมเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ท่ามกลางการเมืองที่เปิดกว้างกลุ่มกษัตริย์นิยมจึงได้อาศัยประเด็นการสวรรคตที่เป็นปริศนามาโจมตีรัฐบาลของกลุ่มปรีดีอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับกลุ่มจอมพล ป. เองก็ต้องการกลับสู่อำนาจทางการเมือง อีกครั้ง จึงนำไปสู่การก่อตัวเป็นพันธมิตรใหม่ระหว่างกลุ่มกษัตริย์นิยม และกลุ่มจอมพล ป. ซึ่งได้ร่วมกันทำการรัฐประหารรัฐบาลของปรีดี ให้ออกจากอำนาจทางการเมืองได้สำเร็จในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2490 แต่หลังจากนั้นเป็นต้นมาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลจอมพล ป. กับกลุ่มกษัตริย์นิยมก็เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน โดยทั้งสองฝ่ายต่างมีความหวาดระแวงทางการเมืองซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นนับตั้งแต่พระมหากษัตริย์ทรงเสด็จนิวัตพระนครเป็นการถาวรในปลายปี 2494 นั้น พระองค์ได้เข้ามามีบทบาทในการคัดค้านการดำเนินงานต่างๆ ของรัฐบาลเป็นอย่างมาก จนอาจวิเคราะห์ได้ว่า พระองค์กลายเป็นผู้นำที่มีบทบาทสำคัญเสมือนเป็นแกนของพลังต่อต้านรัฐบาล ทำให้จอมพล ป. ต้องปรับตัวโดยแสดงความเป็นมิตรกับมหาอำนาจทั้งอังกฤษและสหรัฐฯ โดยเฉพาะกับสหรัฐฯ จนนำมาสู่การลงนามในข้อตกลงความร่วมมือระหว่างไทยกับสหรัฐฯ หลายฉบับเพื่อต่อต้านคอมมิวนิสต์ในไทย ภายใต้การนำของประธานาธิบดีทรูแมนจึงได้เริ่มปฏิบัติการต่อต้านคอมมิวนิสต์แบบที่สาธารณชนทั่วไปแทบไม่

มีโอกาสรู้ เนื่องจากเป็น “ปฏิบัติการลับ” ลักษณะจิตวิทยาที่จะมีผลในการ “ล้าสมอง” ขณะเดียวกันทางกลุ่มกษัตริย์นิยมก็ได้เปลี่ยนวิธีการต่อสู้กับรัฐบาลใหม่ คือหันมาเป็นพันธมิตรกับสหรัฐฯ เช่นเดียวกัน เพราะสหรัฐฯ มีบทบาทสำคัญทั้งการเมืองในประเทศและระหว่างประเทศ คือ พยายามสร้างความสนิทสนมใกล้ชิดระหว่างสถาบันกษัตริย์กับสหรัฐฯ ให้เป็นไปอย่างสนิทชิดเชื้อ กระทั่งต่อมาวิลเลียม เจ.โดโนแวน เอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ได้เสนอแนวคิดที่จะให้สหรัฐฯ ใช้ประเด็นการคุกคามสถาบันกษัตริย์โดยคอมมิวนิสต์เป็นประเด็นสำคัญของปฏิบัติการสงครามจิตวิทยาในไทย ซึ่งประธานาธิบดีไอเซนฮาวร์และผู้บริหารระดับสูงของสหรัฐฯ ล้วนเห็นด้วยกับข้อเสนอนี้ ภายใต้การนำของโดโนแวนในการทำปฏิบัติการลับ ไทยได้สร้างสถาบันกษัตริย์ให้เป็นสัญลักษณ์แห่งชาติเพื่อต่อต้านคอมมิวนิสต์มากขึ้น โดยเริ่มทศวรรษแบบเทิดทูนสถาบันกษัตริย์ให้เป็นอุดมการณ์สำคัญของตำรวจตระเวนชายแดน และตำรวจพลร่มที่สหรัฐฯ สนับสนุนให้จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติการลับ ทั้งนี้มีการสร้างภัยคอมมิวนิสต์ที่จะคุกคามสถาบันกษัตริย์ จารีตประเพณี และเอกราชของไทยที่เคยมีมาอย่างยาวนานให้ล่มสลาย ซึ่งถือว่าเป็นโอกาสของกลุ่มกษัตริย์นิยมในการกลับมามีโอกาสทางการเมืองอีกครั้ง และเป็นการเริ่มต้นทำลายอำนาจของรัฐบาลจอมพล ป. โดยมีแผนการสร้างกระแสความนิยมในตัวกษัตริย์ให้เกิดในหมู่ประชาชน ด้วยการเสนอโครงการให้พระองค์เสด็จเยี่ยมประชาชนในชนบทตั้งแต่ช่วงเดือน เมษายน พ.ศ. 2497 ถึงแม้ในตอนแรกรัฐบาลจอมพล ป. จะปฏิเสธการสนับสนุน แต่ก็ไม่สามารถขัดความต้องการของสหรัฐฯ ได้ ทำให้ “กษัตริย์เริ่มกลายเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นชาติและเป็นแกนกลางของจารีตประเพณีไทยอย่างแท้จริง” ในปี พ.ศ. 2498 แต่ในขณะที่สหรัฐฯ ชื่นชมและให้ความสำคัญต่อการร่วมต่อต้านคอมมิวนิสต์ของสถาบันกษัตริย์ ในทางตรงกันข้ามนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2498 รัฐบาลจอมพล ป. ก็ได้พยายามถอยห่างจากสหรัฐฯ ด้วยการเป็นไมตรีและการค้ากับจีน รวมถึงยอมให้มีการนำเข้าวัฒนธรรมจีน อีกทั้งยังพยายามนำปรีดีกลับมาเพื่อแก้เผ็ดกลุ่มกษัตริย์นิยมด้วยการรื้อฟื้นคดีสวรรคตขึ้นใหม่ ทำให้สหรัฐฯ เกิดความไม่พอใจและได้ฝากข้อความผ่านพจน์ สารสิน เอกอัครราชทูตไทยประจำวอชิงตัน ดี.ซี. ถึงจอมพล ป. ว่า “นายกรัฐมนตรีของไทยจะต้องไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อปฏิกิริยาสหรัฐฯ ด้วยการดำเนินการกู้ชื่อเสียงให้แก่ นายปรีดี” ในที่สุดสหรัฐฯ ก็ได้เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้นำใหม่ของไทยที่ประชาชนชื่นชอบและมีความนิยมสหรัฐฯ เข้าสู่โครงสร้างอำนาจทางการเมืองแทนรัฐบาลจอมพล ป. ที่พยายามถอยห่างจากความต้องการของสหรัฐฯ และแล้วก็ถึงจุดจบเมื่อมีการรัฐประหารเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2500 โดย “คณะปฏิวัติ” ภายใต้การนำของ สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้ทำการขับไล่รัฐบาลจอมพล ป. ลงจากอำนาจ ซึ่งถือว่าเป็นอันสิ้นสุดอำนาจทางการเมืองของกลุ่มคณะราษฎรอย่างสิ้นเชิง และรัฐประหารครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของโครงสร้างอำนาจทางการเมืองที่สำคัญระหว่างสหรัฐฯ สถาบันกษัตริย์ และกองทัพ ที่นำไปสู่ระบอบเผด็จการทหารเต็มรูปแบบในยุคจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ – จอมพลถนอม กิตติขจร

ข้อวิจารณ์

ประการแรก ด้านการเรียบเรียง ผู้เขียนใช้เวลาในการศึกษารวบรวมข้อมูลที่อยู่อย่างกระจัดกระจายเกือบทศวรรษจากหลักฐานทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทำให้การเนื้อหาถูกร้อยเรียงอย่างเป็นลำดับผ่านหัวข้อเรื่องทั้ง 8 หัวข้อที่ถูกจัดลำดับความสำคัญมาเป็นอย่างดี มีการกำหนดขอบเขตของเนื้อหาอย่างชัดเจน คือ อยู่ในช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2475-2500 ซึ่งในแต่ละหัวข้อก็จะมีลำดับเนื้อหาภายในตามรูปแบบที่กล่าวมาข้างต้นอีกที เห็นได้จากการเกริ่นนำของแต่ละหัวข้อ มักจะมีการกล่าวถึงการปฏิวัติ 2475 ที่เป็นจุดเริ่มต้นประเด็นปัญหาของหนังสือเล่มนี้ แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับลำดับของเหตุการณ์เป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านได้ทราบสาเหตุและบริบทแวดล้อมของเหตุการณ์อย่างเป็นลำดับ เช่น ในหัวข้อที่ 7 (หน้า 240) ผู้เขียนมีการนำเสนอข้อมูลของการผลิตซ้ำเค้าโครงการเศรษฐกิจกับบันทึกพระบรมราชวินิจฉัยเท่าที่รวบรวมได้ทุกฉบับตามลำดับปีที่ตีพิมพ์ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความสัมพันธ์ ความเหมือน และแตกต่างของฉบับที่อยู่ในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน มากกว่าการให้ข้อมูลแบบเลือกมาเฉพาะที่สำคัญ เนื่องจากจะทำให้ผู้อ่านสามารถลำดับเหตุการณ์และทำความเข้าใจเนื้อหาได้ง่าย ประกอบกับการเรียบเรียงเนื้อหาแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่รวบรัดตัดตอน แสดงให้เห็นถึงความใส่ใจของผู้เขียนที่มีต่อผู้อ่านที่อาจจะไม่คุ้นชินกับการอ่านหนังสือการเมืองการปกครอง อีกทั้งยังมีการเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความเสริมกันคือ หากอ่านแล้วเกิดความสงสัย ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจแล้วหาคำตอบของคำถามจากหัวข้อถัดไปได้ด้วยตัวเอง รวมถึงผู้เขียนมีการอ้างอิงเชิงอรรถเสริมความอย่างครบถ้วนเกือบทุกข้อความที่หยิบยกมานำเสนอ ส่งผลต่อการเชื่อมโยงทำให้การอ่านเป็นไปอย่างราบรื่น และแสดงให้เห็นว่าหลักฐานเชิงประจักษ์ที่ผู้เขียนนำมาอ้างอิงมีความน่าเชื่อถือในระดับหนึ่ง

ประการที่สอง ด้านการใช้ภาษา ผู้เขียนใช้ภาษาระดับทางการที่มีเนื้อหาวิชาการในส่วนของการดำเนินเรื่องและการแสดงความคิดเห็น แต่ในส่วนของการยกตัวอย่างงานเขียนหรือบันทึกข้อความที่ปรากฏอยู่ในช่วงเวลานั้นๆ คือระหว่างปี พ.ศ. 2475-2500 ที่ผู้เขียนได้ยกมาทั้งหมดเพื่อให้ตรงกับต้นฉบับมากที่สุด บางข้อความอาจทำให้ต้องใช้เวลาเพื่อทำความเข้าใจ อ่านแล้วไม่สามารถตีความได้ในทันที เนื่องจากเป็นสำนวนภาษาที่ไม่เป็นปัจจุบันและในบางคำมีการตัดตัวอักษรหรือพยัญชนะที่ไม่จำเป็นออกไป รวมถึงใช้สรรพนามที่ไม่ระบุเพศ เช่นคำว่า ฉัน หนู เป็นต้น ผู้เขียนมีการใช้โวหารภาพพจน์แสดงวาทศิลป์ในการเขียน เช่น มีการใช้ “ปฏิปฐณา” หรือการถามที่ไม่ต้องคำตอบเพื่อให้ผู้อ่านเกิดการครุ่นคิดอยู่ตลอดทั้งเรื่อง เช่น ในหัวข้อที่ 5 หัวข้อย่อย สะกดรอยความคิดทางการเมือง (หน้า 203) โดยผู้เขียนได้ตั้งคำถามถึงความเกี่ยวข้องกับการต่อต้านการปฏิวัติของบทความที่เขียนโดยสอ เสถบุตร ว่า “...หรือบทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการปลุกกระแสต่อต้านการปฏิวัติ ซึ่งขณะนั้นเพิ่งเริ่มก่อตัวขึ้น ก่อนจะค่อยชัดเจนเมื่อเกิดกบฏบวรเดช ซึ่งสอเองก็เกี่ยวข้อง...” และมีการใช้ “อุปมาโวหาร” ในการเขียนหัวข้อที่ 3 (หน้า 103) ซึ่งอธิบายถึงอำนาจของสถาบันกษัตริย์ในรัฐธรรมนูญ โดยมีการอุปมา “ประชาชนชาวสยาม ให้เหมือน แจ็ค” “สถาบันกษัตริย์ ให้เหมือน ยักษ์” และ “รัฐธรรมนูญ ให้เหมือน กล่องแพนโดรา” เช่น ในรัฐธรรมนูญฉบับแรกของไทย พ.ศ. 2475-2490 มีจำนวนมาตราในหมวดกษัตริย์น้อย และมีการจำกัดอำนาจทางการเมืองของกษัตริย์ เสมือนการพยายามจับยักษ์ใส่กล่องแพนโดราให้มีพฤติกรรมการเมืองตามครรลองภายใต้รัฐธรรมนูญ รวมถึงใช้

“อุปลักษณ์โวหาร” แบบพูดลอยๆ เช่น ในหน้า 201 ที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงกระแสนิยมปทานุกรมของ สอ เสถบุตร ความว่า “หากไม่นับรวมปฏิทินที่แขวนตามผนังบ้านในปัจจุบันแล้ว เราอาจเฝ้ามอง เบิร์ต ธงไชย แมคอินไตย์ มาแปลงให้กลมกลืนกับกระแสได้ว่าปทานุกรมที่มีทุกบ้าน” เป็นต้น

ประการที่สาม ด้านเนื้อหา ในทัศนะของผู้วิจารณ์หนังสือเล่มนี้จะเน้นการแสดงหลักฐานที่สนับสนุนให้เห็นถึงการมีอยู่จริงของขบวนการปฏิรูปกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยม พยายามให้เข้าใจความคิด บทบาท และการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ชัดเจนในรูปแบบต่างๆ ทั้งเชิงกว้างและเชิงลึก ผู้วิจารณ์เห็นว่าสิ่งที่เด่นชัดของหนังสือเล่มนี้ คือ รูปแบบการเขียนที่หลากหลาย อีกทั้งแม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นการนำเสนอเรื่องราวในอดีตและได้รับการตีพิมพ์มานานสักระยะหนึ่งแล้ว แต่เนื้อหาสาระยังคงมีคุณค่าเชิงปรากฏการณ์ทางสังคมอยู่มาก เช่น จากการที่มีขบวนการปฏิรูปกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยมซึ่งหวงแหนอำนาจเกิดขึ้นภายหลังการปฏิวัติ 2475 หรือการต่อสู้ในรูปแบบต่างๆ เพื่อช่วงชิงอำนาจระหว่างรัฐบาล ทหาร ตำรวจ และกลุ่มกษัตริย์นิยม คล้ายกับในปัจจุบันที่อาจกล่าวได้ว่า “อำนาจทางการเมืองสามารถจับได้ทุกอย่าง” ดังนั้นผู้ที่เคยมีอำนาจอยู่ในมือจึงพยายามสร้างและรักษาอำนาจให้มั่นคง แข็งแรง ในขณะที่เดียวกันก็พยายามกัดกันและจ้องทำลายฝ่ายตรงข้ามอยู่ตลอดเวลา รวมถึงเร่ร่อนโกยและจัดสรรผลประโยชน์ โดยไม่สนใจเจ้าของอำนาจที่แท้จริง อาศัยเพียงแค่หน้ากากของ “ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข” เท่านั้น

ประการที่สี่ ด้านวิธีการเขียน ผู้เขียนมีการนำเสนอตัวอย่างหลักฐานประเภทลายลักษณ์ ประกอบการเขียนตลอดทั้งเรื่อง ซึ่งจะมีแนวทางและรูปแบบการเขียนแตกต่างกันไปในแต่ละหัวข้อ แปรผันตามจุดมุ่งหมายและเนื้อหาภายในหัวข้อนั้น ๆ ทำให้อ่านแล้วไม่เบื่อและเข้าใจได้ง่าย เช่น หัวข้อที่ 1 เป็นการเขียนเล่าเรื่องราวที่มีการยกตัวอย่างงานเขียนประกอบ และมีการใช้วิธีการเขียนโต้แย้ง เห็นได้จากหน้า 38 ความว่า “เรื่องนี้ [การตั้งราชสกุลวงศ์] ต้องทำให้สำเร็จให้ได้ในวันหนึ่ง และถ้าเราตายกันหมดแล้ว ก็หวังว่าหนูเดช [พระราชนัดดา] จะจัดการได้ เพราะกว่ามัน [พระราชนัดดา] จะโต พวกท่าโลกต่างๆ คงตายไปแล้ว” แสดงให้เห็นและเข้าใจพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวว่า ยังคงมีความรู้สึกไม่พอพระราชหฤทัยต่อคณะราษฎรอยู่ถึงแม้ว่าจะทรงบันทึกหลังจากสละราชย์แล้วก็ตาม ส่วนหัวข้อที่ 5 ใช้วิธีการเขียนเล่าเรื่องราวที่มีการยกตัวอย่างงานเขียนประกอบ มีการตั้งคำถามชวนให้ผู้อ่านติดตาม เช่น หน้า 200 ผู้เขียนมีการตั้งคำถามถึงเนื้อหาความรู้ในปทานุกรมของ สอ เสถบุตร เริ่มจากการชวนสังเกตให้เห็นว่า สอ มีฐานะเป็นผู้แต่งแต่กลับทิ้งร่องรอยความรู้สึกนึกคิดทางการเมืองไว้ในหนังสือที่ได้รับความนิยมมากเช่นนี้ ทั้งนี้การที่ผู้เขียนมุ่งให้น้ำหนักเกี่ยวกับขบวนการปฏิรูปกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยมเป็นสำคัญ ทำให้การหยิบยกตัวอย่างส่วนใหญ่เน้นไปที่ผลงานที่เกี่ยวข้องกับกษัตริย์และกลุ่มกษัตริย์นิยม เช่น ในหัวข้อที่ 1 ส่วนใหญ่เป็นการนำพระราชดำรัส พระราชหัตถเลขา และคำแปลพระราชบันทึก รวมถึงงานเขียนอื่นของกลุ่มกษัตริย์นิยมมาแสดง เนื่องจากผู้เขียนต้องการที่จะแสดงให้เห็นถึงทัศนะ ความรู้สึกนึกคิด และการต่อต้านของฝ่ายผู้สูญเสียอำนาจที่มีต่อการปฏิวัติ 2475 แต่อย่างไรก็ตามในบางหัวข้อผู้เขียนก็ได้ให้ความสำคัญตัวอย่างที่หยิบยกมาเท่าๆ กัน เช่น ในหัวข้อที่ 2 ที่มีการแสดงให้เห็นถึงข้อแตกต่างของคำอธิบายบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับกษัตริย์ในฐานะที่เป็นประมุขของประเทศ ผ่านการให้นิยามและคำอธิบายทั้งจากสำนักกฎหมายจารีตประเพณีนิยมและสำนักกฎหมายรัฐธรรมนูญนิยมอย่างเท่าๆ กัน เนื่องจากผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านเห็นถึงความเหมือนและความแตกต่าง ตลอดจนสามารถเข้าถึงอุดมการณ์ทางการเมืองของ

ทั้ง 2 สำนักได้ เป็นต้น รวมถึงผู้เขียนยังมีการใช้ตารางเปรียบเทียบเนื้อหา เช่น ตารางเปรียบเทียบมาตราของหมวดกษัตริย์ในรัฐธรรมนูญ (หน้า 130) และในแต่ละหัวข้อจะมีการเริ่มต้นด้วยการแจกแจงความคาดหวังหรือตั้งคำถามไว้ในเกริ่นนำ เนื่องจากผู้เขียนต้องการให้ผู้อ่านจะได้เห็นถึงจุดประสงค์ของแต่ละหัวข้อได้พยายามทำความเข้าใจ และหาคำตอบของคำถามจากสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอ นอกจากนี้ยังมีการสรุปภาพรวมของเนื้อหาไว้ในตอนท้ายและกล่าวส่งเรื่องให้กับหัวข้อถัดไป

บทส่งท้าย

ในทัศนะของผู้วิจารณ์มีความน่าสนใจของหนังสือเล่มนี้อยู่ที่เนื้อหาภายในหนังสือที่ถูกรวบรวมขึ้นมา เมื่ออ่านจบและกลับมาทำความเข้าใจ มันทำให้ผู้วิจารณ์เกิดความรู้สึกว่าเหมือนเรื่องแต่งมากกว่าที่จะเป็นเรื่องจริง ผู้อ่านอาจจะรู้สึกเช่นเดียวกับผู้วิจารณ์ถ้าหากเนื้อหาภายในหนังสือเล่มนี้เป็นสิ่งใหม่ที่เพิ่งรับรู้เป็นครั้งแรก หรือผิดไปจากสิ่งที่รู้มาก่อน แต่อย่างไรก็ตามประวัติศาสตร์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นไปแล้ว ถ้าหากเราไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดประวัติศาสตร์นั้น ก็ไม่มีทางที่เราจะรู้ความจริงทั้งหมดหรือบางครั้งผู้ที่มีส่วนร่วมเองก็อาจรู้ความจริงไม่หมดเหมือนกันเพราะเหตุการณ์ต่างๆ มักมีหลายด้าน หลายมุมมอง แต่ทั้งนี้ผู้วิจารณ์ก็เห็นด้วยกับผู้เขียนเป็นอย่างยิ่งว่า “เป็นไปได้ที่จะศึกษาสังคมไทยได้อย่างถึงราก โดยละเอียดของความรู้เรื่องสถาบันกษัตริย์ ไม่ว่าจะมิติต่อการดำรงอยู่ของสถาบันกษัตริย์อย่างไร”

สุดท้ายนี้ผู้วิจารณ์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเมื่อผู้อ่านได้อ่านหนังสือเล่มนี้จบแล้วคงจะทำให้สามารถมองสังคมและความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมได้ด้วยมุมมองที่กว้างไกลและถึงรากมากขึ้นกว่าเดิมตลอดจนเกิดความตระหนักและผูกคิคว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบันล้วนเป็นผลมาจากอดีตและปัจจุบันก็สามารถส่งผลถึงอนาคตได้เช่นเดียวกัน แต่อดีตจะเป็นเพียงบทเรียนเท่านั้น ไม่ได้เป็นฐานให้ปัจจุบัน ดังนั้น “ไม่ได้หมายความว่า อดีตเลวร้าย ปัจจุบันสวยงาม และอนาคตจะต้องดีขึ้น เพราะในความเป็นจริงอดีตอาจจะดีกว่าปัจจุบันก็ได้ – Michael Fugo” เห็นได้จากการที่สังคมไทยผ่านเหตุการณ์ที่เรียกได้ว่าเป็นบทเรียนทางการเมืองมามากพอสมควร ดูเหมือนว่าบทเรียนที่เกิดขึ้นจะทำให้พัฒนาการทางการเมืองและระบอบประชาธิปไตยผลิบานได้ไม่ยาก แต่ก็มักเกิดเหตุที่ทำให้ต้องรีเซ็ตทุกอย่างกลับไปนับหนึ่งใหม่อีกครั้ง ถึงแม้ว่าจะเริ่มนับสองสามสี่...แต่ก็เป็นเพียงการรอเวลาให้ความขัดแย้งสุกงอมและรอคนมากดปุ่มรีเซ็ตเพื่อเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง

เอกสารอ้างอิง

ณัฐพล ใจจริง. (2556). ขอฟันไฟ ในฟัน อันเหลือเชื่อ: ความเคลื่อนไหวของขบวนการปฏิปักษ์
ปฏิวัติสยาม (พ.ศ. 2475 - 2500). นนทบุรี: ฟาเดียวกัน.

ภาคผนวก

แนะนำผู้เขียน

ศุภกานต์ วงศ์เณร

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด

รัฐประศาสนศาสตร์

suppakan.w@yahoo.com

รุ่งนภา ปี่แก้ว

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด

รัฐประศาสนศาสตร์

rungnapa.p@yahoo.com

ศุภลักษณ์ ปานอ่อน

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษาศาสาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รัฐประศาสนศาสตร์

Supalux.1994.Su@Gmail.com

อินทิรา สมสกุล

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด

รัฐประศาสนศาสตร์

inndys09@gmail.com

ปิยะพันธ์ ไบเงิน

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด

รัฐประศาสนศาสตร์

piyaphan_bai@hotmailmail.com

บุญน้อม จินดานุ

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแสตมฟอร์ด

รัฐประศาสนศาสตร์

boonnorm.j@yahoo.com

ชนาทิพย์ เคียรนอก

หน่วยงานสังกัด

ความสนใจทางวิชาการ

E-mail

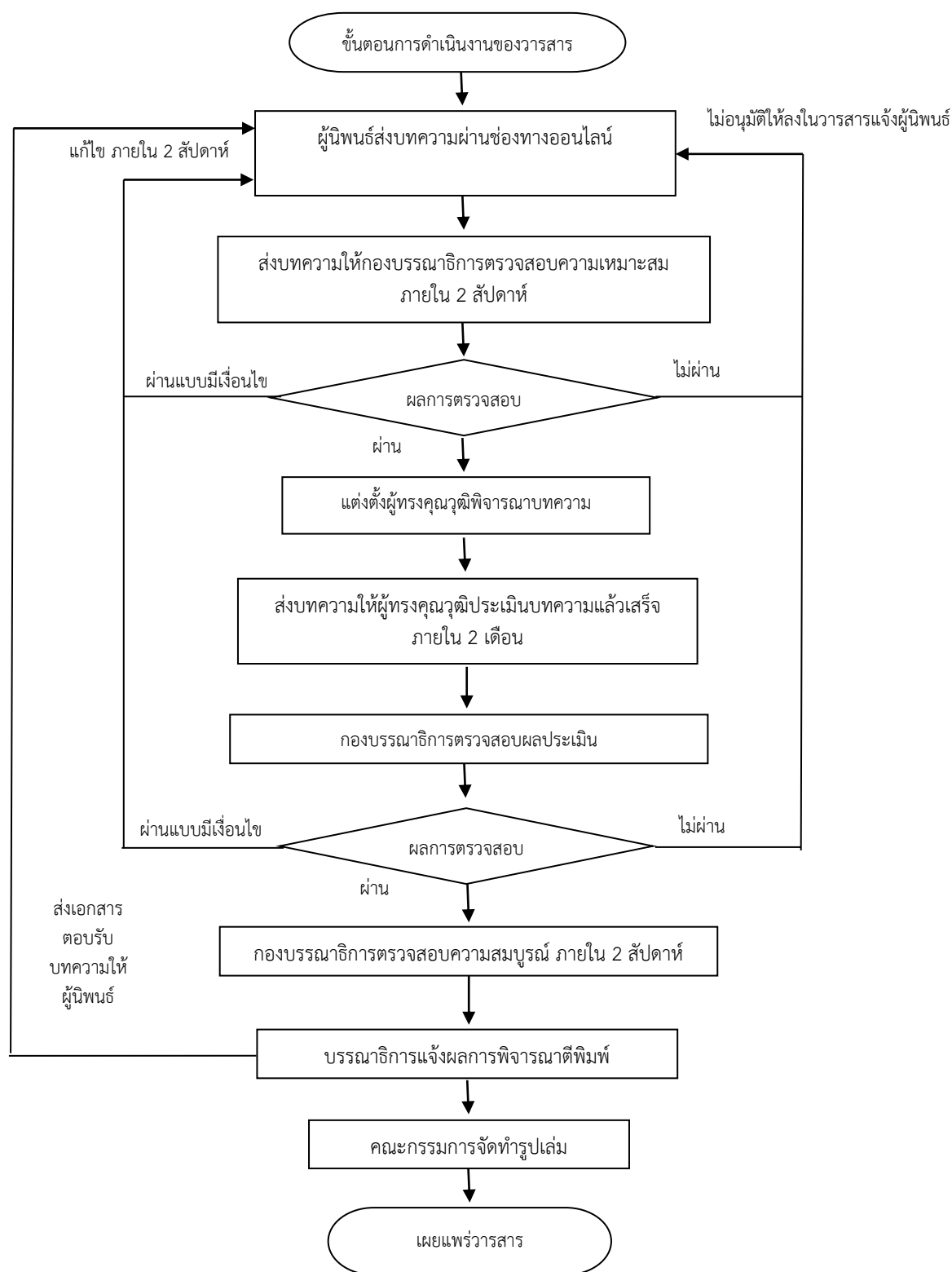
นักศึกษาศาสาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สังคมศาสตร์ การเมืองการปกครอง

iew.tnrb@gmail.com

ขั้นตอนการดำเนินงานวารสาร Lawarath Social E-Journal ของภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

คำแนะนำสำหรับผู้นิพนธ์บทความ

สถานที่ติดต่อเกี่ยวกับบทความ

Lawarath Social E – Journal

ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

321 ถ.นารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมือง จ.ลพบุรี 15000

โทร. 036-427487-93 ต่อ 12247

E-mail: lawarath.sej@yahoo.com

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

วารสาร Lawarath Social E-Journal ของภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ตีพิมพ์บทความประเภทต่างๆ ดังนี้

1.1 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.2 บทความวิชาการ (Academic Article) ที่เสนอเนื้อหาความรู้ วิชาการ มีกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนิสิต นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไป

1.3 บทวิจารณ์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำรา หนังสือ และวารสารใหม่ หรือจากผลงานและประสบการณ์ของผู้นิพนธ์

การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 1 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบชื่อหรือข้อมูลของผู้นิพนธ์บทความ และผู้นิพนธ์ไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double- Blind Peer Review)

การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ในวารสาร Lawarath Social E-Journal ของภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีจะต้องส่งการตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้นิพนธ์ควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความนี้ให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการของสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

การเตรียมบทความ

บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง และมีระยะห่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double Spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สี่ขนาดเอสี่ (A4) พิมพ์ให้ห่างจากขอบกระดาษด้านซ้ายกับด้านขวา 1.25 นิ้ว, ด้านบน 1.5 นิ้ว และด้านล่าง 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขกำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความควรมีความยาวประมาณ 8 - 12 หน้ากระดาษเอสี่ (A4) โดยนับรวมภาพประกอบและตาราง

2. ส่วนบทคัดย่อ (Abstract)

บทคัดย่อควรมีความยาว 250 – 300 คำ โดยแยกต่างหากจากเนื้อเรื่อง บทความวิจัยและบทความปริทรรศน์ต้องมีบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งบทคัดย่อควรเขียนให้ได้ใจความทั้งหมดของเรื่อง ไม่ต้องอ้างอิงเอกสาร รูปภาพ หรือตาราง และลักษณะของบทคัดย่อควรประกอบไปด้วย วัตถุประสงค์ (Objective) วิธีการศึกษา (Methods) ผลการศึกษา (Results) สรุป (Conclusion) และคำสำคัญ (Key Words) ซึ่งควรเรียบเรียงตามลำดับและแยกหัวข้อให้ชัดเจน ดังนี้

- วัตถุประสงค์ ควรกล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการศึกษา
- วิธีการศึกษา ควรกล่าวถึงวิธีการค้นคว้าข้อมูล ระเบียบวิธีวิจัยที่นำมาศึกษา สถิติที่นำมาใช้
- ผลการศึกษา ควรประกอบด้วยผลที่ได้รับจากการค้นคว้า ศึกษา และผลของค่าสถิติ (ในกรณีมีการวิเคราะห์)
- สรุป ควรกล่าวถึงผลสรุปของการค้นคว้าและศึกษา
- คำสำคัญ ควรมีคำสำคัญ 3-6 คำ ที่ครอบคลุมชื่อเรื่องที่ศึกษา และจะปรากฏอยู่ในส่วนท้ายของบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยต้องจัดเรียงคำสำคัญตามตัวอักษร และค้นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

3. ส่วนเนื้อเรื่อง ควรประกอบด้วย

3.1 บทนำ (Introduction) เป็นส่วนกล่าวนำโดยอาศัยการปริทรรศน์ (Review) ข้อมูลจากรายงานวิจัย ความรู้ และหลักฐานต่างๆ จากหนังสือหรือวารสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา และกล่าวถึงเหตุผลหรือความสำคัญของปัญหาในการศึกษาครั้งนี้ สมมติฐานของการศึกษา ตลอดจนวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้ชัดเจน

3.2 วิธีการศึกษา (Methods) กล่าวถึงรายละเอียดของวิธีการศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา และวิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รวมทั้งสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล

3.3 ผลการศึกษา (Results) เป็นการแสดงผลที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์ในข้อ 3.2 ควรจำแนกผลออกเป็นหมวดหมู่และสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยการบรรยายในเนื้อเรื่องและแสดงรายละเอียดเพิ่มเติมด้วยภาพประกอบ ตาราง กราฟ หรือแผนภูมิ ตามความเหมาะสม

3.4 อภิปรายผล (Discussion) เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาจากการวิเคราะห์ของผู้เฝ้าพินิจนำมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยของผู้อื่น เพื่อให้มีความเข้าใจหรือเกิดความรู้ใหม่ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนั้น รวมทั้งข้อดี ข้อเสียของวิธีการศึกษา เสนอแนะความคิดเห็นใหม่ๆ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางที่จะนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์

3.5 ข้อเสนอแนะ (Suggestion) การแนะนำการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3.6 กิตติกรรมประกาศ (acknowledgements) เป็นส่วนที่กล่าวขอบคุณต่อองค์กรหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้ความช่วยเหลือร่วมมือในการวิจัย รวมทั้งแหล่งที่มาของเงินทุนวิจัย และหมายเลขของทุนวิจัย

3.7 เอกสารอ้างอิง (References) ใช้รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (Citations in text) เป็นการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () แทรกในเนื้อหา ซึ่งมีรูปแบบการเขียนอ้างอิงแตกต่างกันตามประเภทของเอกสารหรือแหล่งที่ใช้อ้างอิง ดังนี้

การจัดรูปแบบหน้ากระดาษวารสาร Lawarath Social E-Journal
ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ระยะขอบ บน 1.5”

ตั้งค่าน้ำกระดาษ ขนาด A4 (21×29.7 cm)

ภายนอก 1.25”

ภายใน 1.25”

ล่าง 1”

ชื่อบทความภาษาอังกฤษ

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 20)

ชื่อผู้นิพนธ์ภาษาอังกฤษ

ยศ/ตำแหน่งทางวิชาการ, สาขาวิชา หน่วยงานต้นสังกัดภาษาอังกฤษ

อีเมล:

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ได้รับบทความ: ว/ด/ป ปรับปรุงแก้ไข: ว/ด/ป ตอบรับตีพิมพ์: ว/ด/ป (ภาษาอังกฤษ)

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนาหัวข้อ ขนาดอักษร 14 ส่วนวัน/เดือน/ปี ขนาดอักษร 14)

ABSTRACT (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ความยาวของบทคัดย่อภาษาอังกฤษ 250 - 300 คำ และต้องตรงกับบทคัดย่อภาษาไทย

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

Keywords: (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16) ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทความ ประมาณ 3-5 คำ เป็นคำภาษาอังกฤษและต้องตรงกับคำสำคัญในภาษาไทย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

ชื่อบทความภาษาไทย

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 20)

ชื่อผู้นิพนธ์ภาษาไทย

ยศ/ตำแหน่งทางวิชาการ, สาขาวิชา หน่วยงานต้นสังกัดภาษาไทย

อีเมล:

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ได้รับบทความ: ว/ด/ป ปรับปรุงแก้ไข: ว/ด/ป ตอบรับตีพิมพ์: ว/ด/ป (ภาษาไทย)

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนาหัวข้อ ขนาดอักษร 14 ส่วนวัน/เดือน/ปี ขนาดอักษร 14)

บทคัดย่อ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

เนื้อหาของบทความ ควรมีความยาวของบทความภาษาไทย 250-300 คำ โดยให้เขียนเป็นร้อยแก้ว เน้นเฉพาะเนื้อหาที่สำคัญ ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ วิธีการ ผลการวิจัย และข้อวิจารณ์หรือข้อเสนอแนะอย่างย่อ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

คำสำคัญ: (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16) ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทความ ประมาณ 3-5 คำ เป็นภาษาไทย ซึ่งตรงกับคำสำคัญในภาษาอังกฤษ เช่น รูปแบบบทความ, ขนาดตัวอักษร, รูปแบบตัวอักษร (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

บทนำ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายถึงความเป็นมาของเรื่องที่วิจัย ความสำคัญของปัญหาที่ทำการศึกษาวิจัย ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย กระชับ และชัดเจน การใช้คำย่อ ต้องมีคำสมบรูณ์ไว้ในครั้งแรกก่อน เนื้อหาของตัวเรื่องควรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (ควรระบุเป็นข้อๆ) (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

1. (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)
- 2.

กรอบแนวคิด/ทฤษฎี (ถ้ามี) (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

เนื้อหาความ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

วิธีดำเนินการวิจัย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายขั้นตอนการวิจัยด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย โดยกล่าวถึงแหล่งข้อมูล ดังนี้ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายถึงสิ่งที่ได้จากการศึกษาหรือวิจัย ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล และการแสดงผลการทดสอบสมมติฐาน และการวิจารณ์ผลการวิจัย ซึ่งการรายงานผลการวิจัยและการวิจารณ์นั้น ควรยึดวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัยเป็นหลัก เพื่อชี้ให้เห็นว่าผลการวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์อย่างไรบ้างและสอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้หรือไม่อย่างไร โดยเสนอหลักฐานข้อมูลอย่างเป็นระเบียบและเข้าใจง่าย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

(กรณีมีตาราง)

ตาราง 1 (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16) เนื้อหาที่เป็นตารางและคำอธิบายสามารถใช้เป็นรูปแบบ 1 คอลัมน์ ได้ตามความเหมาะสม (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

	(n=จำนวน)
หัวข้อ	ขีดเส้น 2 เส้น
	ขีดเส้น 1 เส้น
รวม	ขีดเส้น 1 เส้น
	ขีดเส้น 2 เส้น

(กรณีมีภาพ)

ภาพ 1 ชื่อภาพ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

(ที่มา: ✓)

อภิปรายผล (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

ควรอธิบายถึงผลที่ได้รับจากการศึกษาหรือวิจัย ว่าเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่ ควรอ้างถึงทฤษฎี หรือผลการศึกษาของผู้อื่นที่เกี่ยวข้องประกอบ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

ข้อเสนอแนะ (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

อธิบายถึงการนำผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ หรือข้อเสนอแนะปัญหาที่พบในการวิจัย (ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

เอกสารอ้างอิง

(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ตัวหนา ขนาดอักษร 16)

(ดูรูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง)
(ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาดอักษร 16)

***หากต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ
กองบรรณาธิการวารสาร Lawarath Social e-Journal
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
321 ถ.นารายณ์มหาราช ต.ทะเลชุบศร อ.เมืองลพบุรี จ.ลพบุรี 15000
โทรศัพท์ 0-3641-1150 โทรสาร 0-3641-1150
E-mail: lawarath.scj@yahoo.com

รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและการเขียนเอกสารอ้างอิง

การอ้างอิงแทรกในเนื้อหา (Citations in text)

1. ใช้รูปแบบการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาแบบ APA Style (The Publication Manual of the American Psychological Association) การลงรายการอ้างอิงแทรกในเนื้อหา เป็นการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อความไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ () แทรกในเนื้อหา ในรูปแบบดังนี้ (เครื่องหมาย √ แสดงถึงการเคาะ 1 ครั้ง เวลาลงรายการอ้างอิงแทรกในเนื้อหาและรายการเอกสารอ้างอิงไม่ต้องใส่ลงไป)

2. การลงรายการผู้แต่งทั่วไป

- ผู้แต่งที่เป็นคนไทย ใส่ ชื่อ-ชื่อสกุล โดยไม่ต้องใส่คำนำหน้านาม ยศ หรือ ตำแหน่งทางวิชาการ
- ผู้แต่งชาวต่างประเทศ ใส่เฉพาะนามสกุลและตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,)

ผู้แต่งคนไทย

(ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์, หน้าที่ใช้อ้างอิง)

ผู้แต่งชาวต่างชาติ

(นามสกุล, ปีที่พิมพ์, หน้าที่ใช้อ้างอิง)

3. ถ้ามีการกล่าวถึงชื่อผู้แต่งไว้แล้ว ให้ใส่วงเล็บต่อจากชื่อผู้แต่ง โดยในวงเล็บไม่ต้องระบุชื่อผู้แต่ง ซ้ำอีก สำหรับชื่อชาวต่างประเทศให้ใส่นามสกุลของผู้แต่ง โดยสามารถอ้างอิงได้ 2 วิธี คือ ถ้าระบุนามสกุลในเนื้อความให้ระบุปีที่พิมพ์ในวงเล็บ

ลมูล/รัตนกร(2540, หน้าที่ 105)

Watson(1992, p.89)

4. การระบุเลขหน้าของเอกสารภาษาต่างประเทศที่นำมาอ้างอิง

เอกสารหน้าเดียว ให้อักษรย่อ p.

(Jensen, 1991, p.8)

เอกสารมากกว่า 1 หน้า ให้อักษรย่อ pp.

(Jensen, 1991, pp.8-15)

5. ถ้ามีผู้แต่ง 2 คน และไม่เกิน 5 คน ให้ลงชื่อผู้แต่งทั้งหมดตามลำดับรายการที่ปรากฏ คนคนที่ 1-5 ด้วยเครื่องหมายจุลภาค (,) และคนรองสุดท้ายกับคนสุดท้าย คั่นด้วยคำว่า “และ” สำหรับภาษาไทย ส่วนภาษาอังกฤษใช้เครื่องหมาย “&”

(นวลจันทร์ รัตนกร, ฐิติมา วัชรจันทน์, วัชรมารศรี วัชรวิทย์, 2539, หน้า 75)
(William, Kates, & DeVies, 1995, p.61)

6. ถ้ามีผู้แต่ง เกิน 5 คนหรือตั้งแต่ 6 คนขึ้นไป ให้ใส่เฉพาะผู้แต่งคนแรก และตามด้วยคำว่า “และคนอื่นๆ” สำหรับภาษาไทย ส่วนภาษาอังกฤษใช้คำว่า “et al.”

(อุบล บุญชู, และคนอื่นๆ, 2539, หน้า 37)
(Heggs, et al., 1999, pp. 4-7)

7. สิ่งพิมพ์ที่ไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง ใช้ชื่อเรื่องแทนชื่อผู้แต่ง

(การพัฒนาสุขนิสัย, 2548, หน้า 77)
(Organization Management, 2011, pp.53-54)

8. ข้อความที่นำมาอ้างอิง พบแหล่งที่ใช้อ้างอิงมากกว่า 1 แหล่ง สามารถเขียนไว้ในวงเล็บเดียวกันได้ โดยใช้เครื่องหมาย อัฒภาค (;) คั่นแต่ละงานและเรียงตามลำดับของชื่อผู้แต่ง

(นวลจันทร์ รัตนกร, 2539, หน้า 37; มารศรี วัชรวิทย์, 2552, หน้า 75; เยาวภา โตทรัพย์, 2554, หน้า 2)
(Heggs, 1999, p.7; Kates, & DeVies, 2004, pp.23-26)

9. การอ้างอิงเอกสารจากอินเทอร์เน็ต ใช้คำว่า ย่อหน้า สำหรับข้อมูลภาษาไทย และคำว่า para. สำหรับข้อมูลภาษาอังกฤษ

(ชื่อผู้แต่ง, ปีพิมพ์, ย่อหน้า...)
(สุดแดน วิสุทธิลักษณ์, 2548, ย่อหน้า 3)
(Gorman, 2000, para.3)

การเขียนเอกสารอ้างอิง (บรรณานุกรม)

1. พิมพ์ขีดขอบซ้าย โดยไม่ต้องจัดหน้าแบบกระจายตัวอักษร (เครื่องหมาย "V" แสดงถึงการเว้นระยะ 1 เคาะ ให้ผู้เขียนเคาะเป็น Space bar 1 เคาะ)
 2. หากรายการใดไม่มี ไม่ต้องลงรายละเอียดในบรรณานุกรม ให้ลงรายการถัดมาได้เลย
 3. การลงรายการผู้แต่ง ผู้แต่งอาจเป็นได้ทั้งบุคคลหรือสถาบัน
 - บุคคลสามัญชน >> ตัดคำนำหน้านาม นาย, นาง, นางสาว ดร. นายแพทย์ พล.อ. ผศ. รศ.
 - ชาวต่างประเทศ >> เขียนชื่อสกุลขึ้นก่อน คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค ตามด้วยชื่อต้น (First name) และ ชื่อกลาง (ถ้ามี)
 - ผู้มีบรรดาศักดิ์ ฐานันดรศักดิ์หรือสมณศักดิ์ >> กลับเอาบรรดาศักดิ์ไว้หลังชื่อกับนามสกุล คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.)
 - สถาบัน >> ให้บันทึกชื่อสถาบันนั้น ๆ โดยเรียงลำดับจากหน่วยงานใหญ่ไปหาหน่วยงานย่อย คั่นด้วยชื่อหน่วยงานด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)
 4. ผู้แต่งที่มีฐานะเป็น**บรรณาธิการ** ให้ลงชื่อผู้แต่ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) และวงเล็บ อักษรย่อ บก. (ย่อมาจาก บรรณาธิการ) สำหรับหนังสือภาษาไทย หรือ Ed. หรือ Eds. (ย่อมาจาก editor(s)) สำหรับหนังสือภาษาต่างประเทศ

ประวิทย์/สุวนิชย์.ว(บก.).
 เอี่ยมพร/สกุลแก้ว, วและวสุนธรา/ทับทิมแท้.ว(บก.).
 Ford,วGeorge/S.ว(Ed.).
 Jordan,วRoberts/วJ,ว&วPeter,วTaylor,วA.ว(Eds.).
 5. การลงรายการหนังสือ
 - ชื่อหนังสือให้พิมพ์ด้วยตัวหนาและไม่ขีดเส้นใต้
 - ชื่อหนังสือที่เป็นภาษาต่างประเทศ ให้ขึ้นต้นอักษรตัวแรกของทุกคำด้วยตัวพิมพ์ใหญ่ และกรณีมีชื่อเรื่องรอง ให้พิมพ์ตามหลังเครื่องหมายมหัพภาคคู่ (:) โดยพิมพ์ขีดอักษรตัวท้าย เช่น

New Jersey: A Guide to Its Past and Present.
- การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิปัญญาไทยกับการพัฒนาชนบท: กรณีศึกษาจังหวัดพิษณุโลก**
6. การลงรายการครั้งที่พิมพ์ ให้ลงรายการตั้งแต่การพิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นต้นไป แล้วใส่ไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ (...) แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.)

(พิมพ์ครั้งที่ 2). (พิมพ์ครั้งที่ 3). (พิมพ์ครั้งที่ 4).
 (2nd ed). (3rd ed). (4th ed).

7. หนังสือไม่ปรากฏ สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ และปีที่พิมพ์ ใช้ตัวย่อในกรณีต่อไปนี้ ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์

เอกสารภาษาไทยใช้ (ม.ป.ป.) เอกสารภาษาอังกฤษใช้ (n.d.)

ไม่ปรากฏสถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์

เอกสารภาษาไทยใช้ (ม.ป.ท.) เอกสารภาษาอังกฤษใช้ (n.p.)

ใส่ในตำแหน่งต่าง ๆ

ชื่อผู้แต่ง.ว(ปีที่พิมพ์).วชื่อหนังสือว(ครั้งที่พิมพ์).ว(ม.ป.ท.):วสำนักพิมพ์.

ชื่อผู้แต่ง.ว(ปีที่พิมพ์).วชื่อหนังสือว(ครั้งที่พิมพ์).วสถานที่พิมพ์:ว(ม.ป.ท.).

ชื่อผู้แต่ง.ว(ม.ป.ป.).วชื่อหนังสือว(ครั้งที่พิมพ์).วสถานที่พิมพ์:วสำนักพิมพ์.

ชื่อผู้แต่ง.ว(ม.ป.ป.).วชื่อหนังสือว(ครั้งที่พิมพ์).ว(ม.ป.ท.).

8. หากไม่สามารถพิมพ์จบได้ภายใน 1 บรรทัด ให้ขึ้นบรรทัดใหม่โดยย่อหน้าเข้ามา 7 ตัวอักษร (7 เคาะ)

หัตยา กองจันทิก. (ม.ป.ป.). ฉลากโภชนาการคืออะไร. สืบค้น มกราคม 27, 2543, จาก
http://www.tda.moph.go.th/tda/html/product

9. การจัดเรียง ให้เรียงตามลำดับอักษรของชื่อผู้แต่ง โดยเรียงตามอักษร ก-ฮ A-Z และแยกภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศออกจากกัน

10. กรณีที่ผู้แต่งมีชื่อ-สกุลซ้ำกัน ให้เรียงตามปีน้อยไปมาก และในบรรทัดต่อไปให้พิมพ์ชื่อย่อ 7 ครั้ง แล้วตามด้วยเครื่องหมายมหัพภาค (.) _____ . และใส่รายละเอียดชื่อเรื่องและอื่นๆ ตามปกติ

รูปแบบการเขียนเอกสารอ้างอิง (บรรณานุกรม)

ให้ยึดการใช้รูปแบบตัวหนา ตัวบาง ตามรูปแบบการลงรายการการเขียนเอกสารอ้างอิง

1. หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง.ว(ปีที่พิมพ์).วชื่อหนังสือว(ครั้งที่พิมพ์).วสถานที่พิมพ์:วสำนักพิมพ์.

หมายเหตุ:

ชื่อหนังสือ (พิมพ์ครั้งที่). กรณีมีพิมพ์ครั้งที่ในวงเล็บต่อท้าย ไม่ต้องใส่เครื่องหมาย
มหัพภาค (.)

ชื่อหนังสือ. ต้องใส่เครื่องหมายมหัพภาค (.) กรณีไม่มี (พิมพ์ครั้งที่). ต่อท้าย

บันทึกถึงดวงดาว (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

บันทึกถึงดวงดาว. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

สำเนา ขจรศิลป์, บุญเรียง ขจรศิลป์, สมประสงค์ น่วมบุญลือ, สุริยา เสถียรกิจจำไพ, และบุญสม
ธีรวิชัยกุล. (2541). การพัฒนารูปแบบค่ายอาสาพัฒนาของนักศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย.

Jones, M. (2002). *Social Psychology of Prejudice*. New Jersey: Prentice Hall.

2. วารสาร

ผู้เขียนบทความ.√(ปีที่พิมพ์,√เดือน).√ชื่อบทความ.√ชื่อวารสาร,√ปีที่หรือเล่มที่(ฉบับที่), หน้าที่ตีพิมพ์
√√√√√√ บทความ.

วิกุล แพทย์พาณิชย์. (2545, มีนาคม). ธุรกิจแฟรนไชส์. เนชั่นสุดสัปดาห์, 4(8), 8-11.

Bowen, J. (2005, April). FRBR coming soon to your library?. *Library Resources & Technical Services*, 49(3), 175-188.

3. บทความในหนังสือพิมพ์

ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์,√เดือน√วันที่).√ชื่อบทความ.√ชื่อหนังสือพิมพ์,√ปีที่หรือเล่มที่(ฉบับที่), หน้าที่
ตีพิมพ์ √√√√√√บทความ.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2544, มีนาคม 23). พม่ากับยาเสพติด. *มติชน*, 20(121), หน้า 6.

ปัญหาขยะในเมืองเชียงใหม่. (2546, 15 สิงหาคม). *ไทยนิวส์*, 12(23), หน้า 8.

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, 30(134), p.9.

4. วิทยานิพนธ์

ชื่อผู้แต่ง.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อวิทยานิพนธ์.√ระดับวิทยานิพนธ์√มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน.

หมายเหตุ: ระดับวิทยานิพนธ์ปริญญาโท ใช้คำว่า วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต หรือ Master's thesis ปริญญาเอกใช้คำว่า วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต หรือ Doctoral Dissertation สำหรับ วิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศ หลังระดับวิทยานิพนธ์ให้ใส่เครื่องหมายจุลภาค (,) แล้วจึงตามด้วย ชื่อมหาวิทยาลัย

กิ่งแก้ว จันโงมศึก. (2547). ผลการเรียนรู้เชิงพุทธิพิสัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยใช้สื่อ
ประสมประกอบการดำเนินเรื่องผ่านคอมพิวเตอร์ช่วยสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

McKenna, J. C. (1999). *Sustainable Ethnic Tourism in Northern Thailand*. Master's thesis, University of Alberta.

5. รายงานการวิจัย

ชื่อผู้แต่ง.√ (ปีที่พิมพ์). √ชื่อหนังสือ√ (ครั้งที่พิมพ์). √สถานที่พิมพ์: √สำนักพิมพ์.

สุขุม พรหมเมืองคุณ. (2546). รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้นำท้องถิ่นในจังหวัดขอนแก่น. เลย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

6. การสัมภาษณ์

6.1 บทสัมภาษณ์โดยตรง

ผู้ให้สัมภาษณ์.√ (ปี,√เดือน√วันที่ที่สัมภาษณ์).√ตำแหน่งหรือที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้.√สัมภาษณ์.

มา มั่งมุล. (2557, กรกฎาคม 11). ผู้ใหญ่บ้าน. สัมภาษณ์.

6.2 บทสัมภาษณ์ที่นำมาตีพิมพ์

ผู้ให้สัมภาษณ์.√ (ปี,√เดือน√วันที่ที่สัมภาษณ์).√ตำแหน่ง√(ถ้ามี).√สัมภาษณ์.√ชื่อวารสาร,√ปีที่(ฉบับที่),√หน้า.

ทฤษฎี ขาวสวนเจริญ. (2557, กรกฎาคม 7). อธิบัติกรมปศุสัตว์. สัมภาษณ์. **ไทยรัฐ**, 50(1254), หน้า 5.

7. สารสนเทศจากเว็บไซต์

ชื่อผู้แต่งหรือชื่อหน่วยงาน.√(ปีที่พิมพ์).√ชื่อเรื่อง.√สืบค้น√เดือน√วัน,ปี,√จาก URL.

หัทธยา กองจันทิก. (2552). ฉลากโภชนาการคืออะไร. สืบค้น มกราคม 27, 2553, จาก <http://www.tda.moph.go.th/tda/html/product/food/label.html>.

Chiang Mai University. (n.d.). **Academic Support and Services Units**. Retrieved September 1, 1999, from <http://www.erin.gor.au>

พิสูจน์อักษรภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

1. อาจารย์สุธินี วงศ์วัฒนากุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. อาจารย์เบญจพร นวลประเสริฐ	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. อาจารย์วรรณวิษา ปั่นคุ้ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์พิจิตรา เอี่ยมสมัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ชนิดตา โชติช่วง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
6. อาจารย์สุภาสินี คุ่มไพร	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทความทุกบทความได้รับการตรวจสอบความถูกต้องทางวิชาการโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งข้อความและบทความเป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่ความคิดเห็นของกองบรรณาธิการวารสารและมิใช่ความรับผิดชอบของวารสาร Lawarath Social E-Journal บทความที่ดีพิมพ์ในวารสารนี้จะต้องเป็นบทความที่ไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาลงตีพิมพ์วารสารอื่นๆ กองบรรณาธิการไม่สงวนสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา